

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1954. szeptember 21. 6 óra -- perc

ÖTEVES A GÉPKOCSIVEZETŐK SZÁZEZER KILOMÉTERES MOZGÁMA

1 VT/EM/PE KL NL P X 1954. szeptember 21.

Az öt évvel ezelőtt megindult 100.000 kilométeres mozgalomhoz mind szükséges: körben csatlakoznak a személy- és tehergépkocsivezetők. A mozgáslombon résztvevők közül 1062 azoknak a száma, akik járművel - fődarabcsere nélkül - már százezer kilométert teljesítettek, negyven olyan gépkocsivezető van, aki túlhaladta a kétszázezer kilométert, tizennyolc gépkocsivezető pedig háromszázezer kilométer utat tett meg anélkül, hogy gépkocsijának bármelyik fődarabját cserélni kellett volna.

A "300.000 -esek" között élenjárnak a MÁVAUT gépkocsivezetői, akik kiemelkedő eredményeikért magas kormánykitüntetésben is részesültek. A teherautó fuvarozás területén is már több olyan kiváló gépkocsivezető van, aki közeljár a 250.000 kilométeres teljesítményhez. /MTI/

TÖBBEZER KUKORICADARÁLOT GYÁRTANAK A MÁVAG IPARI TANULÓI

1 SI/EM/PE NL P X 1954. szeptember 21.

A MÁVAG másodéves ipari tanulói szakmai gyakorlatuk során nagyobb mennyiségű kukoricadarálógépet gyártanak. A komoly feladatot fejelemzett, körültekintő munkát teremtett a gyár tanműhelyében és július közepe óta, amióta a darálógépeket készítik, nem esik komolyabb kifogás magaviseletükre, szorgalmukra. Másfél hónap alatt a tervezett négyezer darab helyett 4171 kukoricadarálót készítettek, szeptember 1-én óta pedig további ezerkétszázat szereltek össze.

A jó munkáért a gyár igazgatója a két leszorgalmasabb ipari tanulót pénzjutalomban részesítette. Nagy Rozáliának 300, Anceyl Gyulának pedig 400 forintot nyújtottak át a gyár kommunista aktíváinak legutóbbi értekezletén.

Szeptember végéig még 1800 kukoricadaráló gép készül a MÁVAG tanműhelyében. Az öntvények nagyrésze már meg is érkezett, sőt a ferrácsoló munka javán is tul vannak már a tanműhely fiataljai. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 2. kiadás 1954. szeptember 21. 6 óra 05 perc

SZÁMOS ÚJ TÖKÉLETESÍTETT GYÁRTMÁNYT EREDMÉNYEZ A MŰSZERIPARI KUTATÓK MUNKÁJA

i DL/HM/HM VE 1954. szeptember 21.

A Műszeripari Kutató Intézet munkatársai a műszeripar gyártmányainak fejlesztésén, tökéletesítésén és új készítmények tervezésén fáradoznak. Ezen a téren már eddig is szép eredményeket értek el.

Hazánkban először készítették el az elektronikus kompenzográfot, amelyet a többi között a könnyűfémkohászatban és a dohány fermentálásánál használnak hőfok-szabályozásra. Az új műszer alkalmasan méri a környezet hőmérsékletét, ha szükséges, meghatározott szinten tartja azt és önműködően jelzi az esetleges rendellenességeket.

A kutatók már megtervezték a televíziós berendezések és vevőkészülékek gyártásánál nélkülözhetetlen mérőeszközöket is. Az új mérőberendezések az összeszerelt egységek hangolását és minőségellenőrzését végzik majd.

Hamarosan megkezdik a kutatóintézetben készített új nedvességvizsgáló-berendezések sorozatgyártását. Az újonnan tervezett nedvességvizsgálók elektronos uton a dohány, a gabona, különféle szemestermények és fa nedvességtartalmát állapítják meg.

A hidak, autók vasszerkezetének vizsgálatahoz is készítették mérőműszert a kutatók. Hazánkban eddig még nem gyártott berendezés 3, 6, illetve 12 helyen méri egyszerre, hogy a terhelés hatására a vasszerkezet hogyan változtatja alakját. /MTI/

ELŐADÁSSOROZAT A TÁNCZENEKEDVELŐKNEK

i Tom/Bnc/PE Li P

1954. szeptember 21.

A tánczene kedvelői részére az Országos Filharmónia 8. vasárnapon délutáni és esti előadást rendez "Erre táncol Pest" cím alatt. Az előadásokon a legismertebb tánczenekarok, előadókvészek lépnek fel. Az első előadást október 3.-án tartják. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 3. kiadás

1954. szeptember 21.

6 óra 10 perc

UJFAJTA GYERMEK ÉS FELNÖTT ÉTKÉSZLET KÉSZÜL KARÁCSONYRA

i A/HM/HM NL VE

1954. szeptember 21.

A Gránit Csiszolókorong és Kőedénygyárban most kezdtek meg egy újfajta étkezészet gyártását, miközben a gyár művészeti dolgozói lázas sietséggel készítik a terveket az étkezészetek mintázására. Körülbelül három hét múlva már meg is kezdenek a festést a legszebbnek ítélt mintákból.

A Kőbányai Porcelángyárban elkezdtek egy különlegesen szép gyermek-étkezészet gyártását is. Az étkezészet minden darabját a mesevilágból vett színes, kedves jelenetek díszítik.

A gyermek és felnőtt étkezészet is még ebben az évben elkészül, úgy hogy karácsony előtt már vásárolni lehet azokat a boltokban. /MTI/

- . -

9.

A MAGYAR RÁDIO MEGERLEKEZÉSE BARTOK BELA HALÁLÁNAK ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBOL

i Tom/Bné/HM Li P.

1954. szeptember 21.

kilenc

Szeptember 25-én lesz kilenc éve, hogy meghalt Bartók Béla, a magyar zeneirodalom kimagasló alakja. A Magyar Rádió ebből az alkalomból több ünnepi műsorban emlékezik meg Bartók Béláról. Szeptember 25-én 14 óra 25 perckor a Kossuth-adón "Bartók Béla a folklorista" címmel Kodály Zoltán irását olvassák fel. Szeptember 26-án, vasárnap 12 óra 45 perckor ugyancsak a Kossuth-adón a Rádió szimfonikus zenekara ad hangversenyt Bartók műveiből Ferencsik János Kossuth-díjas kiváló művész vezényletével. Szeptember 27-én, délelőtt 10-kor Kun Imre zenével kísért előadását olvassák fel "Epizódok Bartók Béla életéből" címmel.

Ezenkívül a rádió zenei osztálya Bartók Béla kamaras és szoloműveinek műsorra tűzésével is áldoz a nagy magyar zenei géniusz emlékének. /MTI/

OKTOBER KÖZEPÉN GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁS NYILIK HERMAN LIPOT MUNKÁCSY-DÍJAS FESTŐMŰVÉS ALKOTÁSAIBOL

i Fm/Fm/HM P

1954. szeptember 21.

Herman Lipót Munkácsy-díjas festőművész alkotásaiból október közepén gyűjteményes kiállítás nyílik az Ernst Múzeumban. A kiállításon közel 120 festményét és több grafikai művét mutatják be. /MTI/

La kitűnő művésznek

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 4. kiadás 1954.szeptember 21. 6 óra 15 perc

BEFEJEZTEK A KÉTSZÁZADIK TERVEN FELÜL GYÁRTOTT KULI-GYERMEK-KOCSI SZERELÉSET A KÁBEL- ÉS SODRONYKÖTÉLGYÁRBAN

1 DI/F/HM Szia P 1954.szeptember 21.

A Kábel- és Sodronykötélgár dolgozói a közelmúltban vállalták, hogy előirányzatukon felül megkezdik az ugynevezett kuli-gyermekkoszik gyártását.

A mérnökök és technikusok a tervben meghatározott feladatok mellett elkészítették a tervrajzokat, a munkások rövid idő alatt befejezték a mintapéldány szerelését, s így a közelmúltban megkezdhetik a sorozatgyártást. Az új gyermekkoszi állítható támlájú, s ha a golyócsapágyakon gördülő kerekeket leszerelik, hintaszéknek is használhatják.

A gyár dolgozói hétfőn befejezték a tervükön felül gyártott kétszázadik kuli-gyermekkoszi szerelését. /MTI/

- . -

KIÁLLÍTÁS NYILIK EDVI ILLES ALADÁR MUNKÁCSY-DIJAS FESTŐMŰVÉS Z ALKOTÁSAIBÓL

1 Fm/Fm/HM Li P 1954.szeptember 21.

Oktober 9-én a Fényes Adolf-teremben kiállítás nyílik Edvi Illés Aladár Munkácsy-dijas festőművész alkotásaiból. A kiállításon a nagymultu művész legjelentősebb alkotásait, tulnyomórészt az Országos Szépművészeti Muzéum tulajdonában lévő műveit, mutatják be. /MTI/

- . -

FILMRIPORT A MAGYAR-ROMÁN LABDARUGO MÉRKŐZÉS RÖL

MOKLP/tot/HM Li P. 1954.szeptember 21.

A vasárnapi, magyar-román válogatott labdarugó mérkőzésről készült filmriportot a szeptember 23-án vetítésre kerülő új magyar filmhíradóban mutatják be a budapesti és vidéki filmszínházak. A filmriportot a Híradó és Dokumentumfilmgyár a román labdarugóknak is rendelkezésére bocsájtotta és így azt rövidesen a román mozikközönség előtt is bemutatják. /MTI/

- . -

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 5. kiadás

1954. szeptember 21.

6 óra 20 perc

HIREK A FŐVÁROS ÉLETÉBŐL

1954. szeptember 21.

i Bc/F/PE Li VE

XIII. kerületi kulturális hírek

△ XIII. kerületi tanács népművelési osztálya által meghirdetett és szeptember 30.-án záruló rigmuspályázat eredményét október 8.-án hirdetik ki a Rákosi Mátyás Kulturházban. - △ Lehel-utca 31. szám alatti Szabó Ervin fiókkönyvtár 22.000 forintot kapott könyvállományának bővítésére. △ Vég-utcai könyvtár helyiségeit újrafestik. - "△ szocializmus útja" címmel a Kossuth moziban kiállítás rendeznek. △ Fémmunkás Épületlakatosipari Vállalat kulturtermében természettudományos kiállítás nyílik. - △ Rákosi Mátyás Művek dolgozóinak tiszteletére a XIII. kerület legjobb zenekarai és kórusai október 9.-én hangversenyt adnak a Rákosi Mátyás kulturházban.

△ XIII. kerületi tanács
kereskedelmi osztálya.

a dolgozók javaslatai alapján fejleszti az üzlethálózatot. △ Váci-ut 171. szám alatt új KÖZÉRT huszuletet létesítenek, a Mautner Sándor utca 13. szám alatti fűszerboltot pedig bővítik.

Tizennyolc épületet tataroznak

a XXI. kerületben. A Magyar-utca 1,5, a Karácsony Sándor-utca 6. és a Tanácsház-tér 4,5,7 számú házak tatarozását a napokban befejezik.

1700 méter hosszúságban

vízvezetékcsöveket fektettek le a XV. kerületben. A Magyar-utca teljes hosszában, a Gógös Ignác-, a Bajcsy-Zsilinszky-, az Adria- és a Batthyány-utca egy-egy szakaszán bővítették így a vízvezetékhalózatot.

110 körzet ideiglenes választói névjegyzékét

készítették el eddig a 195-ből a XIII. kerületben. A névjegyzék gépelesében a kerületi vállalatok, üzemek- többi között a Láng Gépgyár, Gheorghiu Dej Hajógyár, Budapesti Ládagyár, Gyapjamosó és Finomposztógyár, Fémmunkás Épületlakatosipari Vállalat gépirónói segítik a tanácsot. Összesen 20 külső és 12 tanácsi gépirónó gépeli a névjegyzékét. /MTI/

- . -

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 6. kiadás 1954. szeptember 21. 6 óra 25 perc

BESZÉLŐ SZÁMOK

i Im/B/PE Li P X

1954. szeptember 21.

A Budapesti Városi Tanács 1950-ben 5.2 millió, 1951-ben 20.6 millió, 1954-ben pedig 21.3 millió forintot fordított kórházak bővítésére és korszerűsítésére, valamint körzeti orvosi rendelők és bölcsődék létesítésére.

X X X

Már 1950-ben tíz körzeti orvosi rendelő volt, jelenleg 118-ban folyik a gyógyító munka, emellett több orvos az otthonában rendel. Összesen 675 körzeti orvos áll az egészségvédelem szolgálatában.

X X X

1950-ben 1400 férőhely volt, ma már 3300van a budapesti területi bölcsődékben, emellett 6259 üzemi bölcsődei férőhely könnyít a dolgozó nők gondjain.

X X X

A felszabadulás előtt nem volt Budapesten anyatejgyűjtő állomás. Az elsőt 1945. őszén adták át rendeltetésének. 1952-ben már 22 volt, 1954-ben pedig 24 anyatejgyűjtő állomás van a fővárosban. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás

1954. szeptember 21.

6 óra 30 perc

A TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG KÖZLI

k MTA HA/PE Li VE

1954. szeptember 21.

A Tudományos Minősítő Bizottság szeptember 23.-án délután 4 órakor tartja Szendi Károly, a műszaki tudományok kandidátusa "Háromfázisú váltakozóáramú rendszer transzformációjának elmélete" című doktori értekezésének nyilvános vitáját a Magyar Tudományos Akadémia felolvasó termében /V. Akadémia u.2./
Az értekezés opponensei: Kovács Károly Pál, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, Vajta Miklós, a műszaki tudományok doktora és Urbanek János, a műszaki tudományok doktora.

Az értekezés megtekinthető a Budapesti Műszaki Egyetem könyvtárában és az Akadémia könyvtárában.

x x x

A Tudományos Minősítő Bizottság szeptember 30.-án délután 4 órakor tartja Bella Ede "Különleges alakítható L + B -sárgarezek fontosabb mechanikai tulajdonságainak vizsgálata a hőkezelés függvényében" című kandidátusi értekezésének nyilvános vitáját a Magyar Tudományos Akadémia felolvasótermében. /V. Akadémia u.2./

Az értekezés opponensei: Schleicher Aladár, a műszaki tudományok doktora és Domony András, a műszaki tudományok kandidátusa.

Az értekezés megtekinthető: a Budapesti Műszaki Egyetem könyvtárában és az Akadémia könyvtárában. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B.8.kiadás

1954.szeptember 21.

11 óra 45 perc

"IPAR A MEZŐGAZDASÁGÉRT ÉS MEZŐGAZDASÁG AZ IPARÉRT" KIÁLLÍTÁS
ÉS VÁSÁR NYILT A III.KERÜLETBEN

t Szó/F F No P

1954.szeptember 21.

A III.kerületi tanács és a Piaci Vállalat rendezésében a Szél-utcai Kisfaludy-Szabadtéri Színpad területén hét napig és a Kórház-utcai vásárcsarnokban három napig tartó vásárral egybekötött "Ipar a mezőgazdaságért és mezőgazdaság az iparért" című kiállítás nyílt meg kedden reggel. A kerület termelőszövetkezetei és egyénileg dolgozó parasztjai legszebb terményeiket mutatják be és árusítják. Több mint 350 mázsa zöldség- és gyümölcsfélékben, 42 mázsa szőlőben és 5 mázsa él baromfiban válogathatnak a kiállítás és vásár látogatói. Az ipari üzemek sokféle ruháneműt, kötöttáruat és mezőgazdasági kisgépeket hoztak.

A lacikonyhák gondoskodnak a látogatók bőséges ellátásáról, a hűtő italokon kívül mintegy 13 hektoliter bort mérnek ki. Este, a szabadtéri színpadon kulturműsorral szórakoztatják a kiállítás és vásár közönségét. /MTI/

MI UJSÁG VIDÉKEN?

ö Vid -cz/tot/TI -cz KM

1954 szeptember 21

Kétezernégyszáz lakás épült Miskolcon a tanács megalakulása óta

A felszabadulás óta rohamosan fejlődő Miskolc egyik legégetőbb problémája a csaknem kétszeresére szaporodott lakosság elhelyezése. A tanács megalakulása óta - négy év alatt - az év végéig az érdekelt üzemekkel és vállalatokkal közösen 2.400 új lakás építését biztosította. A lakások mintegy 80 százaléka kétszoba és sz komfortos. A lakásépítések során több új lakotelep létesült a városban.

Új műsorra készül a mosdosi népi együttes

A Somogy megyei Mosdós községi népi együttese megyeszerte ismertté vált az elmúlt év során számos somogyi helysérben bemutatott "Mosdosi lakodalmas" című műsorával. Az együttes most új műsort tanul, amelyben a vidék egyik legrégebbi népszokását mutatják be "Karikázo" címmel. A "Karikázo" eseménye a dolgozó parasztok vasárnap délutáni szórakozásait eleveníti meg, beleszöve néhány betyárhistoriát. /folyt.köv./

B O . kiadás

1954 szeptember 21

11 óra 50 perc

/M1 ujság vidéken? 1. folyt./ ö Vid -cz/tot/TI -cz KM

Népművészeti szobát létesí-
tenek Nádudvaron és Hajdunáná-
son

A Hajdu-Bihar megyei tanács a nádudvari és a handunánási kulturotthonban népművészeti szobát létesít. Nádudvaron a fazekas mesterség helyi történetét és szép alkotásait szemléltetik a népművészeti szobában. A tervek szerint mintegy 60 művészeti alkotást állítanak ki. Handunánáson a szalmafeldolgozást mutatják be és kiállítják a legjobb szalmaipari készítményeket, színes címereket, falvédőket, szőtteket, szalmapapucsokat, kalapokat, szatyrokat. A két népművészeti szobát felszabadulásunk tizedik évfordulójának tiszteletére létesítik és még az ősz folyamán átadják rendeltetésének.

Uj óvoda épül Kazincbarcikán

Kazincbarcikán az üzemek, lakóházak építésével párhuzamosan készülnek el a különféle szociális létesítmények is. Különösen a dolgozók gyermekeinek elhelyezéséről gondoskodnak messzemenően. A város területén már két óvoda és egy bölcsőde működik, egy újabb bölcsőde pedig most épül. Ebben az évben kezdődött meg a tanítás a korszerű, nyolctantermes újvárosi iskolában. Mandecek azonban még nem elégitik ki az egyre növekvő város szükségleteit. A tanács nemrégiben elhatározta, hogy új óvodát építtet, a régi kazincbarcikai hőerőmű melletti lakótelep szomszédságában. Az 50 férőhelyes óvoda építési munkálatait az elmúlt napokban kezdték meg és az épületet a tervek szerint még ebben az évben átadják.

Újabb néprajzi tárgyakkal gyarapodott a zalaegerszegi Göcseji Múzeum

A zalaegerszegi Göcseji Múzeum néprajzi anyagtára az elmúlt napokban több néprajzi és régészeti tárggyal gyarapodott. A múzeumbizottság még a nyár kezdetekor régészeti kutatásokat szervezett néhány ősi településű zalai községben. A lakosság megerőltetéssel támogatta a gyűjtőmunkát és tevékenyen közreműködött a muzeális értékű tárgyak felkutatásában. A munka eredményeként 60 tárgy került a Göcseji Múzeumba, amelynek néprajzi anyaga ezzel már meghaladja az 1.500 darabot.

/folyt.köv./

B 10. kiadás

1954 szeptember 21

12 óra

perc

/Mi ujság vidéken? 2. folyt./ ö Vid -cz/tot/TI -cz KM

MSZT képzőművészeti szakcsoport
alakult Eszterben

A Magyar-Szovjet Társaság eszri városi szervezete a szovjet képzőművészek munkájának tanulmányozása céljából képzőművészeti szakcsoportot alakított. A több mint 40-tagú szakcsoport már elkészítette munkatervét, amelyben képkiállítások, ismertető előadások, ankétok szerepelnek. A szovjet képzőművészet munkáját ismertető kiállítást első ízben október elején rendezik meg.

Gazdagodnak a Győr megyei kulturotthonok

Győr-Sopron megye kulturotthonai, kulturházaai állandóan gazdagodnak, felszereléseik gyarapodnak. A közelmúltban husz községi kulturotthon fényképészeti szakköre fényképezőgépet, a soproni és csornai járási kulturház pedig koszenyfilmvetítőgépet kapott. Több kulturotthonban mikrofont, hangszórót és erősítő berendezést szereltek fel. Legutóbb mikrobarázdás lemezjátszókészüléket küldött a megyei tanács népművelési osztálya a soproni és a csornai járási kulturháznak. Mindkét kulturház husz mikrobarázdás lemezt is kapott.

Sokszáz dolgozó jelentkezett
eddig a pécsi szabad egyetemre

Október elsején kezdődnek Pécsen a szabad egyetemi előadások. A városi tanács népművelési osztálya, a Társadalom és Természet-tudományi Ismeretterjesztő Társulat Baranya megyei szervezete, valamint a Dunántúli Tudományos Intézet munkatársai gondos szervező munkájának eredményeként eddig csaknem ezren jelentkeztek a szabadegyetemi előadásokra, köztük többszáz üzemi munkás, bányász és kisiparos. A szabad egyetem társadalomtudományi és természettudományi tagozatán irodalmi, képzőművészeti és zenei, valamint műszaki és agrártudományi előadások szerepelnek. A nagy érdeklődésre való tekintettel csillagászati és földrajzi szakkör indítását is tervezik. Előadokrol a TTIT helyi csoportja gondoskodik.

Hetvenezzer gyümölcsfacsemetét a
Sztálinváros

A sztálinvárosi tanács kertészeti vállalata tiz holdas gyümölcsfaiskolájából az idén ősszel már kikerülnek az első csemeték. Hetvenezzer különféle gyümölcsfacsemetét küld szét az ország különböző részeibe a sztálinvárosi kertészet, ahol dió kivételével mindenfajta gyümölcsfacsemete ezreit nevelték a szovjet rendszerű faiskolában. /MTI/

B 11 kiadás

1954 szeptember 21

12 óra 20 perc

TIZEVES FEJLŐDÉSEET BEMUTATÓ KIÁLLÍTASSAL, SZINES ÜNNEPSÉGGEL
KÖSZÖNTI FELSZABADULÁSNAK TIZEDEK ÉVFORDULÓJÁT A BEKES MEGYEI
BATTONYA KÖZSÉG

i Vad -cz/TI KM

1954 szeptember 21

Tíz évvel ezelőtt, 1944 szeptember 26-án foglalta el a
hős Szovjet Hadsereg Békés megyében a magyar, román és délszláv lak-
kosságu Battonyát, amely így a szintén román határmenti Elek község-
gel együtt elsők között szabadult fel az országban a fasiszta járom
alól.

A két község dolgozói lelkesen készülnek a tizeves évfordu-
ló megünneplésére. Battonyán már napokkal ezelőtt megalakult az elő-
készítő-bizottság. A nagy ünnep alkalmából kiállítását rendeznek, amelyen
szemléltető képek mutatják be a község fejlődését az elmúlt tíz év
alatt, a bölcsőde, a szülőotthon, a három napköziotthon és a gépállo-
más létesítését, valamint a nincstelen földmunkás családok részére épí-
tett kétszáznegyven új házat. Beszélő számok adnak hírt az életzínvo-
nal emelkedéséről. Több mint ezerkötyszáz házban szól már azóta a rádió,
több mint százhusz családnál váltotta fel a villany a petroleum lámpa-
szemrontó fényét. Még néhány évvel ezelőtt géppel csak szörványosan
arattak, az idén több mint ezer hold gabonát vártak le az aratógépek
és a kombájnok. Több mint háromszáz dolgozó paraszt gyermeke tanul a
felszabadulás óta létesített gimnáziumban, valamint az ország különböző
középiskoláiban, s az egyetemeken. Mintegy nyolcvan dolgozó paraszt
fiából lett honvéd-, vagy rendőrtiszt.

A nagy évfordulóra zászlodiszba öltözik Battonya, s a köz-
ség lakossága zeneszóval, dallal vonul ki a román határ felőli tornyai
műtra felállított diádalkapuhoz, ahol tíz évvel ezelőtt fogadták a
szovjet katonákat. Az ünnepelő és nemzeti viseletbe öltözött felvonulók
között ott lesznek a tsz-ek tagjai, az egyénileg dolgozó parasztok,
a helyi vállalatok dolgozói, az iskolák növendékei.

A községben színpompás műsorok és sportesemények szórakoz-
tatják a felszabadulás napján a lakosságot. A szabadtéri színpadon a
magyar, román és délszláv együttes, számos más művészeti csoport sze-
repelel, majd az ünnepség befejezésül puccelista tartó bált rendeznek.
/MTI/

4

B 12. kiadás

1954 szeptember 21

12 óra 30 perc

"EZÜSTKALÁSZOS MEZŐGAZDASÁGI TANFOLYAM"-OK INDULNAK

i ME KY/B/TI No KM

1954 szeptember 21

A mezőgazdasági termelés fejlesztéséről szóló párt- és kormányhatározat előírja, hogy a téli mezőgazdasági tanfolyamokat be kell illeszteni az állami szakoktatás szervezetébe. A földművelésügyi miniszter ennek alapján utasítást adott ki az "Ezüstkalászos mezőgazdasági tanfolyam"-ok megszervezésére. Eszerint a megyei tanács vb. mezőgazdasági igazgatóságai az állami, kísérleti és tangazdaságok, termelőszövetkezetek, továbbá az egyénileg gazdálkodo dolgozó parasztok számára, a helyi igényeknek megfelelően, növénytermelési, állattenyésztési, vagy kertészeti tanfolyamokat szervezhetnek. A hallgatók az alapvető mezőgazdasági szakismereteken kívül megtanulják az új agro- és zootechnikai eljárások gyakorlati alkalmazását is. A tanfolyamra férfiak és nők egyaránt felvehetők, ha 18. életévüket betöltötték.

A tanulmányi idő két éven át, évente a téli időszakban 4-4 hónap. Az oktatás november 15-től március 15-ig hetenként kétszer 3 órás elméleti és gyakorlati foglalkozásból, ezt követően pedig nyári termelési feladatokból áll. A foglalkozási időt úgy kell meghatározni, hogy az a termelőmunkát ne akadályozza. A második év végén eredményesen vizsgázott hallgatók bizonyítványt kapnak, amely feljogosítja őket az "Ezüstkalászos földműves" cím és az ezüstkálászos jelvény viselésére.

A tanfolyamon az oktatás ingyenes. /MTI/

- - -

A MEZŐGAZDASÁGBOL JELENTIK

ö Vid R/k1/TI No KM

1954 szeptember 21

Huszonkétezer köbméter silótakarmány a mohácsi járás területén

Baranyában a mohácsi járás termelőszövetkezetei elhatározták, hogy az év végéig tervezett 22.000 köbméternyi silótakarmányt már október közepére elkészítik. Addig csaknem kétszeresét silózták be a szeptember végéig esedékes mennyiségnek. Példáson dolgozott a bárri "Új élet", ahol a tervezett 300 helyett 604 köbméter jöminőségű téli-takarmányt készítettek silókukoricából és csalamádéból.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás

1954 szeptember 21

13 óra 05 perc

/A mezőgazdaságból jelentik...folyt./ ö Vid R/kl/TI No KM

Tízmillió facsemetét ültetnek
egy év alatt a szekszárdi erdő-
gazdaságban

A szekszárdi erdőgazdaság területén csaknem 1.100 hektáron
telepítettek új erdőt és ezenkívül 300 hektárt fásítanak. A fásításra
és az erdőtelepítésre váro területeken egy év alatt több mint tízmillió
lombcsemetét tesznek a földre s ennek felét már az ősszel elültetik.

Új gépek segítik a szüretet

Heves megye országoserte híres bortermő vidékén a Vas-
kereskedelmi Vállalat is felkészült a szüretre. Eddig 175 szőlőprést
szállított ki a szőlőtermelő közösségek földműveszövetkezetébe. A
közeljövőben 140 új szőlőprés érkezik a boltokba.

Kísérleti rizstelep épül a
"Sztálinyec" segítségével

Baranya megyében a villányi gépállomás nagyszerű szovjet
gép, a "Sztálinyec", amely több mint 160 ember munkáját helyettesíti,
hétfőn reggel munkába állott a kisjakabfalvi "Uttörő" termelőszövet-
kezet földjén. A nagyteljesítményű gép egy 15 holdas kísérleti rizs-
telep földmunkáiba kezdett. A "Sztálinyec" az év végéig már 2.000
normálholdnyi talajmunkát végez. /MTI/

- - -

A PATRONÁLT GÉPÁLLOMÁSRA KÖLTÖZÖTT FARKAS MIHÁLY BUDAPESTI ASZTALOS

i Vid R/kl/TI No KM

1954 szeptember 21

Farkas Mihály, a budapesti Malomszerelő és Gépjavító
Vállalat asztalosa, az idén brigádjával együtt többször felkereste
a törökszentmiklosi gépállomást. Budapesti munkástársával együtt
legutóbb a cséplőgépeket javította.

Farkas Mihálynak megtetszett a gépállomásiak élete, munká-
ja. Mikor hazatért, kérte, helyezték őt Törökszentmiklósról. Kérését
teljesítették és azóta már családjával együtt a gépállomáson él szoba-
konyhás lakásában. Nem sokár kótszoba és szkonfortos lakásba költözik,
mert a gépállomáson most épülő nyolc új lakás közül egyet az ő számára
jelölték ki.

/folyt.köv./

MTI B E L F Ö L D I H I R E K

B 14. kiadás

1954 szeptember 21

15 óra 10 perc

/A patronált gépállomásra... folyt./ a Vid R/kl/TI No KM

Farkasótnál most boldog tervezetessel telnek az esték.

- En is munkát vállaltam a gépállomáson - mondja új öltözködéséről Farkas Mihályné. - Új lakásunk udvarában egy sorog baromfit és sertést is tartok. Háztáji földünkön mostanra a zöldségfőle, az állatok elesése. Házuk ablaka előtt pedig virág nyílik majd....

Farkas Mihályt a gépállomáson a hűtes számu bérkategóriába sorolták, s így keresete havonta meghaladja az 1.300 forintot. /MTI/

- - -

JÓL DOLGOZIK A TANÁCS - MEGGYORSULT A BEGYŰJTÉS PÉCSVÁRADON

a Vid R/kl/TI No KM

1954 szeptember 21

Baranyában, Pécsvárad község tavaly még az utolsók között kullogott a pécsváradai járás begyűjtési versenyében. Az idén azonban a tanács nap, nap után segíti a begyűjtési munkát és Pécsvárad ma a járás legjobban begyűjtő községe.

A tanács jó munkájára jellemző példa Kovács Sándor hat holdas dolgozó paraszt esete. Kovács vonakodott eleget tenni beadási kötelezettségének és maga a tanács elnöke győzte meg őt helytelen magatartásáról, rögtön huzódó ügyét, a tagosítás alá esett földjének átírását pedig gyorsan elintézte. Kovács Sándor azóta az elsők között van a 800 pécsváradai termelő begyűjtési versenyében.

Pécsváradon nemcsak a kisebb földterületű gazdák arról panaszkodtak, hogy nincs hizonak valójuk és ezért nem tudják teljesíteni sertésbeadásukat. A tanács ezért sertésvásárlási akciót szervezett. Megkereste a gazdag állatállományu termelőcsoportokat és a sertéseket lekötötte a pécsváradiak számára. Így történt, hogy a pécsváradai gazdák gyors útonben teljesítik sertésbegyűjtési tervüket és a község tervteljesítéséhez hiányzó néhány sertést már ebben az évben leszállítják.

A begyűjtés egyéb terein is példamutatóak a pécsváradai dolgozó parasztok. Kukoricabeadásuk felét olyan hamar teljesítették, hogy gyorsbeadási próniumban részesültek. /MTI/

- - -

Ko

B 15. kiadás

1954 szeptember 21

15 óra 10 perc

AZ ELSŐ LAKÓHÁZ HATÁRIDŐRE VALÓ FELÉPÍTÉSÉRT

1954 szeptember 21

A 23-as építőipari vállalat Gubacsi-hidfői lakásépítkezésén hosszú hónapok óta a legjobbak közé tartozik Pál Gyula kőműves brigádja. A félre kész lakóházak falazási munkáinak jelentős részét ők végezték el. Egyetlenegy hónapban sem adták 190 százalék alatt.

Szeptemberben megkezdték a lakótelep egyik kétemeletes 28 lakásos épületének külső vakolási munkáit. S ahogy közelodtek a hónap vége felé, úgy emelkedett a brigád teljesítménye. A 42 méter hosszú épületnek már a háromnegyed része elkészült, s még egy szakasz van hátra.

21-én, kedden megkezdték az utolsó rész vakolási munkáit is. A brigád három kőművese egyenletesen, szépen dolgozott. Az erkélyen az ablakok kézi vakolási munkái, a cirkádák és a kiugrások megkezdették a vakolást, de a kiváló kőműves brigád mégis egy ütemben dolgozott. Varca Gizella és társai nem győzték hordani az anyagot, egyre több és több négyzetméter vakolás készült el. Sietni kell a munkával, hiszen ez lesz az első lakóház a telepen, amelyet októberben kell átadni.

Pál Gyula kőműves-brigádja a keddi munkanapon személyenként 30 négyzetméter minőségi vakolást végzett. Példamutató munkájukkal elősegítik, hogy a Gubacsi-hidfői lakótelep első lakóházába határidőre beköltözzenek a dolgozók. /MTI/

BEFEJEZŐDÖTT AZ ÁLLATORVOSOK MAREK JOZSEF EMLÉKÜLÉSE

1954 szeptember 21

Az Állatorvostudományi Főiskola és a Közalkalmazottak Szakszervezetének állatorvos csoportja által rendezett Marek József emlékülés második napján Mócsy János Kossuth-díjas akadémikus a juhok parazitás bántalmainak leküzdéséről, Kardeván László szakállatorvos pedig a brucellozis elleni védekezés irányelveiről tartott előadást. Mind a két előadást élénk vita követte. A kétnapos tanácskozás Manningér Rozsó Kossuth-díjas akadémikus zárobeszédével fejeződött be. /MTI/

DOLGOZÓINK A NYUGDIJAK RENDELZÉSÉRŐL

ö Im-Sr-cz-Vid/TI -oz KM

1954 szeptember 21

Dolgozóink körében országszerte élénk visszhangot váltott ki a Népköztársaság Elnöki Tanácsának legutóbbi rendelete a nyugdíjak rendezéséről. A nagyobb pécsi üzemek, intézmények szakszervezeti bizottságai röppgyűléseket szerveztek, amelyeken az előadók részletesen megmagyarázták, mit jelent a dolgozóknak az új nyugdíjrendelet. A 61 éves Linka Kálmán, a pécsi Pannónia Sörgyár villanyszerelője a következőket mondotta a rendeletről:

- Bizonyos voltam abban, hogy népi demokráciánk gazdasági erősödése során eljut odáig, hogy ezt a lépést megtehesse. Atlagosan 1.200-1.300 forintot keresek havonta, a régebbi nyugdíjtörvény szerint mintegy 250 forintot kaptam volna, így viszont 600 forintnál is nagyobb nyugdíjban részesülök. Ehhez még hozzájön az, amit a felszabadulás óta munkában eltöltött éveim után kapok. Már el is határoztam, hogy átadom helyem a fiataloknak, felköltözöm a család Mecsek-alján lévő szülőjébe, azt gondozzatom, s a kis unokáimmal foglalkozom.

Segítségét jelent az új nyugdíjtörvény a fiatalabbaknak is, akik eddig idősebb, nyugdíjas szüleiket támogatták. Nagy Elemér, az SZTK pécsi elnöke így számolt be röppgyűlésükön dolgozótársainak:

- Apám 170 forint nyugdíjjal kap többet, én viszont csak 24 forint hozzájárulást fizetek az államháztartásba. Ha ehhez még ezt is hozzászámítom, hogy a nyugdíjárulék egyben jövőbeni nyugdíjam biztos alapját is jelenti, csak azt mondhatom, nagyon örülök, hogy filléremmel segíthetem egy ilyen nagyszerű szociális vívmány megvalósítását.

Budapesten a Duna Cipőgyárban 29 éve dolgozik Pajor Ferenc 45 éves főművezető. Ismerik, szeretik dolgozótársai. Sokat beszélget velük, a nyugdíjrendelet megjelenése után is egyikőtől a másikhoz járt, kérdeztette olvasták-e az új intézkedést, tudják-e mit jelent ez a fiataloknak és öregeknek egyaránt. A nyugdíjak felemeléséről ő a következőket mondta:

- Edesapám az első világháborúban odaveszett a harcban. Anyánk nevelt bennünket, aki ma 71 éves és természetesen már nem dolgozik. Az új nyugdíjrendelet neki is, mint annyi más öreg dolgozónak, szebbé, könnyebbé teszi az öregesét és könnyíti a terhet a mi vállainkon is, mert hiszen mi, a gyermekei nem engedhetjük, /folyt.köv./ko

B 17. kiadás

1954 szeptember 21

15.20 óra 20 perc

/Dolgozóink a nyugdíjak.... folyt./ ö Im-Sr-cz-Vid/TI -cz KM

hogy édesanyánk szükségét szenvedjen. Itt a gyárban nagyon sokan vannak még hasonló helyzetben, s akik éppen olyan örömmel és hálával fogadták a gondoskodást hozzátartozójukról, mint én. Vannak azonban könnyelmű fiatalok is, akik szüleiktől eddig még mindig csak kaptak, s nem gondolnak arra, eljön az idő, amikor nekik kell gondoskodniuk az öregekről. Közülük néhányan az első pillanatban csak azt látták, hogy nekik azt a bizonyos nyugdíjhozjárulást kell fizetni. Beszélgettem velük, elmagyaráztam, hogy ha például 900 forintot keresnek havonta, akkor 3 százalékkal számítva is csak 27 forintot tesz ki, amit fizetésükből levonnak. Ez egy évben 324 forint. Ha tíz évig fizetik ezt az összeget, még mindig csak 3.240 forint. Ha arra kerül a sor, hogy nyugdíjba mennek és csak 500 forint nyugdíjat kapnak is, hat hónap alatt visszakapják, amit hozzájárulásban tíz év alatt fizettek.

Röprgyűlések a fővárosi iskolákban

A nyugdíjrendeletet hétfőn röprgyűléseken beszélték meg a pedagógusok a fővárosi iskolákban. A Szinyei Merse utcai általános iskolában Major Mihály igazgatóhelyettes emlékeztetőbe idézte kártársainak, hogy ez a rendelet már nem az első, amely a nyugdíjak rendezését szolgálja. Kormányzatunk gondoskodása minden pedagógusra kiterjed, - mondotta. - A nevelők közül az idősebbek Varga Frida, Szijjártó Andrné, Székely Mária hangsúlyozták, hogy az új rendelkezés biztosítja nyugodt öregsgüket. A fiatalok: Molnár Mihályné, Moldvai Lajosné elmondották, mi sem természetesebb, mint a nyugdíjjárulék, amit szívesen fizetnek. - Ez a legkevesebb, hangsúlyozta Kollár László, - amivel hozzájárulhatunk az állam terheinek viseléséhez.

/MTI/

HAZAUTAZOTT A NÉMET KORMÁNYKÜLDÖTTSEG
E FM Kö/TI No P

1954 szeptember 21

A Német Demokratikus Köztársaságnak Gerhardt Elvert mezőgazdasági és erdészeti miniszterhelyettes vezetésével az Országos Mezőgazdasági Kiállításra érkezett kormányküldöttsége hétfőn este hazautazott. A pályaudvaron a földművelésügyi miniszter nevében Pogácsás György bucsuztatta a német vendégeket. /MTI/

B. 18. kiadás

1954 szeptember 21

15 óra 25 perc

ÖTVENEZER FORINT JUTALMAT KAPTAK A ZÖLDSEG, GYÜMÖLCS ÉS MÁS TERMÉKEKRE KÖTÖTT SZALLITÁSI SZERZŐDÉSEK TULTELJESÍTŐI

t Szo/TI No Mi

1954 szeptember 21

A Budapesti Városi Tanács Csarnok és Piacgazdálkodási Irodája kedden hatodszor jutalmazta azokat a termelészövetkezeteket, földművesszövetkezeteket és egyénileg dolgozó parasztokat, akik telteljesítették zöldségre, gyümölcsre és más termékekre kötött szállítási szerződésüket.

A pénzjutalmak ünnepélyes átadása előtt Fenyvesi Gáborné, a városi tanács kereskedelmi állandó bizottságának elnöke beszámolt a termelők ezévi áru felhozataláról. A többi közt elmondta: a falu és a város közti áruforgalom fokozódását mutatja, hogy a termelők eddig két és félszer annyi terményt hoztak fel az idén Budapest piacaira, mint a múlt év azonos időszakában. A szabadpiaci árak 28 százalékkal alacsonyabbak a tavalyinál. Ezután átadta a 350-től 3.000 forintig terjedő pénzjutalmakat - összesen 50.000 forintot. A jutalmazottak közül 3.000 forint jutalmat kapott a XVI. kerületi "Augusztus 20" termelészövetkezet; 2.500 forintot a IV. kerületi "Bán Tibor" és a dánszentmiklósi "Micsurin"; 2.000 forinttal jutalmazták a XVII. kerületi "Micsurin" termelészövetkezetet, ezenkívül több földművesszövetkezet és egyénileg dolgozó parasztot. /MTI/

- - -

UJÍTÁSSAL HAVONTA EZER MENETFURÓT GYÁRTANAK A LENIN KOHÁSZATI MŰVEKBEN

i Vid Vg/F/TI KL Mi

1954 szeptember 21

A Lenin Kohászati Művek központi szerszámellátó részlegében a menetfuro marógép egy késsel dolgozott, s havonként 150-200 menetfurot állított elő. Balogh István gyár részleg vezető egy újfajta készüléket szerkesztett, amelybe öt kés fogható, s így egyszerre öt menetfurot munkálhat meg. Az ujitással havonta ezer menetfurot gyártanak, s az energiafogyasztás mindössze két százalékkal növekedik.

Az ujitás egy év alatt félmillió forint megtakarítást jelent. /MTI/

- - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás

1954 szeptember 21

14 óra 25 perc

IDŐJÁRASJELENTÉS

& TI/TI' P

1954 szeptember 21

délben: A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 21-én,

Változékony idő

Europa északi és középső részein egymás utáni hullámokban hideg légtömegek vonulnak át, a Földközi-tenger nyugati medencéje felől viszont meleg levegő áramlik Olaszországon, a Balkánon és Románián keresztül északkelet felé. A két légtömeg határfelülete mentén különösen az Alpok és a Kárpátok környékén záporosókkal, zivatarokkal változékony időjárás uralkodik.

Hazánkban hétfőn a déli órákban délnyugat felől megerősödött a felhőképződés, a koraesti óráktól kezdve pedig délnyugat északkelet irányban zivataros esők vonultak végig. A lehullott csapadék mennyisége Szentesotthárdon 52, Lengyelen 27, Körmenten 20, Zircen és Pápán 18 mm volt, míg a déli és keleti megyékben semmi sem esett. Tegnap napközben a hőmérséklet általában 24-27, a déli és keleti vidékeken 29-30 fokra emelkedett. Ma reggelre 12-15 fokra hűlt le a levegő.

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 3.5 fokkal magasabb, a légnyomás napi középértéke 1.2 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapesten kedden 12 órakor a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

Várható időjárás szerda estig: felhős idő, sokfelé esővel, keleten zivatarral. Időnként élénk északnyugati, északi szél. A hőmérséklet keleten csökken, máshol alig változik.

Várható hőmérsékleti értékek szerda reggel 12-15, délben 17-20 fok között. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 19. kiadás

1954 szeptember 21

14 óra 25 perc

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

& TI/TI' P

1954 szeptember 21

délben: A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 21-én,

Változékony idő

Europa északi és középső részein oryás utáni hullámokban hideg légtömegek vonulnak át, a Földközi-tenger nyugati medencéje felől viszont meleg levegő áramlik Olaszországon, a Balkánon és Románián keresztül északkelet felé. A két légtömeg határfelülete mentén különösen az Alpok és a Kárpátok környékén záporosókkal, zivatarokkal változékony időjárás uralkodik.

Hazánkban hétfőn a déli órákban délnyugat felől megerősödött a felhőképződés, a koraesti óráktól kezdve pedig délnyugat északkelet irányban zivataros esők vonultak végig. A lehullott csapadék mennyisége Szentgotthárdon 52, Lengyelen 27, Körmenten 20, Zircen és Pápán 18 mm volt, míg a déli és keleti megyékben semmi sem esett. Tegnap napközben a hőmérséklet általában 24-27, a déli és keleti vidékeken 29-30 fokig emelkedett. Ma reggelre 12-15 fokig hűlt le a levegő.

Budapeston hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 3.5 fokkal magasabb, a légnyomás napi középértéke 1.2 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapeston kedden 12 órakor a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

Várható időjárás szerda estig: felhős idő, sokfelé esővel, keleten zivatarral. Időnként élénk északnyugati, északi szél. A hőmérséklet keleten csökken, máshol alig változik.

Várható hőmérsékleti értékek szerda reggel 12-15, délben 17-20 fok között. /MTI/

- - -

6

JÖVŐ ÉVI KENYERÜNKERT - Fejér megyei termelészövetkezetek 12 mázsás búzatermelési mozgalma - Éjjel-nappal szántanak-vetnek a surjáni állami gazdaságban - Arvizsujtotta község termelési bizottsága az őszi munkákért

ö Vid R/kl/TI No P X

1954 szeptember 21

Az őszi első napjai nagy munkában találják a mezőgazdasági dolgozóit. Egyre sürgetőbb az őszi szántás-vetés, s a falu népe nem is késlekedik.

Fejér megyében a kápolnásnyéki "Vörösmarty" termelészövetkezet tagsága legutóbbi közgyűlésén elhatározta: ősszel 290 holdon nagy veti el búzáját, hogy jövőre legalább 12 mázsás átlagtermést takaríthasson be. Ennek érdekében a búzát a legjobb elővetemények után teszik földbe. A magágyat 8-10 nappal a vetés előtt elkészítik és holdankint 120 kilo szemes és szuperfoszfátot, a nitrogénben szegény talajokon, valamint a kapásnövények után pedig holdankint fél mázsá pécisót szórnak szét. Vetésre minőségi magot használnak.

A "Vörösmarty" tagsága felhívta a megye termelészövetkezteit, hogy minél többen csatlakozzanak mozgalomukhoz. A termelészövetkezetek most egymás után jelentik be, hogy résztvesznek a 12 mázsás átlagbúzatermésért indított mozgalomban. Elsőnek a pázmándi "Lenin" termelészövetkezet tagsága közölte, hogy jövőre 245 holdnyi búzavetésén el akarja érni a 12 mázsás átlagtermést. A termelészövetkezetek szépen kibontakozó versenyéhez csatlakoznak a gépállomások agronomusai is.

Keresztsorosan vetik az ősziöket a surjáni állami gazdaságban

Szolnok megyében a surjáni állami gazdaságban a traktorosok már szántják a megtisztított kapás-területeket. A gépek éjjel-nappal, váltott műszakban járnak, hiszen a gazdaság területén 1.200 holdon vetnek őszi kalászosokat. A jövő évi magasabb termést azzal is biztosítani igyekeznek, hogy a jól elkészített magágyba csaknem mindenütt keresztsorosan vetik a jó minőségű magot.

A gazdaság dolgozói már 200 holdon tették földbe az árpa magját, búzával pedig százötvenöt holdat vetettek be. Úgy számítják, hogy október 15-ig elvetik az ősziöket.

/folyt.köv./ g

B 21. kiadás 1954 szeptember 21

15-
óra 45-
perc

/A jövő évi.... folyt./

A nagybajesi termelési bizottság segíti az árvizkárosult gazdák őszi munkáját

Győr megyében az árvizsújtotta Nagybajcs község határában a nyáron elpusztultak a kapások. A termelési bizottság tagjai azonban nem hagyták csüggedni paraszttársaikat. Falugyűlést hívtak össze, ahol ismertették a község vetéstervét, s hangsúlyozták: az állam az őszi munkákban is a dolgozó parasztok segítségére siet. A falugyűlésen megbeszéltek, hogy szomszéd a szomszédal közösen szántson-vessen. Így a faluban az őszi munkák során nincsen fogathány.

A termelési bizottság tagjai arról is gondoskodtak, hogy pótolják a föld termőerejét. Az ősziárpa vetéséhez 200 mázsa műtrágyát rendeltek, ami már meg is érkezett. A bizottság tagjai azt tanácsolják a dolgozó parasztoknak, hogy szántás előtt és vetéskor is szórjanak ki 30-30 kilo műtrágyát a földekre. A községbe már megérkezett a 65 mázsa jóminőségű ősziárpa vetőmag.

Nemcsak a fogatok igyokoznak az őszi szántás-vetéssel a nagybajcsi határban. A pusztaszabolcsi és ceglédi gépállomásról jött hét traktor is gyorsan szántja a földet. A viznosta talajnak megfelelően, 18-20 centiméter mélyen szántanak. A termelési bizottság tagjai naponta meglátogatják a traktorosokat, s munkájukkal nagyon elégedettek. /MTI/

- - -

UJ RUHÁZATI SZAKÜZLET NYILT KAZINCBARCIKÁN

1954 szeptember 21

Kazincbarcikán az Ujváros főútvonalán ruházati szaküzlet nyílt. A bolt felkészült a téli idényre: félmillió forint értékű árut tart raktáron. Meleg ruhát, jóminőségű őszi- és télikabátot, téli cipőt és csizmát már most vásárolhatnak Kazincbarcika dolgozói.

Az üzletet, amely jelentősen javítja a szocialista város építőinek ellátását, már az első napon isen sok vásárló kereste fel.

/MTI/

- - -

B 22. kiadás

1954 szeptember 21

16 óra 10 perc

MUNKAERŐ IRÁNYÍTÓ IRODA TÁJÉKOZTATJA BARANYÁBAN A RACIONALIZÁLÁS KÖVETKEZTÉBEN FELSZABADULO DOLGOZÓKAT A MUNKALEHETŐSÉGEKRŐL

i Vid Vg/TI NL P

1954 szeptember 21

Baranyában, Pécsött és Miskolcon a tanács munkaerő irányító irodát állított fel. Itt gyűjtik össze a megye üzemcincék, vállalatainak munkaerő igényeit, ugyanakkor a racionalizálás következtében felszabaduló, s állást kereső dolgozókat tájékoztatják a munkalehetőségekről. Pécsött és a járási székhelyeken plakátok hirdetik milyen szakmában, hol keresnek munkásokat.

A megyei tanács munkaerőgazdálkodási osztályánál eddig huszonkilenc baranyai vállalat több mint ötszáz szak- és segédmunkásra és adminisztratív dolgozóra jelentette be igényét. A munkaerőirányító iroda dolgozói reggeltől estig részletes felvilágosítást adnak a betöltendő állások feltételcíről.

Baranyában az elmúlt héten hatvanhét segédmunkási, négy szakmunkási és huszonnégy adminisztratív állást töltöttek be a tanács munkaerőgazdálkodási osztályának segítségével. /MTI/

- - -

MUNKÁBAN A HAZAFIAS NÉPFRONT ELŐKÉSZÍTŐ BIZOTTSÁGAI

g.

ö Vid -cz/-cz/TI -cz Mi

1954 szeptember 21

Országszerte megalakultak a Hazafias Népfront előkészítő bizottságai és mindenütt azonnal munkához is láttak. A Borsod megyei előkészítő bizottság javaslatára Tokaj környékén és Ónodon több nagyszabású gyűlést és ünnepséget rendeznek a Rákóczi-szabadságharc emlékére. Az Írószövetség miskolci csoportjának tagjai az előkészítő bizottság javaslatára irodalmi művekben dolgozzák fel a megye halado hazyományait, történelmi nevezetességeit, forradalmi emlékeit. Miskolcon a Felszabadítók útján állandó kiállítást rendeznek abban az épületben, ahol 1919 után kegyetlenül megkínózták a város legjobbait, a kommunistákat. December 3-án a Hazafias Népfront jegyében nagyszabású ünnepségen emlékeznek meg Miskolc felszabadulásának tizedik évfordulójáról. Megkezdték a népfront bizottság megalakításának előkészületeit is. A napokban megvizsgálták a bizottságba javasolt tagok névsorát és úgy határoztak, hogy nagyobb számban vonják be a bizottságba a nőket, fiatalokat, kisiparosokat, kereskedőket, a néphadsereg tagjait /folvt.köv./

/Munkában a Hazafias... folyt./ ö Vid -cz/-cz/TI -cz Mi

és a művészeket, hogy a megye lakosságának lecsövesebb rétegei kellőképpen képviselve legyenek.

Várpalotán az elmúlt hét közepén alakult meg a Hazafias Népfront előkészítő bizottsága, amelynek tagjai az új város lakosságának valamennyi rétegét képviselik. Köztük van például Szép Andre, a várpalotai bányatrósztt főmérnökhelyettese, Hornyák Pál sztchanovista bányászfiatal, Kuncze Lajos a rendelőintézet orvosa, Szili Antal középparaszt, Kárász Ilona fényképészkisiparos. Az előkészítő bizottság legfontosabb feladata, hogy javaslatot készítsen a népfront bizottság összetételére. A bizottság tagjai már el is beszélgettek sok olyan kiváló a város problémáit jól ismerő, szívón viselő dolgozóval, akikről úgy gondolják eredményesen működhetnek majd a népfront bizottságban. Az előkészítő bizottság azokkal a problémákkal is foglalkozik, amelynek végső megoldása már a tulajdonképpeni népfront bizottság feladata lesz. A rohamosan fejlődő Várpalotán például igen sok a városrendezési feladat. Az előkészítő bizottság úgy gondolja, hogy a népfront bizottság széleskörű társadalmi munkát is kezdeményezhet majd, például a Rákosi-telap és egyéb városrészek parkosítására, az általános iskola bekerítésére, játszótér létesítésére, kutak kitisztítására.

Nagy lendülettel láttak munkához a Hazafias Népfront Somogy megyei előkészítő bizottságai is. A munkába a békébizottságok, a DISZ és MNDSZ szervezetek is aktívan bekapcsolódtak. Csaknem 300 békébizottság, 220 MNDSZ és 400 DISZ szervezet tagjai kértek részt az előkészítő bizottságok munkájából. A tabi járás előkészítő bizottságai elhatározták, hogy legkésőbb október elsejéig minden községben befejezik a helyi népfront bizottságok megválasztását.

Az elmúlt hét végén alakult meg a Baranya megyei Siklós községben az előkészítő bizottság. A falu legderékabb gazdáit, kiváló ipari dolgozókat, tömcszervezeti vezetőket egyesítő tiztagu bizottság máris munkához látott. A tanács kezdeményezésére - a tanácselnök is tagja a bizottságnak - napjában többször hangos hiradón ismertetik a Hazafias Népfront jellegét, célkitűzéseit, a tanácsválasztások jelentőségét. A bizottság tagjai a legjobb tanácsstag népnevelőkkel estőnkint sorra járják a házakat, hogy minden családdal külön-külön megbeszéljék kiket tartanak méltóknak arra, hogy őket a népfront bizottságban képviselje. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 24. kiadás

1954 szeptember 21

116 óra 35 perc

BEMUTATTÁK AZ 1955-BEN GYÁRTÁSRA KERÜLŐ ÚJ BUTOROKAT

t BM/EM TI KL KM X

1954 szeptember 21

Keddén délelőtt a Butorértékesítő Vállalat Baross-utca 32 szám alatti bemutató termében a butoripar és a kereskedelem szakembereinek bemutatták azokat az új butorokat, amelyeket 1955-ben gyártanak majd.

A bemutatón hálószoba, dolgozószoba, kombinált szoba berendezéseket, valamint szekrényeket, heverőket, kárpitizott székeket és más, összesen 20-féle butort tekintettek meg a szakemberek. A résztvevők elmondták véleményüket, javaslataikat az új butorokról. Azokat a szobaberendezéseket és egyes butordarabokat, amelyeket a szakértők kényelmesnek, célszerűnek, tehát gyártásra alkalmasnak találtak, a jövő héttől kezdve egy hónapon át a Butorértékesítő Vállalat Lenin-körút 19. szám alatti Lakberendezési Áruházában a vásárlóközönségnek is bemutatják. A Lakberendezési Áruházban közvéleménykutatást is rendeznek: a butorokat az áruház látogatóinak véleménye, hasznos javaslatai alapján módosítják és így kerülnek majd 1955-ben gyártásra. /MTI/

- - -

TÖBB MINT 18 EZER DOLGOZÓ PARASZT ES 480 TERMELŐSZÖVEZETKEZLET VESZ RÉSZT A SZÁZ MÁZSÁS BURGONYATERMESZTÉSI MOZGALOMBAN - KIVÁLÓ BURGONYA-TERMELŐK TAPASZTALATCSEREJE A MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON

t KÁ/TI No P

1954 szeptember 21

Az országos méretű tapasztalatcsere: a mezőgazdasági kiállításon az állattenyésztők, növénytermesztők minden nap külön is megbeszélik egyes növény- és állatfajták termesztésének, tenyésztésének időszerű feladatait. Keddén délelőtt a burgonyatermesztési egyik legalaposabb ismerője, Teichmann Vilmos, a kiskérdai kísérleti gazdaság vezetője a nagy burgonyatermésék feltételcíről beszélt. Hangsúlyozta, hogy jó eredményt csak a gondos talajművelés és a jó vetőgumó együttes használata hozhat. A gumókat sűrűn ültessék, lehetőleg 60 centiméteres sor- és 35 centiméteres tőtávolságra. Az így elültetett táblák géppel is kifordítatlanul művelhetők. A trágyázásnál a termelők vegyék figyelembe, hogy a burgonya elsősorban nitrogén- és kálium-igényes növény.

g /folyt.köv./

/Több mint 18 ezer.... folyt./ t Ká/TI No P

Az előadó bejelentette, hogy 1954-től évente 8.000 holdon szaporítják a minőségi vetőgumót, amit a termelők azonos mennyiségű szokvány burgonyáért kapnak. A kisvárdaiak sok új burgonyafajtát neveltek fel és ezeket az ország 18 helyén, kísérletben termesztik. Minden vidék azt a fajtát kapja meg, amelyik ott leginkább beválik.

A 100 mázsás burgonyatermesztési mozgalomban több mint 18 ezer dolgozó paraszt és 480 termelőszövetkezet vesz részt. Közülük sokan eljöttek erre a megbeszélésre is és sokéves tapasztalataikkal egészítették ki a kisvárdai kutató előadását. Sára József homokszentgyörgyi dolgozó paraszt főleg a törszelekcióval magyarázta a közönség kiváló termésátlagait. Ezt a műveletet minden évben megismétlik, s az idén nem igen lesz 100 mázsás aluli holdankinti burgonyatermés Homokszentgyörgyön. Urbán László a zsámboki "December 21" termelőszövetkezet tagja 150-180 mázsás holdankinti termésről számolt be, s mindezt - mint mondotta - a helyes agrotechnikának és a kiváló vetőgumónak köszönhetik. Somogyi Endre a zirci járás főagronómusa elmondotta, hogy kisvárdai burgonyafajtákkal az egész járásban elérhetik a 100 mázsás holdankinti termésátlagot. Javasolta egyúttal, hogy a Nyírségben, Somogyban és a Bakonyvidéken zárt körzeteket alakítsanak ki, s ezek a körzetek lássák el vetőburgonyával a környező vidéket. Náluk - úgy látja - a kisvárdai 717-es fajta volna a legjobb, s ha ezt elszaporítanák, egész Veszprém megyét elláthatják kiváló minőségű vetőgumóval. /MTI/

HÁROMEZER FIATAL A MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON

t Ká/TI No P.

1954 szeptember 21

Az Országos Mezőgazdasági Kiállításon kedden a fiatalok napja volt. Megközelítőleg 3.000 általános és középiskolás diák kereste fel a pavilonokat. A fiatalok nagy figyelemmel hallgatták vezetőik beszámolóit és érdeklődéssel nézték végig a mezőgazdaságunk legújabb eredményeit ábrázoló kiállítást. Különösen az állattenyésztési részleget keresték fel sokan.

A kiállítás szerdai műsora

Szeptember 22-én, szerdán 9 órakor országos tapasztalat-
eserc értekezlet lesz a kukoricatermesztésről és a négyzetes vetésről.

/folyt.köv./ Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 26. kiadás

1954 szeptember 21

18 óra / perc

/Háromezer fiatal... folyt./ t Ká/TI No P

Tizenegy órákor fogatversenyt láthat a közönség, 14 órákor a Traktor SE országos lovasversenyt folytatják, 15 órákor pedig lovasbemutató lesz. Tizenhat órákor a kiállítás mozihelyiségében P. A. Kolcsov a kiállításra érkezett szovjet küldöttség tagja számol be a malcevi talajművelésről. A lovaspályán ugyanekkor fogatbemutató kezdődik.

A szabadtéri színpadon 17 órai kezdettel népszerű opera áriák esendülnek fel, Gyurkovics Mária Kossuth-díjas kiváló művész, Palánkay Klára és Koszó tván előadásában, a Vámorség zenekara játsszik Záborszky József vezényletével. /MTI/

ORSZÁGSZERTE MEGKEZDTEK A IV. BÉKEKÖLCSON ELSŐ SORSOLÁSAN KIHUZOTT NYEREMÉNYEK KIFIZETÉSÉT - ÁT/DTÁK A 100.000 FORINTOS FŐNYEREMÉNYT

i Ró-Vid/HM/TI Szia P

1954 szeptember 21

Kedden reggel országszerre megkezdtek a IV. Békekölcsön első sorsolásán kihuzott kötvények nyereségeinek kifizetését.

Boldog nyertesek a fővárosban

Házassága hatodik évfordulóján érte a szerencse Barócsi Lászlót, a belkereskedelmi minisztérium beruházási igazgatóságának dolgozóját.

- Családdal a rádió mellett ünnepeltük házasságunk évfordulóját. A rádióból tudtam meg, hogy 50.000 forinthez, ilyen nagy és váratlan ajándékoz jutottunk. Régi vágyunk egy kis családiház - mondotta - tavasszal építkezünk!

A másik szerencsés nyelő Polus Katalin, az MGC gyár 19 éves darukezelője. Mosolyogva veszi át az 50.000 forintos nyereséget s örömmel mondja:

- Most elsősorban új lakásba költözünk!

Polus Katalinon kívül még 250 boldog nyertes vette fel pénzét az OTP XI. kerületi fiókpénztáránál.

/folyt.köv./

/Országszerte melegezték... folyt./ i Ro-Vid/TI-Szia P

Kifizették a 100.000 forintos
főnyereményt

Kedden délelőtt Varga Ferenc, a győri építőipari technikum diákokotthonának gondnoka leányával, Tamás Pálnéval, a Fertődi Kisérleti Gazdaság kutatójával jelentkezett a főnyereményért a győri OTP fiokban

- Legmerészebb álmomban sem gondoltam volna, hogy 550 forintot, amit a IV. Békakölesönre szívesen jegyeztem, ilyen dúsra kamatozik. Első dolgom volt, hogy feleségemnek táviratoztam, aki most Miskolcon van a másik lányommal és unokáinknál. Közben a lányommal már tervezgettünk is. Most csak 10.000 forintot veszek fel, a többit a takarékból hagyom. 15.000 forintot a fiatalabb lányomnak adok, aki két hónapja ment férjhez, haad vegyenek butort rajta. 20.000 forintot a feleségem számára hagyok a takarékból. A megmaradt összegből házat vásárolunk Győr valamelyik szép részén, Révfaluban, vagy Nádorvárosban. Szép családi házból szeretnénk volna mindig élni, most ez a kívánságunk teljesül. Új butort is veszünk az új házba - mondotta.

Varga Ferenc miután felvette a nyereményt, elindult, hogy téli ruhát, rádiót vásároljon és aztán feladja a hirdetést is: "Szép családi házat megvételre keresek."

Vidéken

az OTP fiokban és a postahivatalokban sokan fordultak meg, hogy nyereményeiket felvegyék. Székesfehérvárott a legnagyobb öröm Kuczi Imre mozdonyfűtőt, a székesfehérvári MÁV Fűtőház dolgozóját érte, aki 10.000 forintot nyert.

- Négyszáz forintos jegyzéseimkor nem gondoltam, hogy már az idén sokszorosán visszatérül, - mondotta.

Kedden délután a város két pénztárában több mint 42.000 forintot fizettek ki a nyerteseknek. Szombathelyen a koradélelőtti órákban sokan keresték fel az OTP fiókot és a postahivatalt. Mintegy 25.000 forintot fizettek ki a nyerteseknek.

Veszpremben az első nyertesek között Kónya Mihály, a Várpalotai Szénbányászati Tröszt dolgozója vette át nyereményét, 10.000 forintot. Konyáéknak is jól jött a nyeremény, fiatal házaspár és nemrég kaptak Várpalotán új, kétszobás lakást. A nyereményből most butorokat téli ruhákat vásárolnak. Kedden délután a veszpremi takarékpénztárban csaknem 40.000 forintot fizettek ki a szerencsés nyerteseknek. /MTI/

ÉRCBANYÁSZAINK HARCA AZ ELMARADÁS ELLEN

ö Vid Vg/B/TI KL VE

1954 szeptember 21

Ércbányáinktól egyre több vasat, mangánt és más alapanyagot várnak a nagyolvasztók. Ezért fontos, hogy az elmarado csapatok lendületes versenyben fölzárkózzanak az élenjárókhoz és az ércbányászok minél előbb fölszámolják az adósságot.

A Rudabányai Vasércbánya

az első negyedévben csaknem 18 ezer tonna vasércceel maradt adós. A második negyedévben javult a termelés a bányában, s az alkotmány ünnepé és a Bányásznapi tiszteletére újabb, nagyszerű eredmények születtek. A rudabányaiak szeptember 1-ig 10.500 tonnát törlesztettek, és elhatározták, hogy november 15-ig teljesen megszüntetik adósságukat.

Az Urkúti Mangánércbánya

dolgozói számos nehézséggel küzdenek. A kemény tél utáni olvadás előtette az egyik aknát. Emiatt még augusztus elején is 2.600 tonna volt a tartozás. Az utóbbi időben javult ugyan a munka, az adósság azonban nem csökkent, mert a szakszervezet és a műszaki vezetőség nem segítette először a brigádoknak, hogy követeljék az élenjárók példáját. Az urkúti bányászok megígérték, hogy szeptemberben 600 tonnával csökkentik adósságukat.

Az oplónyi ércbányászok

az első negyedév jó munkájával kiérdemelték az "Elüzem" címet. Augusztusban - annak ellenére, hogy egyik frontfejtésük összeomlott - 36 tonnát mangánércet adtak havi tervükön felül és 11 ezer forint értékű anyagot is megtakarítottak.

A gyöngyösi és a reeski bányászoknak

erősen meg kell javítaniuk munkájukat, hogy pótolják az elmaradást. Noprazdaságunk nem nélkülözheti az itt bányászható fontos alapanyagokat, ennek ellenére Gyöngyösön és Reesken hónapról-honapra nő a tartozás.

A jól dolgozó bányák eredményei bizonyítják, hogy van mód az adósság csökkentésére, az éves terv teljesítésére. Az ország azt várja ércbányászainktól, hogy becsülettel teljesítsék feladataikat és jól szervezett munkával törlesszék le az adósságot. /MTI/

AZ ELŐVÁJÓ CSAPATOK HARCA A JO MUNKAHELYEK BIZTOSÍTÁSÁÉRT

6 Vid VG/B/TI KL VE

1954 szeptember 21

Bányászaink lelkesen harcolnak a terv teljesítéséért, a szénbányászat adósságának törlesztéséért. Ezt a harcot segítik az elővájó csapatok azzal, hogy nagyteljesítményű munkahelyeket készítenek elő.

Tatabányán

az idén nagy lendülettel kezdtek az új széntelepek feltárásához. A XV-ös aknában jelenleg az új déli mezőben folyik előkészítő munka. Nyolcvan méter homlokhosszuságú frontfejtést készítenek, amely rövidesen szünet ad. Ugyanakkor az északi bányamezőben több óvig tartó munkába kezdtek: 20 évre elegendő szénvagyon tárnak itt fel.

A VI-os aknában nagyrészt fogyóban vannak a munkahelyek. A műszaki vezetők ezért meggyorsították a feltárás ütemét, s a nyugati bányamezőben rövidesen befejezik mintegy 10 évre elegendő szénvagyon feltárását. Egy hónap múlva már megkezdik a szünetést az új bányamezőben. A feltárás során kiváló munkát végeztek Révész János, Torda József és Vich Miklós csapatai: 130-140 százalékra teljesítették elővájási tervüket. A VIII-as aknában jelenleg egy új 80 méteres front feltárási munkái folynak.

A Mátravidéki Szénbányászati Tröszt

dolgozói ebben az évben sok sikert értek el. A bányásznapig több mint 50 ezer tonna szünet termeltek esedékes tervükön felül. Nem akarnak elmaradni a jövőben sem, ezért gondoskodnak arról, hogy a kiöregedett frontok helyett új frontokat készítsenek elő. Jelenleg öt front kialakításán dolgoznak, s ezzel biztosítják a zavartalan munkát a tél idején is. Petőfi-altáron október 10-re elkészül az új XII-es egyszárnyú front, amelyet hazafelé fejtenek majd. A rózsaszentmártoni IX-es aknáüzemben két új front előkészítésén dolgoznak. Az egyik rövidesen elkészül és telepítése is megkezdődik. A gyöngyösi XII-es aknáüzemben ugyan csak elkészült a XV-ös számú front, amely szintén hazafelé halado lesz. A tröszt üzemeiben az ősz folyamán összesen öt új fronton kezdik meg a termelést.

/folyt.köv./

/Az elővájó csapatok.... 1. folyt./ ö Vid Vg/B/TI KL VE

A várpalotai bányászok

sok ezer tonnás adósságot akarnak az év végéig törleszteni. Ennek egyik legfontosabb feltétele, hogy a negyedik negyedévre elkészüljön az összesen több mint 400 méter hosszúságú nyolc frontszárny. A terv megvalósítására a tröszt valamennyi elővájó csapata versenybe lépett egymással. Tomesek Sándor elővájó csapata szeptember eddigi szakaszában 167,6 folyóméter vágatkijárat mellett 358 csillag szénét küldött tervén felül felszínre. Opálka Ferenc csapata több mint 115 méter vágatot épített ebben a hónapban. A várpalotai tröszt az augusztusi elővájási terv teljesítése után ebben a hónapban is betartja ütemtervét.

Hátráltatja azonban az elővájási munkát az, hogy a frontok előkészítésén dolgozó F 4-es fejtőgép szeptember 11 óta csak nagyritkán működik, mert a gépkezelő csapat tagjai elővájás helyett fenntartást végeznek. A csapat átlagteljesítménye emiatt 200 százalékról 100 százalék alá esett, s a várakijáratban mintegy 50 méterrel elmaradt a csapat.

A Borsodi Szénbányászati Tröszt

több mint 120 ezer tonna szénrel adósa népgazdaságunknak. Az elmaradás egyik oka, hogy a bányüzemekben nincsen megfelelő számú előkészített munkahely. A tröszt bányáinak jelentős része ma sem teljesíti elővájási tervét. Felsőnyárádon, Kurittvánban, Alacsán az elővájásra beosztott bányászok gyakran jelentenek "beteg", s akkor lépnek munkába amikor a szénlőhely elkészült. A másik nagy hiba, hogy az üzemek többségében, mint például a herboljai Terv-táron, Ormospusztán az elővájásra beosztott csapatokat szénre telepítik. Kondón, Berentén, ahol frontfejtősen termelnek, az elővájások elhanyagolása miatt gyakran egy hét is eltelik, amíg a termelő front kifogyása után új frontfejtősen kezdhetik meg a munkát.

/már

Ahol az előkészítést, az elővájást a bányászok és a műszaki vezetők szívügyüknek tekintik, jelentősen emelkedik a kijáratási sebesség. Az alberttelepi bányában például a frontfejtés begyakorlott vajúrai mentek elővájásra dolgozni. Így a régebbi 99 centiméteres elővájási sebességet szeptemberben másfél méterre fokozták.

/folyt.köv./

/Az elővájó csapatok... 2. folyt./ ö Vid Vg/B/TI KL VE

Az új frontfejtés előkészítésénél egy Sz 153-as rakodógép üzembeállításával és a millisekundumos robbantás bevezetésével gyorsítják a munkát. A gép alkalmazásával 24 óránként 6-7 méteres előrchaladást akarnak elérni. A sajókazai bányüzemben is törődtek az elővájással. Így a bányászok az év elejétől kezdve mindig előkészített frontfejtéssel dolgoznak. Az elővájásokon Jaskó Balázs DISZ-brigádja szeptember első harmadában 180 százalékos átlagteljesítményt ért el. A kedden reggel véget ért második harmadban a brigád fokozta teljesítményét és egy nap alatt 4 és fél métert haladt előre. Az elővájó csapatok hozzájárulnak a tervteljesítéséhez is. Az ő érdemük is tehát, hogy az év végéig terven felül vállalt 7.500 tonna szénből kedden reggelig több mint 1.500 tonnát már felszínre küldtek a bánya dolgozói. /MTI/

KEDDEN KÜLFÖLDI VENDEGEK LÁTOGATTÁK MEG SÜVEGES DÁNIEL KOSSUTH-DIJAS TRAKTOROST ÉS TARSAIT

vid PE No Mi

1954. szeptember 21.

A mezőgazdasági kiállításon sok nézője van a féllánctalpas traktoroknak. A G 35-ös traktorra szerelhető lánctalpszerkezetek sorozatgyártását nemrég kezdte meg a Szállítóberendezések Gyára. Az első átszerelt gépek egyikét Süveges Dániel, a surjáni állami gazdaság Kossuth-díjas traktorosa kapta meg s a gazdaságban ugyanazon a táblán egy körmös és egy féllánctalpas dolgozik együtt már három hete. /Andrei /-/vezetőjének,

Kedden délután külföldi vendégeink közül L.A.Korbut a Szovjetunió Mezőgazdasági Minisztériumának gép-és traktorállomási, valamint gépesítési főigazgatóságának helyettes vezetője, V.B.Babuk az Ukrán SzSZK gépesítési és villamosítási tudományos intézetének vezetője, Moraru, a Román Agrártudományi Intézet tanára, Ráczó Inre, a Mezőgazdasági Gépkereskedelmi Intézet vezetője, valamint Kelemen János, az intézet traktorosztálya vezetőjének kíséretével meglátogatták a surjáni traktorosokat és munkában is megnézték az új gépet. Kérdésükre Süveges Dániel elmondotta, hogy a féllánctalpas traktor jól bevált. A kötött talajon 25 centi mélyen szántanak. A kerekes traktor csak három ekefejet bír el, a féllánctalpas traktor négy ekefejjel dolgozik. Így egy műszak alatt nyolc holdat szántanak fel. A külföldi vendégek még hosszan elbeszélgettek a surjáni traktorosokkal. /MTI/

K

B 32. kiadás

1954. szeptember 21.

18 óra 45 perc

A NEMZETKÖZI RUHAVERSENY

1954. szeptember 21.
 k Sz/PE KL VE
 rendezőse felhívja a divatbemutatók látogatóinak figyelmét, hogy a Nemzetközi Ruhaverseny nyilvános bemutatóira eladott 27-es jelzésű jegyek szeptember 26.-án este 8 órára, a 97-es jelzésűek szeptember 26.-án délután 5 órára érvényesek. /MTI/

UJÍTÓ KONFERENCIA AZ EGYESÜLT IZZÓBAN

1954. szeptember 21.
 t DI/HM/PE KL VE
 Az Egyesült Izzó dolgozói kedden tartották meg második ujitó-konferenciájukat. A legjobb mérnökök, technikusok, szerelők és alkatrészgyártók megbeszélték az első ujitókonferencia óta elért eredményeiket és meghatározták további feladataikat.

Somlai Oszkár ujitási előadó beszámolójában elmondotta: a gyár ujitóinak legértékesebb erénye az, hogy olyat javasolnak, ami szorosan összefügg a termeléssel, a minőségjavítással és az önköltségsökkentéssel.

- Ennek is köszönhető - folytatta - hogy üzemünkben az ötéves terv eddigi időszakában 10.050 ujitást fogadtunk el, amelyből 9519-et már megvalósítottak.

A következőkben arról beszélt, hogy mind több az olyan ujitás, amely rövid idő alatt hoz jelentős utó kalkulációs megtakarítást. Az Egyesült Izzóban az idén havonta átlagosan 280 észszerűsítést javasoltak. Az utó kalkulált megtakarítás eddig hétmillió forint. A drót- és spirál gyárrészleg dolgozói ujitásukkal importanyag-megtakarítást értek el és ezzel 300.000 forintra csökkentették termékeik előállítási árát.

A beszámoló után számos hozzászólás következett. /MTI/

ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33. kiadás

1954. szeptember 21.

19 óra 45 perc

ELTEMETTEK MANNINGER G. ADOLF EGYETEMI TANÁRT

t Kym/m/PE No VE

1954. szeptember 21.

Kedden délután a Farkasrónai temető halottasházából kísérték utolsó útjára Manninger G. Adolf egyetemi tanárt, a magyar mezőgazdasági tudomány kiváló szakemberét. A temetésen megjelent Győri Mihály földművelésügyi miniszterhelyettes, részt vettek a mezőgazdasági felsőoktatási intézmények professzorai, tudományos munkatársai és a mezőgazdasági szakigazgatás képviselői. A földművelésügyi minisztérium részéről Schandi József Kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár méltatta az elhunyt tudós gazdag munkásságát, majd Kolbai Károly egyetemi tanár, a földművelésügyi minisztérium főagronómusa mondott búcsubeszédet. /MTI/

SZERDÁN KEZDŐDIK A NEMZETKÖZI RUHÁZATI VERSENY

t Sz/HM/PE NL Mi

1954. szeptember 21.

Az idén Budapesten tartják a népi demokráciák nemzetközi ruházati versenyét. A verseny szerdán kezdődik.

Kedden délután tájékoztatták a sajtó képviselőit a verseny céljáról, programjáról. A sajtófogadáson megjelent Ajtai Miklós, könnyűipari miniszterhelyettes, ott voltak a versenyen részvevő külföldi küldöttségek vezetői.

Rostás István, a könnyűipari minisztérium ruhaipari igazgatóságának vezetője tájékoztatójában elmondotta, hogy ez alkalommal öt ország, a Szovjetunió, a Német Demokratikus Köztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság és hazánk ruhaipara indul a versenyen. Minden ország 48 ruhát mutat be. A román, bolgár és albán ruhaipar képviselői megfigyelőként vesznek majd részt a versenyen.

Most harmadikban kerül sor a népi demokratikus országok ruhaversenyére. 1952-ben Lipcsében a csehszlovák ruházati ipar nyerte meg a versenyt, s mi magyarok második helyezést kaptunk. Tavaly a prágai nemzetközi versenyen első alkalommal vett részt a Szovjetunió ruhaipara és elnyerte az első helyet. Mi megőriztük a második helyezést. Csehszlovák barátaink harmadik helyezettek voltak, és a Német Demokratikus Köztársaság ruhaipara a negyedik lett.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás 1954. szeptember 21. 13 óra 45 perc

/Szerdán kezdődik. . . folyt./t Sz/HM/PE NL MI

Az idei versenyre nagy izgalommal készült valamennyi ország. Az időközben megtartott Lipcsei Vásáron mi is gazdag kollekciónal vettünk részt és sok elismerést kaptunk.

- A ruházati verseny megrendezésével - folytatta a továbbiakban a ruhaipari igazgatóság vezetője - valamennyi résztvevő országnak az a célja, hogy fejlessze ruházati kulturáját, minél szebb ruhákat gyártson. A tapasztalatcsere útján fejleszteni akarjuk a ruházati ipar technikáját. A versenyen szereplő valamennyi ruha - az estélyi ruhák kivételével - nagyüzemi gyártásra is alkalmas. Ha a kereskedelem bármelyik ruhát megrendeli tőlünk, gyártását hamarosan megkezdhetjük, mert a készítéséhez szükséges műszaki anyag az üzemek rendelkezésére áll. A ruhák terveit, rajzait kicseréljük a többi résztvevő országgal és így lehetséges az is, hogy nemcsak a magyar modelleket, hanem a külföldieket is megrendelheti a kereskedelem. A tavalyi versenyen bemutatott negyven modellünk közül például tizennégyet gyártott ruhaiparunk.

-A versenyen szereplő 240 modelltől Budapesten, Debrecenben, Pécsen és Győrött divatbemutatókat is rendezünk. Ezek iránt máris rendkívül nagy az érdeklődés - fejezte be tájékoztatóját Rostás István. /MTI/

- - - -

BALASSI BÁLINT EST EGERBEN

vid PE VE

1954. szeptember 21.

A Társadalom és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat rendezésében kedden este az egri Városi Színházban emlékestet rendeztek Balassi Bálint születésének 400. évfordulója alkalmából. A megnyitóbeszédet Némethi Lajos, a pedagógiai főiskola igazgatója, a TTIT Heves megyei szervezetének elnöke mondta. A költő életét és munkásságát, különös tekintettel annak egri vonatkozásaira, Pálmai Kálmán, a TTIT központi előadója méltatta. Az ünnepi előadás után Palotai Erzsébet előadóművész Balassi-verseket szavalt, majd színvonalas kulturműsor szórakoztatta a nagyszámú közönséget. /MTI/

- - - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás 1954. szeptember 21. 20 óra 03 perc

A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM KÖZLI:

k FM /HM/PE M1 1954. szeptember 21.

A Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár időtartamát nem hosszabbítják meg. A kiállítás szeptember 26.-án este 7 órakor zárja kapuit. Az érdeklődők a még hátralévő öt napon megtekinthetik a vásár sok látványosságát. /MTI/

ELUTAZOTT A MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON RESZT VETT CSEHSZLOVÁK ÉS BOLGÁR KÜLDÖTTSEG

k FM PE VE 1954. szeptember 21.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás megtekintésére Rabusic Cyrill, a Csehszlovák Köztársaság földművelésügyi miniszterhelyettesének vezetésével hazánkba érkezett csehszlovák és a Pejkov Pejko, a Bolgár Népköztársaság földművelésügyi miniszteriума tervezési főosztálya vezetőjének vezetésével hazánkba érkezett bolgár kormányküldöttség szeptember 21.-én a ferihegyi repülőtérről hazatért. /MTI/

ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás

1954. szeptember 21.

10 óra 50 perc

J. CROWTHER ANGOL TUDÓS "FELTALÁLÓK A KAPITALIZMUSBAN" CÍMEL
ELŐADÁST TARTOTT

t TP/m/PE VE

1954. szeptember 21.

J. Crowther, a Tudományos Munkások Világszövetségének főtitkára, a Bőke-Világtanács tagja kedden délután a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége székházában tudományos és műszaki életünk képviselői előtt előadást tartott "Feltalálók a kapitalizmusban" címmel. A kiváló angol tudós számos példán keresztül bemutatta, hogy a kapitalista társadalom az emberi elme alkotókészségének egyszerű megnyilatkozását, a találmányokat miként váltja fel aprópénzre és állítja a profitszerzés szolgálatába. A nagy érdeklődéssel kísért előadást számos hozzászólás követte. /MTI/

M.J. MAZEPURO KÉTSZERES SZTÁLIN-DIJAS TUDÓS ELŐADÁST TART

i TP/m/PE VE

1954. szeptember 21.

M.J. Mazepuro, Sztálin-díjjal kétszeresen kitüntetett szovjet tudós, aki a Csepeli Tudományos Egyesület által rendezett mezőgazdasági kongresszusra hazánkba érkezett, szerdán délután 3 órakor a Műgyetem XI. Bertalan Lajos-utca 1. szám alatti helyiségében előadást tart "A tudományos kutatómunka szervezésének és a mezőgazdasági gépesítési kérdések képzésének néhány kérdése" címmel. /MTI/

B 37. kiadás 1954. szeptember 21.

21 óra 40 perc

SZOVJET KÜLDÖTTEK ELŐADÁSAI A SZUDÁNI FŰ TERMESZTÉSÉRŐL ÉS A
GÉPESÍTÉSÉRŐL MEZŐGAZDASÁGI

t KÖ/PE VE

1954. szeptember 21.

A szovjet kormányküldötteknek a Mezőgazdasági Kiállításon rendezett háromnapos előadássorozata második napján, kedden délután elsőnek B.F. Szolovjov, a Szovjetunió mezőgazdasági minisztériuma propagandaosztályának vezetője tartott előadást a szudáni fű termesztéséről a Szovjetunióban.

A Szovjetunióban nagy területeken termesztik az egy-éves, bőtermé szudáni fűvet. Idén a kolhozokban 1,364.500 hektárt vetettek be vele, csaknem kétszerannyit, mint tavaly. Ennek a takarmánynövénynek legfőbb értéke, hogy állandóan nagy termést hoz. például a krasznodári határvidéken lévő "Iljics emlékezete" kolhozban a három-négyszer kaszált szudáni fű termése eléri hektáronként a 120-127 mázsát. Minthogy jó szárazságtűrő, a szárazabb körzetekben is jó termést hoz. Jó szárítóképessége miatt az őszi fűnyelők beállítása is lehet legeltetni. Termesztéséhez az egyéb mezőgazdasági kultúrák termesztésénél alkalmazott gépeket lehet használni, nincs szükség új gépekre. Lekaszálva gyorsan szárad és nem veszti el legértékesebb részét, a leveleit. Egyike a legalkalmasabb másodnövényeknek. Ezenkívül takarónövényként, vagy takarmányok, esetleg gabona alá vetik. Termesztését az utóbbi években kiterjesztették északibb és keletibb vidékekre, Szibériába és az Ural-vidékre is.

A továbbiakban elmondotta, hogy a szovjet mezőgazdasági tudományos intézmények közreműködésével hogyan érték el a szudáni fű termesztésének gyors elterjesztését, majd részletesen ismertette a termesztéséhez szükséges alapvető agrotechnikai eljárásokat. Javaslta, hogy a szudáni fű termesztésével a Szovjetunióban szerzett tapasztalatokat tanulmányozzák és használják fel Magyarországon is.

A.E. Krilov, az Ukrán SzSzK mezőgazdasági miniszterhelyettese az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság mezőgazdasági gépesítésének helyzetét és az ukrán gépi és traktorállomások szervezését és munkáját ismertette előadásában.

A gép- és traktorállomások Ukrajnában is - mint a Szovjetunió egész területén - hatalmas ipari üzemekké fejlődtek. Az Ukrán SzSzK-ban 1400 gép- és traktorállomás van, amelyek több mint 15.000 kolhozban végzik el a gépi munkát.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38. kiadás

1954. szeptember 21.

21 óra 40 perc

/Szovjet küldöttek. . . folyt./ t KÖ/FE VE

Ezek a gépállomások több mint 160.000 traktorral, 45.000-nél több arató-cséplőgéppel, valamint sokszázezer kultivátorral, ekével és más munkagéppel rendelkeznek. A gép- és traktorállomások a kolhozokban több mint száz különféle gépi munkát végeznek. A munka minősége évről évre javul.

A továbbiakban elmondotta, hogy az Ukrán SzSzk területét a különböző éghajlati és talajviszonyok alapján három övezetre, a sztyeppés, az erdős sztyeppés és az erdőmelléki övezetre osztották. Az egyes övezetekben az adottságok figyelembevételével állapították meg a mezőgazdasági termelés irányelveit és látták el különböző erdő- és munkagépekkel a gép- és traktorállomásokat.

Javasolta, hogy bár Magyarországon nincsenek ilyen élesen elhatárolt övezetek, a gépállomások gépekkel való ellátásában vegyék figyelembe az éghajlat- és talajviszonyokból adódó különbségeket.

A gép- és traktorállomások szervezetét ismertette hangsúlyozta, hogy a szervezet alapegysége a brigád. Elsősorban ennek jó vagy rossz munkáján múlik a terméseredmény. Egy brigádhoz, amely állandó összetételű, 4-6 traktor tartozik. Ennél nagyobb brigád szervezése nem ajánlatos, mert vezetése nagy nehézségbe ütközik. A brigád legfőbb feladata: elérni a tervben előirányzott terméshozamot. A brigádszállások mintaszerűek. Legtöbbjüket felszerelték többek között üzemanyagtárolóval, valamint kis mezei műhellyel és megfelelő szerszámkészlettel. A normákat minden egyes traktorral végzett munkára pontosan meghatározták. A három övezet mindegyikében más-más normák érvényesek. A munkák mennyiségi és minőségi elvégzését szigorúan ellenőrzik.

Az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaságban idén először történt meg, hogy a kukorica, napraforgó, burgonya keresztben-hosszában való művelését teljesen géppel végezték. Ezt az tette lehetővé, hogy a kukoricát és burgonyát 15.000 SzS-6 négyzetes vetőgéppel 90 százalékos négyzetesen fészekbe vetették. A napraforgónak 80 százalékat vetették négyzetesen. Kiterjedten alkalmazták idén a tőzegkockás palántaültetést is: 30.000 hektáron több mint 500 millió ilyen palántát ültettek ki.

Végül elmondotta, milyen nagy gondot fordítanak a szakemberek képzésére és nevelésére.

Mind a két előadást jelentősen kiegészítették a hallgatóság részéről feltett kérdésekre adott válaszok, amelyekben az előadók sok újabb értékes gyakorlati tanácsot adtak. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 39. kiadás

1954. szeptember 21.

22 óra 05 perc

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

& PE VE

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 21.-én
kedden este 21 órakor:

Változékony idő

Az északnyugat felől áramló hideg levegő eljutott a Pó-
síkságig, elárasztotta Ausztriát, betört a Kárpát-medence észak-
nyugati részébe és Lengyelországon át elérte a Dnyeper felső szaka-
szát.

A hideg és meleg légtömegek határterülete
éles hőmérsékleti különbségeket okozott ma hazánk északnyugati
és déli, valamint keleti részei között. Szentgotthárdon 13,
Sopronban 14 és Győrben 15 fok volt a hőmérsékleti csúcserték,
ezzel szemben Pécsen és Szolnokon 26, Debrecenben 28, Szegeden
és Békéscsabán 30 fokig emelkedett napközben a hőmérséklet. Az
előretörő hideg levegő sokfelé okozott kiadós esőt, az esti órákig
Szentgotthárdról 24, Szombathelyről 20, Keszthelyről 17, Győrből
16 mm csapadékot jelentettek.

Budapesten kedden 21 órakor a hőmérséklet 14 C fok,
tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, gyengén emelkedő
irányzatú.

Várható időjárás szerda estig: felhős idő, még sokfelé
esővel, keleten zivatarral. Időnként élénk és z. nyugati-északi
szél. A hőmérséklet keleten csökken, máshol alig változik.

Várható hőmérsékleti értékek: szerdán reggel 12-15,
délben 17-20 fok között.

A Duna vízállása kedden reggel Budapestnél 248 cm. /MTI/

v e g e

B I. kiadás 1954. szeptember 21.

12 óra híjperc

AZ ORSZÁGGYÜLÉS KEDDI ÜLÉSE

1/2
t KC/Szné/Gy Li Bn 1954. szeptember 21.

Az Országgyűlés keddi ülését 10 órakor nyitotta meg Nagyistók József, az Országgyűlés alelnöke. Az ülésen megjelent Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkára, Nagy Imre, a minisztertanács elnöke, Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Farkas Mihály, Hegedüs András, Apró Antal, Ács Lajos, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagjai, Bata István és Mekis József, a Politikai Bizottság póttagjai, Vég Béla és Matolcsi János, a Központi Vezetőség titkárai, Piros László belügyminiszter, Olt Károly pénzügyminiszter, Erdei Ferenc igazságügyminiszter, Zsófinyecz Mihály kohó- és gépipari miniszter, Kiss Árpád könnyűipari miniszter, Szabó János város- és községgazdálkodási miniszter, Háy László külkereskedelmi miniszter, Bognár József belkereskedelmi miniszter, Szobek András begyűjtési miniszter, Szijártó Lajos építésügyi miniszter, Darvas József népművelési miniszter, Erdey-Gruz Tibor oktatásügyi miniszter, Zsoldos Sándor egészségügyi miniszter, valamint a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének számos tagja.

A diplomatapáholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.

Az ülés első napirendi pontjaként Harrer Ferenc képviselő, a jogi bizottság előadója ismertette az Alkotmány módosításáról szóló törvényjavaslatot.

- Az Országgyűlés jelen ülésszakának célja és tárgya a tanácsok új szervezetének megteremtése. A tárgyalási rendünkben szereplő mindhárom törvényjavaslat erre vonatkozik. A tanácsokról szóló törvényjavaslat hozza a helyi tanácsok új szerkezetét és működési rendjét, a választási törvényjavaslat a vele összefüggő választási rendelkezéseket, a most előttünk fekvő törvényjavaslat pedig a Magyar Népköztársaság Alkotmányának azokat a módosító rendelkezéseit foglalja magában, amelyek a tanácsi törvény céljának - a tanácsok továbbfejlesztésének és megerősítésének - megvalósítására magába az Alkotmányba foglalandók, - mondotta.

- A helyi tanácsok Alkotmányunknak, a népi demokrácia alkotmányának legalapvetőbb és legsajátosabb elemei, mert rajtuk keresztül válik az egész nép, a tömeg a közületi élet minden vonatkozásában a legszélesebb körben a közhatalom gyakorlásának részesevé, kezdeményező, intéző és ellenőrző hatáskörrel. Ezért szentel Alkotmányunk egy egész fejezetet a helyi tanácsoknak.

/Folyt.köv./

K

/Az Országgyűlés keddi ülése...1.folyt/ KC/Szné/Hné Li Bn 3-4

- Alkotmányunk államunk szerkezetét két pillérrendszerre építi fel: államhatalmi és államigazgatási szervekre. Államhatalmi szervek: az országgyűlés, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa és a helyi tanácsok. Államigazgatási szervek: a minisztertanács, a minisztériumok, különleges országos főhatóságok és a helyi tanácsok végrehajtóbizottságai. Elvileg az államigazgatási szervek az államhatalmi szerveknek vannak alárendelve és saját vonalukon az alsóbbak a felsőbbeknek. Ezen az elvi alapon áll a helyi tanácsokról szóló mai törvényjavaslat is. A helyi tanácsoknál azonban - amelyekről most szó van - az elv nem érvényesült teljesen.

- Az új kormányprogramban kifejezésre jutott politikai fordulat, amely a nép életszínvonala emelésének célkitűzésével e célok megvalósítására elsősorban a helyi tanácsokat tette hivatottakká, sőt ezért felelősekké is, szükségképpen felvette a helyi tanácsok szervezetének reformját, amely csak hatáskörük tágításának és önállóságuk fokozásának szellemében történhetett. Ezt a reformot tartalmazza a mai napon tárgyalandó törvényjavaslat a tanácsokról.

- A Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról szóló törvényjavaslat eszméje a tanácsok államhatalmi jellegének kidomborítása, amely egyfelől a tanácsok hatáskörében és jogi helyzetében, másfelől a Népköztársaság Elnöki Tanácsának szerepében jut kifejezésre.

- A módosító rendelkezések a következők:

1./ Hatásköri vonalon:

- Míg eddig az egyes igazgatási szervek területi változásait a minisztertanács határozta meg, ezentúl ez az államhatalom szerveinek, tehát a tanácsoknak is hatáskörébe tartozik.

- Eddig a helyi tanácsok a helyi gazdasági tervet és költségvetést csak előkészíthették, most megállapítani fogják; természetesen az állami népgazdasági terv és az állami költségvetés keretein belül.

K

/folyt.köv./

/Az Országgyűlés keddi ülése...2.folyt/ KC/Szné/Hné Li Bn 4-5

- Eddig az államigazgatási szervek a végrehajtó-bizottságok mellett külön szervezet létesíthettek, ezentul ezt nem tehetik ; a helyi tanács hatáskörébe tartozó szakigazgatási feladatokat a végrehajtóbizottságok szakigazgatási szervei látják el.

2./ Jogi helyzetben:

Eddig a minisztertanács az államhatalom helyi szervei, tehát a tanács által hozott minden olyan jogszabályt, határozatot vagy intézkedést megsemmisíthetett, illetőleg megváltoztathatott, amely az Alkotmányba ütközik, vagy a dolgozó nép érdekeit sérti. Ezentul a minisztertanácsnak ez a joga csak az államigazgatási szerveket illetően marad meg. Gyakorlati jelentősége ennek a dolgozó nép érdekeit érintő határozatok, illetőleg intézkedések tekintetében van, mert magától értetődő, hogy az államhatalom helyi szervének a jogszabályokat meg kell tartania.

- Eddig a végrehajtóbizottságok közvetlenül felelősök voltak a helyi tanácsoknak és a felsőbb tanácsok végrehajtóbizottságainak és kötelesek voltak munkájukban az államigazgatási szervek rendelkezéseit megtartani. A módosító rendelkezés a felelősséget kiterjeszti a felső államhatalmi szervek és a minisztertanács irányában, kimondja továbbá, hogy munkájukban nemcsak az államigazgatási, hanem az államhatalmi szervek rendelkezéseit is kötelesek megtartani, tehát a tanácsokét is.

- Igen nagy jelentősége van a tanácsi reformban a Népköztársaság Elnöki Tanácsa szerepének. Az Elnöki Tanács eddigi formális, reprezentatív és kivételes törvényhozó szerepe mellé nagy fontosságú, az államhatalmi és az államigazgatási szervek összehangzó működését biztosítani hivatott, elég bő feladatkört kap.

- Az Országgyűlés mostani törvényalkotásának az a korszakalkotó jelentősége, hogy a tanácsokat államigazgatási sikerről valóban államhatalmi sikra emeli és ezzel megszilárdítja a népi demokráciát, a nép uralmát a közéletben - mondotta befejezésül Harrer Ferenc - és kérte a törvényjavaslat elfogadását.

Ezután az Országgyűlés az Alkotmány módosításáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B IV. kiadás 1954. szeptember 21.

14 óra 30 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése, 3. folyt./ § Gy Li Bn. 7-10.

Az Országgyűlés ezután a tanácsokról szóló törvényjavaslat tárgyalására tért át. A javaslat előadója Pongrácz Kálmán, a Budapesti Városi Tanács elnöke volt. Bevezetőben hangsúlyozta: A tanácsok megalakulásával a dolgozó tömegek elfoglalták a hatalom bástyáit és az államigazgatás tevékeny részeseivé váltak. Az új néphatalom, amelynek fő államalkotó ereje a munkásosztály, a munkásparaszt szövetségre támaszkodva megvalósította a demokratikus átalakulást, biztosította a fejlődést a forradalom magasabb, szocialista szakaszába és ezzel szilárd alapot teremtett hazánkban a szocializmus építésére. Tanácsaink megalakulásának és létezésének pozitív ténye hatalmas sikere pártunk és munkásosztályunk államszervező munkájának, nagy lépés előre a népi állam kifejlésének útján. Helyi tanácsaink az állam új típusát, a nép államának magasabbrendű hatalmi és igazgatási formáját testesítik meg.

A népi demokráciánk fejlődése folytán előttünk álló leg-növekedett feladatok szükségessé teszik, hogy a tanácsok munkájának eddigi tapasztalatai alapján olyan új tanácstörvény alkotásával fejlesszük tovább a tanácsok szervezetét, amely biztosítja az Alkotmányban lefektetett demokratikus elvek következetes megvalósulását. A most benyújtásra kerülő új tanácstörvény-javaslat pártunk III. kongresszusán és a tervezet széleskörű megvitatása során elhangzottak figyelembevételével olyan szervezeti és működési formát kíván biztosítani, amely lehetővé teszi, hogy dolgozó népünk további fejlődést érhessen el. Ezután rámutatott arra, hogy az elmúlt esztendő tapasztalatai bizonyítják: a széles alapokon nyugvó demokratikus segítségnek sem a tanács, sem más tömegszervezet nem lehet átfogó szerve. A Népfront helyett a tanácsok nem tudták kellőképpen magukhoz vonzani a dolgozók legszélesebb tömegeit. Ezért hangsúlyozza a javaslat általános rendelkezése, hogy a tanácsok a Hazafias Népfontra támaszkodva a dolgozók tömegszervezeteivel szorosan együttműködve szervezik a lakosságot a gazdasági, társadalmi és kulturális tevékenységben való közvetlen és állandó részvételre. A Hazafias Népfrontnak a tanácsokkal kapcsolatos feladata és szerepe fontos haladást jelent az 1950. évi első törvénnyel szemben. A Hazafias Népfront, ez a kialakulóban levő hatalmas méretű tömegmozgalom összefogja az ország egész lakosságát és széles nemzeti egységet teremt.

/Folyt.köv./

Kp

M T I . B E L F Ö L D I H I R E K

B V. kiadás

1954 szeptember 21

14 óra/40 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése.... 4. folyt/ § Hné Li Bn 11-13.

A Hazafias Népfront és a tanácsok kapcsolata már most a tanácsválasztásra való felkészülés időszakában kidomborodik. Eddig hiányosság volt az, hogy a tanácsok és a más tömegszervezetek között nem volt megfelelő az együttműködés, a közvetlen kapcsolat. A Hazafias Népfront mindezeket a szerveket tömöríti és ennek kapcsán közel hozza azokat egymáshoz, megteremti előfeltételét annak, hogy a közös célok elérésében közös munkát fejthessenek ki. A Hazafias Népfront tehát erősíteni fogja a tanácsokat is, könnyebbé és ezáltal eredményesebbé is teszi majd munkájukat.

- Felszabadulásunk előtt - mondotta ezután - hazánkban az államügyek intézése a kövesek kiváltsága volt. A dolgozókat kizárták ezek intézéséből azzal, hogy ahhoz egyszerű emberek nem értenek. Tanácsaink közel négyesztendő működése megoáfoltta ezt a hazugságot. Tanácsaink munkájában népünk egyszerű fiainak száz- és százezrei vesznek részt. Rátermettségükről, hivatottságukról legélénkebben azok az egyszerű eredmények tanuskodnak, amelyeket új, szocialista társadalmunk építésének minden terén elértek. Megdőlt a reakció vágya, semmivé vált ellenségeink propagandája, akik azt akarták elhíttetni az ország-világ közvéleményével, hogy a tanácsok nem életképesek, nem tudnak területük valószínűságotos gazdáivá, vezetőivé válni.

E továbbiakban elmondta: A törvénytervezet élénken foglalkoztatta az ország lakosságát. Tömegével érkeztek a tervezettel foglalkozó levelek az előkészítő bizottsághoz, a tanácsokhoz és az újságok szerkesztőségeihez. A lakóterületeken, az üzemekben, a termelőszövetkezetekben kisgyűléseket szerveztek annak érdekében, hogy nyilvánosan vitassák meg jogalkotásunknak ezt az új fontos eredményét. A lakosság spontán megnyilvánulásain tulmenően egyetemek, főiskolák és különböző szervezetek is megvitatták a törvény tervezetét és elküldték javaslataikat. Több mint ötezer javaslat érkezett a törvénytervezet kiegészítésére és módosítására. Az eredetileg felmerült javaslatok száma ennél is több volt, de ötezret tartottak alkalmasnak arra, hogy értékeljék, hogy milyen mértékben vegyék figyelembe a törvényjavaslat végleges formába öntése alkalmával.

- A Hazafias Népfront Országos Előkészítő Bizottsága - folytatta - ezeket a javaslatokat feldolgozta, jórészüket felhasználta és bedolgozta a törvényjavaslatba. A minisztertanács behatóan foglalkozott a törvényjavaslattal. Sok vb. elnök véleményét kérték ki és így további javaslatokat fogadtak el.

/folyt.köv./

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B V. kiadás 1954 szeptember 21 14 óra/40 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése.... 4. folyt/ § Hné L1 Bn 11-13.

A Hazafias Népfront és a tanácsok kapcsolata már most a tanácsválasztásra való felkészülés időszakában kidomborodik. Eddig hiányosság volt az, hogy a tanácsok és a más tömegszervezetek között nem volt megfelelő az együttműködés, a közvetlen kapcsolat. A Hazafias Népfront mindezeket a szerveket tömöríti és ennek kapcsán közel hozza azokat egymáshoz, megteremti előfeltételét annak, hogy a közös célok elérésében közös munkát fejthessenek ki. A Hazafias Népfront tehát erősíteni fogja a tanácsokat is, könnyebbé és ezáltal eredményesebbé is teszi majd munkájukat.

- Felszabadulásunk előtt - mondotta ezután - hazánkban az államügyek intézése a kevesek kiváltsága volt. A dolgozókat kizárták ezek intézéséből azzal, hogy ahhoz egyszerű emberek nem értenek. Tanácsaink közel négyesztendős működése megoáfoltta ezt a hazugságot. Tanácsaink munkájában népünk egyszerű fiainak száz- és százezrei vesznek részt. Rátermettségükről, hivatottságukról legélénkebben azok az egyszerű eredmények tanuskodnak, amelyeket új, szocialista társadalmunk építésének minden terén elértek. Megdőlt a reakció vágya, semmivé vált ellenségeink propagandája, akik azt akarták elhíttetni az ország-világ közvéleményével, hogy a tanácsok nem életképesek, nem tudnak területük valóságos gazdáivá, vezetőivé válni.

E továbbiakban elmondta: A törvénytervezet élénken foglalkoztatta az ország lakosságát. Tömegével érkeztek a tervezettel foglalkozó levelek az előkészítő bizottsághoz, a tanácsokhoz és az újságok szerkesztőségeihez. A lakóterületeken, az üzemekben, a termelőszövetkezetekben kisgyűléseket szerveztek annak érdekében, hogy nyilvánosan vitassák meg jogalkotásunknak ezt az új fontos eredményét. A lakosság spontán megnyilvánulásainak tulmenően egyetemek, főiskolák és különböző szervezetek is megvitatták a törvény tervezetét és elküldték javaslataikat. Több mint ötezer javaslat érkezett a törvénytervezet kiegészítésére és módosítására. Az eredetileg felmerült javaslatok száma ennél is több volt, de ötezret tartottak alkalmasnak arra, hogy értékeljék, hogy milyen mértékben vegyék figyelembe a törvényjavaslat végleges formába öntése alkalmával.

- A Hazafias Népfront Országos Előkészítő Bizottsága - folytatta - ezeket a javaslatokat feldolgozta, jórészüket felhasználta és bedolgozta a törvényjavaslatba. A minisztertanács behatóan foglalkozott a törvényjavaslattal. Sok vb. elnök véleményét kérték ki és így további javaslatokat fogadtak el.

/folyt.köv./

Ko

B VI. kiadás 1954. szeptember 21.

14 óra / 15 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése, 5. folyt./ § Gy Li Bn 15-19

- Teljes joggal megállapíthatjuk, hogy a dolgozó nép közvetlenül gyakorolta a törvényhozói, államhatalmi feladatát és az Országgyűlés biztosan, nyugodtan emelheti törvényt a tervezetet, mert valóban az egész dolgozó nép akaratát fejezi ki. Az a nagy érdeklődés, ami a tanácstörvény tervezetével kapcsolatban megnyilvánult, mutatja azt, hogy az elmúlt négy év alatt milyen jelentős fejlődésen mentek át tanácsaink és milyen nagy mértékben erősödtek meg, mint az államhatalom helyi szervei. A dolgozók mindjobban megismerik a tanácsok jelentőségét, működését és mind szívesebben vesznek részt a tanácsok közvetlen munkájában.

- Az az érdeklődés, amelyet a törvényjavaslat készítése kiváltott, arra mutat, hogy a most újra választásra kerülő tanácsok munkájában a Hazafias Népfront keretébe tömörített dolgozók közvetlenül és tevékenyen fognak résztvenni. Biztosíték arra vonatkozólag, hogy az új tanácsok munkája töretlenül fog a fejlődés útján továbbhaladni.

- Népi demokratikus államrendszerünkben a tanácsok kettős: államhatalmi és államigazgatási feladatokat látnak el. Helyi tanácsaink államhatalmi feladatainak ellátását gátolta, hogy működésükben - annak ellenére, hogy Alkotmányunk kifejezetten utal erre - nem az Országgyűlésnek, vagy az Elnöki Tanácsnak, hanem államigazgatási szerveknek, legfelsőbb fokon a minisztertanácsnak vannak alárendelve. Ezt a hiányosságot küszöböli ki a törvényjavaslat, amely kimondja, hogy a tanács csak a felsőbb államhatalmi szerveknek van alárendelve és ezek irányítása alatt áll. A tanácsok általános irányítását, ellenőrzését és legfelsőbb felügyeletét az Országgyűlés, illetőleg a Népköztársaság Elnöki Tanácsa látja el. A javaslat szerint az Országgyűlésnek, illetve az Elnöki Tanácsnak feladata, hogy elvi útmutatást adjon a tanácsok működésére és fejlesztésére, megvizsgálja, irányítsa és ellenőrizze a tanácsok tömegszervező munkáját, a tapasztalatok általánosításával és elemzésével segítse a tanácsok tömegkapcsolatainak fejlesztését és irányelveket adjon az állandóbizottságok szervezéséhez.

- Ezzel a felépítéssel biztosítani tudjuk a tanácsok olyan működését, amely maradéktalanul megfelel a szocialista államépítés igényeinek.

K

/Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B VII. kiadás

1954 szeptember 21

14 óra 45 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése...6.folyt/ § Hnó Li Bn 20- 24

Az új tanács törvény világosan, részletesen megszabja a tanácsok feladatait és biztosítja, hogy valóban a tanács legyen a terület gazdája, valóban vezesse a helyi gazdasági, társadalmi és kulturális tevékenységet; előmozdítsa a lakosság élet-színvonalának emelése céljából a közegészségügyi, kulturális és szociális feladatok megoldását, - hangsúlyozta, majd a továbbiakban az állandó bizottságokról beszélt.

- A tanácsok megszilárdításának egyik legfontosabb tétele az állandó bizottságok tevékenységének kifejlesztése. A tömegkapcsolatok elmélyítésében jelentős szerepe van az állandó bizottságoknak, amelyekről az 1950. évi törvény hiányosan rendelkezett s állandó bizottságaink az első időszakban igen sok kezdeti nehézséggel küzdöttek. Az állandó bizottságok tagjai azonban egyre inkább megismerték munkaterületüket és gyakorlati tapasztalatokat szereztek a munka jó megszervezéséhez, az ellenőrzés helyes munkamódszereinek kialakításához. Ezeknek a tapasztalatoknak figyelembevételével állapítja meg az új jogszabály az állandó bizottságok működését, világosan megszabja a végrehajtó bizottsághoz való viszonyát - mondotta, majd így folytatta:

- A tanács a pénzügyi, a város és községfejlesztési, az oktatási, a népművelési, az egészségügyi, a szociális, az ipari, a kereskedelmi, a mezőgazdasági és a begyűjtési feladatok eredményes megoldásának segítésére akár külön-külön, akár összevontan állandó bizottságot köteles szervezni. Az állandó bizottság a végrehajtó bizottságnak javaslatot tehet, amelyet a végrehajtó bizottság a javaslat beterjesztésétől számított 30 napon belül köteles megtárgyalni.

- Igen fontos feladat számunkra, hogy azt a hatalmas erőt, amit a munkások és dolgozó parasztok mellett az orvosok, mérnökök, tanítók, agronómusok és a falusi értelmiség más rétegei képviselnek, bevonjuk tanácsaink munkájába, hogy ezen keresztül erősítsük népi demokratikus rendszerünket.

/folyt. köv./

Ko

/Az Országgyűlés keddi ülése, 7. folyt./ § Gy Li Bn 24-27

- Ezt kívánja biztosítani az új tanácstörvény, amikor ki-
mondja, hogy az állandóbizottság feladatainak eredményesebb ellátása
céljából munkájába bevonja a dolgozókat, a különböző munkaterületek
szakembereit.

- Az új tanácstörvényben külön fejezet szól a tanácstagok
jogairól és kötelességeiről. Régi hiányt pótol ez a rendelkezés is.
A tanácstag, mint a lakosság közvetlen képviselője, személyesen ellen-
őrzi a hivatali szervezet munkáját, aminek igen nagy jelentősége van.

- A végrehajtás legfontosabb eszköze a tanácstagok ellenőrző
tevékenysége. A tanácsapparátus munkájának megjavítását csak a széles
munkástömegeknek a végrehajtás terén gyakorolt ellenőrzésével tudjuk
elérni. Ezen ellenőrzés során a munkások és parasztok új tömegismerik
és tanulják meg az államigazgatást, és ez igen fontos számunkra, mert
a leghatékonyabb eszköz a bürokrácia elleni harcban.

- A tanácstag tevékenysége körében a végrehajtóbizottságtól
és a szakigazgatási szervek vezetőitől munkájukkal kapcsolatosan fel-
világosítást kérhet, amelyre a megkérdezettek 15 napon belül vála-
szolni kötelesek. Ugyanigy közérdekű kérdésekben felvilágosítást kér-
het a tanács alá rendelt vállalatoktól és egyéb szervektől, ame-
lyeknek vezetői a kért felvilágosítást megadni kötelesek.

- Új rendelkezése a törvénynek, hogy az állampolgárok a
tanácsok tagjait személy szerint, széleskörű demokratikus választás
alapján a tanács működési területén alakított választókerületenként
választják. Minden választókerület egy tanácstagot választ, aki vissza-
hívható. Ezzel tehát érvényesül a területi elv.

- A helyi tanácsok hatalmi és tömegszervezeti jellegének ki-
domborításában igen nagy szerepe van annak, hogy a tanácsok a
nép által választott testületek, amelyeknek tagjai visszahívhatók.
- A beterjesztett törvényjavaslat világosan rögzíti a
tanács végrehajtóbizottságának jogállását, feladatait, szervezetét
és működését.

- A szocialista típusú államigazgatásban a demokratikus
centralizmus elvének kifejezője a kettős alárendeltség. A végrehajtó-
bizottságnak az őt megválasztó tanács, valamint a felsőbb végrehajtó-
bizottság irányítása és ellenőrzése alatt kell feladatát ellátnia.
Az 1950. évi tanácstörvény ezzel szemben egyes minisztériumoknak is
jogot ad a végrehajtóbizottságok feletti felügyeletre. A tanácstör-
vény ezen helytelen rendelkezését küszöböli ki az új javaslat, amikor
nyszögezi, hogy a végrehajtóbizottság munkáját legfelső fokon a mi-
nisztertanács irányítja. A minisztertanács e jogkörében ellenőrzi a
végrehajtóbizottságok munkáját, azokat beszámoltatja, s irányelveket
ad a munkamódszerek kialakításához.

/Folyt.köv./

/Az Országgyűlés keddi ülése, 8. folyt / § Gy Li Bn 27-30

- A minisztertanács hangolja össze a minisztériumoknak és más országos hatáskörű szervezeteknek a végrehajtóbizottságokkal kapcsolatos tevékenységét és dönt azokban a vitás ügyekben, amelyek egyrészt a miniszterek, másrészt a végrehajtóbizottságok között felmerülnek.

- A felsőbb irányításnak ez a formája biztosítja azt a súlyt és tekintélyt, amelyre a végrehajtóbizottságoknak a maguk területén feltétlenül szükségük van.

- Fokozottabb mértékben biztosítja a javaslat a tanács, illetve a végrehajtóbizottság gazdasági önállóságát. A tanácsok önállóságának létrehozásával érvényesül a dolgozók kezdeményező és alkotó készsége, amely a helyi társadalmi, gazdasági és kulturális élet felvirágzását vonja maga után.

- Ha növekszik a tanács gazdasági önállósága, megerősödik a dolgozókkal való kapcsolata, megnő a bizalom és a segítség, amit a lakosság az állami ügyekben való tevékeny részvételével a tanácsoknak nyújtani képes. Ezen keresztül lehet végrehajtani azokat a feladatokat, amelyek fejlődésünk új szakaszában a lakosság életszíntonalának emelése, szükségleteinek fokozottabb kielégítése tekintetében a tanácsokra hárulnak.

- A végrehajtóbizottság tevékenységét a kollektív vezetés elvei alapján testületileg folytatja, amiből nyilvánvaló, hogy a végrehajtóbizottság működéséért azok tagjai a kettős alárendeltség elveinek megfelelően mind az őket megválasztó tanács, mind a minisztertanács irányában egyetemlegesen felelősek. Az egyetemleges felelősség mellett azonban nem hanyagolható el az egyéni felelősség, amit a javaslat összhangja is hoz, amikor rögzíti, hogy a végrehajtóbizottság működéséért annak tagjai testületileg és egyéni felelősek. Fejlődés a jogkörökben a végrehajtóbizottság elnöke munkakörének, feladatainak meghatározása. A helyi tanácsok vezetőinek, elsősorban a végrehajtóbizottságok elnökeinek a legszorosabb és közvetlen kapcsolatot kell teremteniük a lakossággal és ezt biztosítani kell a helyi tanácsok egész szervezetében. Állandó figyelemmel kell kísérniük, milyen visszhangra talál a kormány intézkedései, hogyan fogadják azokat a dolgozók, miket helyeselnek vagy kifogásolnak. Ezeket az észrevételeket felsőbb szervezetekhez kell továbbítani. Csak az állandó kapcsolaton keresztül megnyilvánuló bírálat az a tényező, amelynek segítségével a végrehajtóbizottság jól képes feladatát megvalósítani, csak szoros kapcsolat mellett tudják munkájukkal, intézkedéseikkel napról-napra megnyerni a lakosság bizalmát. Ezért mondja ki a javaslat, hogy a végrehajtóbizottság elnöke és tagjai meghatározott időpontban és helyen fogadóórát kötelesek tartani.

/Folyt. köv./

4

/Az Országgyűlés keddi ülése...9.folyt/ § Hné Li Bn 31-33

A szakigazgatás fontosságának megfelelően foglalkozik a javaslat ennek szerveivel, a szakigazgatás dolgozóinak jogállásával, feladataival.

- A tanácsszervezet egységének biztosítása érdekében rendezni kellett a helyi tanácsok végrehajtóbizottsága osztályainak, igazgatóságainak helyzetét, a végrehajtóbizottsághoz és a szakminisztériumhoz való viszonyát. A tanács és a végrehajtóbizottság felelős azért, hogy területén az államigazgatás feladatait hogyan oldják meg. A tanácsapparátus osztályai nemcsak a felsőbb irányító szerveknek, a minisztériumoknak helyi szervei, de szakigazgatási szervei a végrehajtóbizottságnak is. Az osztály ilyen módon kettős alárendeltségben áll. A kettős alárendeltség biztosítja egyrészt a dolgozók által választott helyi államhatalmi szervek irányításának érvényesülését, másrészt az országos jelentőségű feladatok megoldásához az államigazgatás egységét.

- A javaslat megállapítja az osztályok önállóságát és azok egyszemélyi felelősségét. Ők felelnek az államigazgatási feladatok megoldásáért mind a szakminiszter, mind a végrehajtóbizottság irányában.

- Természetesen a felelősségnek megfelelően a szakigazgatás egyes ágazatainak vezetői nagyobb önállóságot is kapnak: kinevezik az alájuk tartozó dolgozókat, az intézmények, intézetek és vállalatok vezetőit, valamint fegyelmi jogkört gyakorolnak az általuk kinevezett dolgozók felett.

- Az 1950. évi I. Törvény nem rendezte a tanács kapcsolatát, viszonyát az alá nem tartozó szervekkel. Ez sok nehézséget okozott a helyi feladatok ellátásában. A törvényjavaslat kimondja, hogy a tanács és a végrehajtóbizottság működési területén - a fegyveres testületeket kivéve - valamennyi állami szerv tevékenységét figyelemmel kíséri a dolgozók érdekében hozott olyan szociális, kulturális, egészségügyi és munkaügyi szabályok megtartása szempontjából, amelyekkel kapcsolatban nincs hatósági jogköre.

/folyt.köv./

M T T B E L F Ö L D I H I R E K

B XI. kiadás 1954 szeptember 21. 15 óra 05 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése...10.folyt/ § Hné L1 Bn 33- 36

- A tanács a terület gazdája. Ez kifejezésre jut abban is, hogy az új szabályozás szerint a közbiztonság előmozdítása érdekében a rendőrségi szervek kötelesek a tanács és a végrehajtóbizottság ülésén a közbiztonság helyzetéről beszámolni.

- Tisztelt Országgyűlés! A jogi bizottság megalapította, hogy a törvényjavaslat a jelenlegi állapottal szemben helyesen emeli ki Budapest főváros szerepét. Annak érdekében, hogy Budapest fővárosnak ez a megkülönböztetett jellege még inkább kifejezésre jusson, a bizottság javasolja az Országgyűlésnek, hogy a törvényjavaslatot új 65. §-sal egészítse ki. A javasolt szakasz a törvény végrehajtása során kötelességévé teszi az illetékes szerveknek, hogy a főváros jellegéből folyó követelményeket vegyék tekintetbe.

- A javasolt paragrafus szövege: "65. §. Budapest főváros tekintetében a törvény végrehajtása során szervezeti és hatásköri vonatkozásban, valamint a gazdasági terv és költségvetés megállapításakor figyelembe kell venni azokat a követelményeket, amelyek a főváros jellegéből folynak."

- Ennek következtében a javaslat 65. és 66. §-a lesz a Törvény 66. és 67. §-a.

- Élénk vitára adott alkalmat a jogi bizottságban a törvényjavaslatnak az a rendelkezése, amely szerint a törvény később meghatározandó időpontban lép hatályba. Bár a jogi bizottság tisztában volt azzal, hogy a törvény hatálybalépéséhez különböző szervezeti intézkedések megtételére és végrehajtási jogszabályok kibocsátására van szükség, mégis elvi okokból szükségesnek tartja, hogy a tanácsrendszer alapelveit kifejező, alapvető jellegű jogszabályunk hatálybalépése ne maradjon későbbi időpontra. Különösen indokolt, hogy a tanácsaink súlyát és jelentőségét kifejező rendelkezések mielőbb érvényes gyakorlatiá váljanak, - mondotta, majd ismertette az ezzel kapcsolatban javasolt módosításokat.

- Az új tanácstörvényünk megalkotása - mondotta befejezésül - nagy lépést jelent előre a szocialista államéletünk fejlődése terén. Az új tanácstörvény megalkotásával Országgyűlésünk egy olyan jogszabályt hoz létre, amely Alkotmányunk rendelkezései alapján tovább erősíti a népi demokratikus államunkat.
/folyt.köv./ X

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XII. kiadás

1954 szeptember 21

115⁰óra 03⁰ perc

/Az Országgyűlés keddi ülése...11.folyt/ § Hné Li Bn 36-37

Jogalkotásunknak az az új műve méltán gazdagítja azokat az eredményeket, amelyeket Országgyűlésünk eddig elért. A tanácsoknak, mint a helyi hatalmi és igazgatási szerveknek a Hazafias Népfontra támaszkodva tovább kell fejleszteniök népi demokratikus rendszerünket. Ehhez biztosít határozott alapot a most benyújtott új Tanácsotörvény-javaslat. Ezt a jogi bizottság letárgyalta és módosításokkal elfogadta. Kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a tanácsokról szóló törvényjavaslatot a jogi bizottság által javasolt módosításokkal fogadja el.

/folyt.köv./

G

Az első hozzászóló Apró Antal, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese volt:

- Tisztelt Országgyűlés, képviselőtársaim, kedves elvtársak!

- A közelmúltban országunk életében két nagyjelentőségi belpolitikai kérdés került előtérbe: az egyik a Hazafias Népfront megalkotása, amellyel tovább akarjuk szélesíteni népi demokratikus államunk alapjait, szorosabbra fűzni a hazafias erők összefogását, a másik az Országgyűlés mostani ülészakán megalkotásra kerülő új tanács-törvény és választási törvény, amelynek alapján november végen megtartjuk a tanácsválasztásokat.

- Mindkét belpolitikai célkitűzés megvalósítása természetesen szorosan összefügg a nemzetközi helyzettel, a béke megszilárdításának feladataival, gazdaságpolitikánkkal, az ország előtt álló egyéb feladatokkal és mindenekelőtt az ipari és mezőgazdasági termelés fejlődésével, amely a dolgozó nép jóléte alakulásának alapja.

- A békeszerető magyar nép a világ valamennyi békéért harcoló népével együtt örül azoknak a nagy sikereknek, amelyeket az emberiség a béke megvédése, a nemzetközi együttműködés és a vitás nemzetközi kérdéseknek tárgyalások útján való rendezésében elért. Tudatában vagyunk annak, hogy békés építőmunkánkat, hazánk további felvirágoztatását csak úgy tudjuk sikeresen továbbfolytatni, ha mi is mindent megteszünk a nemzetközi feszültség további enyhítéséért, a tartós békéért!

- A genfi tárgyalások sikere és az indokínai béke helyreállítása minden jószándéku ember előtt világossá tette, hogy igenis van mód, van lehetőség a békés megegyezésre, a vitás kérdéseknek tárgyalások útján való rendezésére.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

XIV.
B , kiadás 1954 szeptember 21 16 óra 40 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése.....13 folyt/ § Hné Li Bn : 39

- A béke erőinek jelentős sikere a Kínai Népköz-
társaság nagyhatalmi jelentőségének általános elismerése. Az a
felismerés, hogy a nagy kínai népet - a genfi értekezlet tanulmánya
szerint - be kell vonni minden nagyfontosságú nemzetközi kérdés
tárgyalásába, azt mutatja, hogy a kapitalista országok politikai
vezetői közül is mind többen ismerik fel a realitásokat, a békés
együttélés szükségességét. Ezt bizonyítja az India és Kína kö-
zötti barátsági és megnevezési megállapodás, az angol-kínai kap-
csolatok további javulása.

- A magyar nép örömmel üdvözli a szabadságszerető hős
francia nép bátor kiállítását, a francia nemzetgyűlés nagy többsé-
gének határozatát az ugynevezett "európai védelmi közösség"
visszautasítását, amivel megakadályozta, hogy Franciaországot,
a francia népet - amely sok áldozatot hozott a szabadságáért -
a német militarizmus, az amerikai imperializmus, az amerikai po-
litika jármába fogják. /Nagy taps./

- Az ugynevezett "erő-politikanak" válságát mutatja
az a tény is, hogy India, Indonézia és Ceylon elutasította a "dél-
keletázsiai védelmi szövetségben" való részvételt. A genfi egyez-
mény megkötése és az "európai védelmi közösség" kudarca után
mind élesebben nyilvánul meg az amerikai agresszív politika vál-
sága, ugyanakkor mindjobban izmosodik, erősödik a Szovjetunió
vezette 900 milliós béketábor, amely rendkívüli sikereket ért
el az utóbbi időben a nemzetközi feszültség enyhítése, a külön-
böző társadalmi rendszerekhez tartozó országok békés együtt-
működésének megjavítása terén.

- Amikor nagy meglepéssel vesszük tudomásul
a béketábor megnövekedett erejének nagy sikereit, ugyanakkor
azt is tudjuk, hogy az agresszív körök nem mondanak le könnyen
további támadó szándékaikról, a III. világháború előkészítését
célzó bűnös terveikről.

/folyt.köv./

2

- A békeszerető magyar nép ebben a nemzetközi helyzetben kötelességének tartja még elszántabban harcolni a békéért, a népek közötti békés együttműködésért. Ezért kíván részt venni az Egyesült Nemzetek Szervezetének tevékenységében is. A magyar Népköztársaság kománya a nép kívánságának adott kifejezést akkor, amikor most beadvánnyal fordult az ENSZ közgyűléséhez, hogy a tagok sorába Magyarországot is vegyék fel, hogy hazánk is elfoglalhassa az őt megillető helyet az Egyesült Nemzetek Szervezetében.

- Nézzük meg, tisztelt Országgyűlés, hogy a párt júniusi határozata és a kormányprogram óta hogyan fejlődik népgazdaságunk, mit bizonyít a gyakorlat az életszínvonal emelésével, az ipar átállításával, a mezőgazdaság fejlesztésével, az áruforgalom növelésével az elmúlt egy évben tett intézkedéseinkkel kapcsolatban.

- Köztudomásu, hogy a párt és a kormány júniusi határozata és az új kormányprogram óta az életszínvonal emelésére, a dolgozók élet- és munkakörülményeinek megjavítására, a dolgozó parasztságnak a termelésben való személyes érdekelttségének növelésére, a nyugdíjak rendezésére, számos nagyjelentőségű bérügyi és szállítási intézkedést tettünk folyamatba.

- Junius óta 1,600.000 dolgozót érintő béremelési intézkedést hajtottunk végre. Többek között rendeztük a bányászok, a villamosenergia-ipari, mezőgazdasági, helyi tanácsi, valamint a MÁV és posta területén működő forgalmi dolgozók béreit. Felemeltük az egyes tanítói és nevelői kategóriákban a fizetéseket, valamint az alacsonykeresetű közszolgálati és ipari dolgozók béreit. 1953. június óta mintegy 1.5 milliárd forintot fordítottunk béremelésre. Ezeknek a béremeléseknek egy teljes évre vonatkoztatott költségkihatása 2 milliárd forint.

/folyt.köv./

M T T B E L F Ö L D I H I R E K

B. XVI. kiadás

1954 szeptember 21

16 óra 40 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése...^{15.} folyt./ § Hné Li Bn 42

- Most a nyugdíjak újabb szabályozására vonatkozó törvényerejű rendelettel egy olyan - eddig meglévő - hiányosságot szánunk fel, amely elsősorban a munkában kiöregedett dolgozók százezreinek életkörülményeit lényegesen megjavítja.

- Az idős dolgozókról, az öregekről való fokozott gondoskodás államunk, egész társadalmunk minden dolgozójának kötelessége, becsületbeli ügye.

- Ez év áprilisában a kormány mintegy 30 százalékkal emelte a nyugdíjakat, de ez kevésnek bizonyult. Ezért pártunk és kormányunk most újból felülvizsgálta az öregek nyugdíjait, az özvegyek, árvák járadékait. Felmérve az állam teherbíró képességét, megállapítottuk, hogy megvan a lehetősége annak, hogy felemeljük a nyugdíjakat az állam és a dolgozók hozzájárulásával, így segítsünk azonnal az idős dolgozóknak, akik az üzemekben, a gyárakban, vagy másutt hosszú évtizedeket becsületes munkával töltöttek el és akik számára most az új nyugdíjtörvény átlagosan havi 500 Ft.- nyugdíjminimumot állapít meg, ugyanakkor 25 százalékos járadékemelést biztosít az özvegyeknek és árváknak. A legnehezebb fizikai munkát végző bányászok, kohászok számára vagy az egészségükre ártalmas munkahelyeken dolgozóknak az új nyugdíjtörvény akkor is biztosítja a nyugdíj 50 százalékát, ha munkaviszonyban vannak.

- A felemelt nyugdíj lehetővé teszi, hogy az öregek, amikor elérik a nyugdíjjogosultságot, elhagyhassák munkahelyüket és megérdemelt nyugalomba menjenek. Családjuk, hozzátartozóik számára is nagy segítség a nyugdíjfelemelése, mert sok terhet vesz le vállukról.

- Az új nyugdíj-megállapítás egyben újabb bizonyíték arra is, hogy a mi társadalmunkban a legfőbb érték az ember. Amit a kapitalizmus hosszú évtizedekig nem tudott megoldani, az öregekről való gondoskodást, azt népi demokráciánk megoldotta. Ugyanakkor köztudomású, hogy az előbb felsorolt, több mint 2 milliárd forintot kitevő évi bér, fizetés és nyugdíjemelések végrehajtása közben - a fogyasztási cikkek árai 8.3 százalékkal alacsonyabbak lettek, részben az árleszállítások, részben pedig a szabadpiaci árak csökkenése folytán.

/folyt.köv./

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XVII. kiadás 1954. szeptember 21.

16 óra 45 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése, ^{16.} folyt./ § Gy Bn 243

- A megnövekedett reálbér tükröződik a fogyasztási adatokban is. Egy év alatt a kiskereskedelmi forgalom 23.2 százalékkal, ezen belül az élelmiszer 12.2, az iparcikkek forgalma pedig 38.4 százalékkal emelkedett. Különösen növekedett a parasztság vásárlóereje. A falvakban erősen megélnékült a földművesszövetkezeti boltok forgalma, ami elősegítette a mezőgazdaság jobb áruellátását, a falu és város közötti árukapcsolat erősítését.

- A kiskereskedelem - a kormányprogram óta - átlagosan 32 százalékkal több árut adott el. Ezen belül a falusi szövetkezeti boltok forgalma még nagyobb mértékben, 38 százalékkal emelkedett.

- A növekvő áruforgalom dacára azt is világosan látnunk kell, hogy még sok esetben nem tudjuk kielégíteni a lakosság megnövekedett igényeit. A falvakban és a városokban különösen az építőanyagok iránt nőtt meg a szükséglet. Itt az évek óta megmutató hiányt rövid egy év alatt még nem tudtuk pótolni, bár tizszer annyi téglát, kétszer annyi cserepet, négyszer annyi cementet, kétszer annyi meszet adtunk, mint az előző években, mégis hiány mutatkozik. Hiány mutatkozik más vonatkozásban is, többek között pamutáruban, gyermekruhában, zománcdényben, tűzhelyben, kerékpárban és más cikkekben.

- A parasztság megnövekedett termelési aktivitásához már sok gépet és szerszámot adtunk, de még mindig hiány mutatkozik ekében, vetőgépben, vasvillában és egy sor apró mezőgazdasági szerszámokban. Sok esetben hangzik el jogos panasz a lakosság körében ipari termékeink, fogyasztási cikkeink nem kielégítő minősége miatt. Számos esetben látjuk, hogy bár az ipar megkapja a szükséges nyersanyagot, de a termékek jó minőségével számos gyárunkban, elsősorban a vezetők nem törődnek eléggé. Az

- A kormány fontos kötelességének tekinti megvizsgálni a hiánycikkek kérdését, valamint az ipari termékek minőségét. Intézkedéseket készítünk elő az ipari cikkek minőségének megjavítására és véget akarunk vetni annak, hogy számos jómárkájú, a lakosság által közkedvelt áru, közszükségleti cikk, mezőgazdasági szerszám gyártását az ipar elhanyagolja.

/Folyt.köv./

h

- Az életszínvonal emelkedéséről, az árak alakulásáról és a növekvő áruforgalomról elmondott számok, t. Országgyűlés, világosan bizonyítják, hogy pártunk és kormányunk a dolgozó nép érdekében helyes politikát folytat, amikor a népgazdaság erőit átcsoportosítja a közszükségleti cikkeket, mezőgazdasági gépeket és szerszámokat gyártó iparágakba. Ezek az adatok is bizonyítják, hogy az életszínvonal emelése, a lakosság szükségleteinek kielégítése terén jelentős eredményeket értünk el a kormányprogram óta.

- Ennek az egyedül helyes politikának már kezdenek megmutatkozni az első eredményei. Emellett azonban azt is látnunk kell, hogy a népgazdaság termelőerőinek átcsoportosítása, az ipar szerkezetének a mi viszonyainknak legmegfelelőbb megváltoztatása terén még csak a kezdeti lépéseket tettük meg.

- Ezért az ipar vezetőinek - az 1955. évi tervek elkészítésénél és azok végrehajtása során - fontos kötelessége lesz, egyrészt a meglévő kapacitás maximális kihasználásának biztosítása a lakosság jobb áruellátása és a mezőgazdasági termelés fokozása érdekében, másrészt olyan intézkedések kidolgozása és következetes keresztülvitele, amelyeknek eredményeként minél több gyár állítható át a lakosság szükségleteit kielégítő iparcikkek, valamint mezőgazdasági kisgépek és szerszámok gyártására.

- Gyáriparunk első félévi tervét - a télokozta súlyos nehézségek ellenére - 101.1 százalékra teljesítette. Ez a tény munkásosztályunknak a párt és a kormány politikája mellett harcos kiállását bizonyítja, mert lelkes és eredményes munkájával biztosította a gyáripar első félévi tervének teljesítését.

Jelentősen megnövelte az ipar a közszükségleti cikkek gyártását. Ugyanakkor nagymennyiségi gépet, szerszámot adott a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló határozat megvalósításához. Ez év első hét hónapjában 1.837 traktort, 1.395 traktorekét, 719 cséplőgépet, 485 vetőgépet, 518 kultivátort, 37.660 mezőgazdasági kisgépet, hatszorannyi műtrágyát, kétszerannyi rézgálicot biztosítottunk a mezőgazdaságnak, mint az előző években.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B XIX. kiadás

1954 szeptember 21

116 óra 45 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése...18.folyt/ § Hné Li Bn 45

- Ez a nagyarányú segítség éreztette jó hatását a tavaszi és nyári mezőgazdasági munkákban, amelyeket dolgozó parasztágunk példásan végzett el. Ez a segítség, a jó munka mellett, érezteti hatását a mezőgazdaság számos területén, különösen a kapások termelési eredményeiben. Köszönet és elismerés jár mindennek előtt munkásosztályunknak a mezőgazdaságnak nyújtott nagyarányú és sokoldalú segítségért! /Taps./

- Az új kormányprogram célkitűzéseinek megvalósítása, a lakosságnak több és jobb áruval való ellátása csak a munka termelékenységének további növekedése, a termelési költségek további csökkentése, a pazarlás megszüntetése útján érhető el.

- A minisztériumoknak, az üzemek vezetőinek fontos kötelessége, hogy azokat a hiányosságokat, amelyeket az önköltség és a termelékenység alakulásánál látnak, minél hamarabb megszüntessék. Fontos szerepük van ebben az üzemek igazgatóinak, akiknek jogkörét a kormány a közeljövőben lényegesen kiszélesíti. Azt akarjuk, hogy a vállalatok igazgatói valóban gazdái legyenek a vezetésük vagy irányításuk alatt lévő gyáraknak, üzemeknek. Messzemenő önállóságuk és intézkedési joguk legyen a tervek elkészítésben, a termelés megszervezésében, a munkafegyelem betartásában, a beralapok felhasználásánál, a felvételeknél és elbocsátásoknál.

/folyt.köv./

g

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. XX. kiadás

1954. szeptember 21.

16 óra 50 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése, 19. folyt / § Gy Bn 46

- Pártunk III. kongresszusa politikai és gazdasági munkánk középpontjába a mezőgazdasági termelés fellendítését állította. Ezt figyelembevéve már ebben az évben is jóval több beruházást és termelési eszközt biztosítottunk mezőgazdaságunknak.

- Pártunk és kormányzatunk sokat tett azért, hogy a dolgozó parasztságnak, a termelőszövetkezetek tagjainak és a kisárutermelők millióinak a személyes érdekelttsége, termelési aktivitása növekedjen. Számos kedvezményt kapott a dolgozó parasztság az adófizetés, a begyűjtés terén, a szerződéses növények árának felemelésével, az állatorvosi szolgálat ingyenessé tételével és más egyebekben.

- Most, amikor már nagyjából le tudjuk mérni az elmúlt gazdasági év mérlégét, megállapíthatjuk, hogy pártunk és államunk sok segítsége érezteti jó hatását a mezőgazdasági termelés fejlesztésére hozott - tavaly decemberi - határozatok végrehajtásában. Szemléltető példája ennek a mezőgazdasági kiállítás is. De ugyanakkor világosan kell látnunk, hogy a határozat végrehajtása terén még csak a kezdet kezdetén vagyunk. Így, annak ellenére, hogy a tavaszi és nyári mezőgazdasági munkákat dolgozó parasztságunk az előző évekkel szemben az idén sokkal jobban végezte el, a föld termőerejének régebben elhanyagolt állapota, valamint a kedvezőtlen időjárás jelentős mértékben hátrányosan befolyásolta a gabonafélék, de különösen a buza és a rozs termésátlagát. A kenyérgabonaféléket sok helyen táperőben gyenge talajokba vetették, így állt elő az a helyzet, hogy búzában a holdankénti termésátlag mintegy másfél mázsával lett kevesebb a tervezettnél. Ezt a kiesést nem pótolja az sem, hogy 210 ezer kat. holddal volt nagyobb a kenyérgabona vetésterülete, mint tavaly. A holdankénti termésátlag növelése tehát egyik elsőrendű feladata egész népgazdaságunk fejlesztésének.

/Folyt. köv./

2

/Az Országgyűlés keddi ülése, 20. folyt./ § Gy Bn 47

2 - A másik fontos terület, ahol elmaradásunkat meg kell szüntetni: a szarvasmarha-tenyésztés. Termelőszövetkezeteink, állami gazdaságaink és dolgozó parasztságunk jó munkáját dicséri, hogy sertésállományunk több mint egymillióval gyarapodott, a baromfiállomány lényegesen növekszik, mind nagyobb a piaci felhozatal is, de komolyan fel kell vetnünk, hogy a szarvasmarha-tenyésztés terén ugyyszólván egyhelyben topogunk.

- Minden lehetőségünk megvan arra, hogy termelőszövetkezeteink, egyénileg gazdálkodó parasztságunk jobban használja ki az állatnevelés, az állathizlalás jövedelmező voltát. Ezt segíti elő a kormány-
nak az az intézkedése, amellyel a hizottmarha árát jelentősen felemelte, hogy ezután is növelje a gazdák érdekelttségét és elősegítse, hogy a jövőben az alacsony súly miatt huskiesés ne legyen.

- Az állattenyésztés fellendítésére jó lehetőséget ad az a körülmény is, hogy kapásnövényeink a gondosan végzett kapálás és gyomirtás eredményeként jó termést adnak.

- Az elért eredmények, tisztelt Országgyűlés, világosan mutatják, hogy dolgozó parasztságunk bizalommal van a párt és a kormány új politikája iránt, s erejét nem kimélve dolgozik a mezőgazdaság továbbfejlesztéséért. Köszönet és elismerés jár dolgozó parasztságunknak azért a nagy erőfeszítésért, amelyet a magyar föld terméshozamának növeléséért, az eredményesebb és jobb gazdálkodásért tesz./Taps/

- Annak ellenére, hogy a kalászosokban a vártnál gyengébbek a terméseredmények, dolgozó parasztságunk többsége, becsületesen, a törvény szellemének megfelelően a cséplőgéptől teljesítette az állam iránti köteleességét. Fényes bizonyíték ez arra, hogy dolgozó parasztságunk tiszteli és betartja a törvényeket, mert tudja, hogy az államnak adott gabonával is erősíti a népi demokratikus hatalmat, a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségét, a népjólét emelését.

Legyenesen

/Folyt.köv./

Kp

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XXII. kiadás

1954 szeptember 21

16óra 50 perc

par.

Az Országgyűlés keddi ülése...21.folyt/ § Hné Li Bn 48- 49

- Vannak természetesen olyanok is, akik az állam iránti kötelezettségüket - bár annak eleget tudnának tenni - nem teljesítik, kibujnak a törvényes kötelezettségek alól. Ilyenekkel szemben a törvény szigorával fogunk eljárni, mert most, amikor egész dolgozó népünk nagy erőfeszítéseket tesz az ország gazdasági erejének további megerősítésére, amikor mindent elkövetünk, hogy a falut több és jobb áruval ellássuk, nem engedhető meg, hogy bárki is az államnak járó gabonameny-nyiséggel spekuláljon. Bár a terméseredmények kisebbek, mint amit reméltünk, mégis az ideai mezőgazdasági termelésünk össz-eredményei - dolgozó parasztságunk lelkes, odaadó munkája nyomán - kielégítőek. Mindez lehetővé teszi, hogy a termelők év vé- géig minden beadási kötelezettségüket teljesítsék és ne vágye- nek adósságot az 1955-ös évre.

- Külön kell megemlékeznünk arról, hogy az elmúlt év alatt termelészövetkezeteink nagy többsége is megerősödött, jó termelési eredményeket ért el s így tagjainak kielégítő jö- vedelmet biztosít. Nem véletlen, hogy a dolgozó parasztsá- gban sok szövetkezetünk ma már népszerű és az elmúlt hetekben megyénként többszáz egyénileg gazdálkodó kérte felvételét a ter- melészövetkezetekbe és a tavaly kilépett tagok közül is sokan visszalépnek.

- Dolgozó parasztságunk előtt most új nagy felada- tok állnak: az őszi szántás-vetés és betakarítási munkák időben és jó minőségben való elvégzése. A párt- és a kormány nagy for- tósságot tulajdonít annak, hogy az őszi mezőgazdasági munkák, közöttük a kenyérgabona vetése is időben és jó minőségben legyen elvégezve.

- Az utóbbi esztendő tapasztalatai azt bizonyít- ják és az ideai tapasztalat is arról győz meg bennünket, hogy dolgozó népünk bőséges kenyérellátásának biztosítása érdekében emelnünk kell a kenyérgabona vetésterületét és már az idén ősszel a buza és rozs vetésterületét a tavalyihoz képest 250 ezer kat. holddal kell növelnünk. Dolgozó parasztságunknak, de mindenekelőtt a helyi tanácsoknak, a termelési bizottságok- nak, nem utolsó sorban pedig az új hazafias Népfront falusi bi- zottságainak, gondoskodni kell arról, hogy a szükséges mértékben növekedjen a buza és rozs vetésterülete.

/folyt. köv./

/Az Országgyűlés keddi ülése...22.folyt/ § Hné Li Bn 49

- Az állam a terméshozamok növelését minőségi vetőmag-csereakcióval segíti elő. A termelőszövetkezetek, az egyénileg dolgozó parasztok a háztáji területen és ahol csak mód van rá, vessenek kenyérgabonát. A határidőre és jó minőségben elvégzett őszi szántási munkák a jövő évi gazdag termés legfőbb biztosítékai.

/az őszi

- A párt- és a kormány meg van győződve, hogy dolgozó parasztságunk, úgy, mint az év elején, a tavaszi munka idején, most /mezőgazdasági munkákat, a termények betakarítását, a buza és rozs időben való elvetését is példásan elvégzi. Meg van győződve arról, hogy a termelőszövetkezetek és az egyénileg gazdálkodók a jó takarmánytermés gondos felhasználásával

: behozzák az állattenyésztés egyes ágainál mutatkozó elmaradást.

- A most megnyitott mezőgazdasági kiállítás újabb bizonyítéka annak, hogy dolgozó parasztságunkban milyen nagy munkakedv, milyen nagy törekvés van arra, hogy minél nagyobb termelési eredményeket érjenek el, hogy új agrotechnikai eljárásokkal új növényfajtákat honosítsanak meg és növeljék a gabonaféléknél, ipari növényeknél, gyümölcsösöknél a termés-étlagoat és a minőséget.

- A kiállítás gazdagsága valószínűsíthetően paradicsomot varázsolt elénk. Világosan bizonyítja a magyar föld erejét és azt, hogy milyen nagy lehetőségeink vannak a mezőgazdaságban, a növénytermelésben éppen úgy, mint az állattenyésztésben.

/folyt. köv./

G

Ugyanakkor azt is láthatjuk - és erre a kiállítás különösen felhívja a figyelmet - hogy távolról sem használtuk ki azokat a nagy lehetőségeket, amelyek rendelkezésünkre állnak a mezőgazdaságban a munka jobb megszervezése esetén.

- A kiállítás nagy látogatottsága azt is bizonyítja, hogy a mezőgazdaság fejlesztésének ügye mindjobban az egész nép ügyévé, az egész ország ügyévé válik.

- A kiállítás szervezői - elsősorban a földművelésügyi miniszterium - jó munkát végeztek. Állami gazdaságaink, termelőszövetkezetek, egyénileg dolgozó parasztságunk a kiállításon szemléltetően és meggyőzően tudják bizonyítani, hogy a mezőgazdaság fejlesztése ügyének az egész dolgozó nép ügyévé kell válnia.

- Tisztelt Országgyűlés! Országos problémáinkról beszélve feltétlenül meg kell emlékezni arról a nagy veszélyről, amit a Dunán levonuló árhullám a nyár közepén okozott. A dunai árvíznél olyan nagymérvű feladattal, veszéllyel kellett megbirkóznunk, amelyhez hasonló éve nem volt hazánkban.

- A védekezés gyors megszervezésére és elhárítására a párt, az árvízvédelmi kormánybiztosság, a tanácsok, az árvízveszélyben lévő vidékek lakossága, derék honvédeink, ifjuságunk, a Szovjetunió katonái hősiességüket tették és sikerült is megakadályozni a gátszakadásokat, így a Duna mentén megmentettünk mintegy 700 ezer kat. hold árterületet.

- Néhány külföldi ország is segítséget nyújtott az árvíz-sújtotta lakosságnak. A kormány nevében köszönetet mondok mindazoknak, akik az árvíz okozta károk helyreállításában segítséget nyújtottak. A minisztertanács elhatározta, hogy az árvízvédelmi hősiesség munkájában résztvevők kitüntetésére emlékművet alapít.

- A kormány és az árvíz-sújtotta vidék lakossága most nagy erőfeszítéseket tesz a kár helyreállításáért, hogy minél több családi otthon már a tél beállta előtt elkészüljön. Az árvíz-sújtotta vidék megsegítésére indult országos mozgalom újból megmutatta a párt és a kormány, a nép összeforrottságát.

/Folyt. köv./

/Az Országgyűlés keddi ülése, 24. folyt./ § Gy Bn 52-53

- Az új kormányprogram, de különösen pártunk III. kongresszusa azt a feladatot állította eléink, hogy a népgazdaság erőinek át csoportosításával, a nehézipari beruházások csökkentésével biztosítsuk a mezőgazdaságnak és a lakosság szükségleteit ellátó iparágaknak gyorsabb ütemű fejlesztését. Ez azt vonja maga után, hogy már ebben az évben lényegesen kevesebbet fordítunk nehézipari beruházásokra, a nehézipar fejlesztésére, arra törekedtünk, hogy a munka jobb megszervezésével, a gépek jobb kihasználásával emeljük a meglévő üzemek kapacitását.

- A beruházások, de különösen a nehézipari beruházások csökkentése javította a vásárlóerő és az árualapok egyensúlyát. Több mint 500 millió forint értékű építőanyagot és egyéb fogyasztási cikket szabadítottunk fel az idén a beruházások csökkentése által, nem beszélve arról a jelentős számú munkaerőről, amelyet a népgazdaság más területein, mindenekelőtt a mezőgazdaságban folyó építkezésekhez tudunk felhasználni.

- Számos nagyjelentőségű beruházást átmenetileg leállítottunk, vagy lényegesen lassabb ütemben építünk, mert az ország gazdasági ereje és teljesítőképessége nem bírja el a túlzott iparfejlesztés idején megtervezett, vagy már építés alatt álló nehézipari vagy más nagyberuházások gyors befejezését.

- Ezek az intézkedések szükségesek ahhoz, hogy rendbehozzuk népgazdaságunkat és a nagy beruházásokból felszabaduló munkaerőt, anyagot a mezőgazdaság és a lakosság jobb ellátását szolgáló szükségleti cikkek gyártó iparágak fejlesztésére, valamint a lakásépítés felfokozására fordíthassuk.

- Sok szó esik mostanában közvéleményünkben - de különösen Budapesten - a racionalizálásról, Sokan nem látják világosan a folyamatban lévő intézkedések értelmét, gazdasági összefüggéseit. Ezért a kormány fontosnak tartja tájékoztatni a dolgozókat a racionalizálás céljáról és végrehajtásáról.

/Folyt. köv./

R

- Mi, tisztelt Országgyűlés, évek óta újból és újból megállapítottuk, hogy az állami munkában, gazdasági életünkben hatalmas mértéket öltött, elharapódzott a bürokrácia, az aktatologatás, a falvakban nap mint nap felvetik, hogy feleslegesnek tartják azokat a nagy adminisztrációs apparátusokat, amelyek a gazdasági életben, az állami vezetésben az erős központosság következtében kialakultak. A gazdaságpolitikánkban elkövetett hibák, az aránytalanságok tükröződnek vissza a felduzzadt államapparátusban, a gyárak nagy adminisztrációs létszámában és nem utolsósorban az erősen megnövekedett tanácsai apparátusban is. A túlméretezett minisztériumok, országos jellegű hivataloktól, intézményektől, feladatokat a helyi végrehajtó szervektől, vállalatoktól, intézményektől. Mindent központilag akartak elintézni, irányítani, sokszor arra hivatkozva, hogy "az alsóbb szervek gyengék", "nincsenek megfelelő káderekkel ellátva" és "a minisztériumok, vagy más központi hivatalok könnyebben, jobban oldják meg az előttünk álló feladatokat." /a felesleges papirmunka. Széles dolgozó rétegek az üzemekben,

- Ezenkívül a minisztériumok és a vállalatok közén nagy számban szerveztünk új trösztöket, középfoku irányító szerveket. Ezeknek a létrehozása sok esetben csak drágította a termelést és csökkentette a vállalatok önállóságát. Közismert, mennyi keserűséget és bajt okoz az állami bürokrácia a lakosság ügyesbajos dolgainak elintézésében, de az üzemek munkájában is. Emellett a termelés számos területén, a bürokrácia utvesztőjében elvesz az egyszemélyi felelősség, elmarad a munka tényleges ellenőrzése, ahogy a közmondás szól: "a sok baba között elvész a gyerek."

- A minisztertanács, látva ezeket a hibákat, szükségessé látja az állami és gazdasági munkát bénító bürokratikus jelenségek felszámolását, az állami és gazdasági munka lényeges egyszerűsítését: a tervezésben, az anyag- és pénzgazdálkodásban, a számvitel, statisztika terén és számos más munkaterületen. A racionalizálás a legjobb szakemberek bevonásával indult meg, hogy államapparátusunkat a legalsó szervektől a legfelsőig egyszerűbbé, jobbá, olcsóbbá tegyük, hogy a vezetést megjavítsuk, a vezetők felelősségét növeljük és az államapparátust közelebb vigyük a dolgozó néphez.

/folyt.köv./

G

/Az Országgyűlés keddi ülése...26.folyt/ § Hnó Li Bn 55-56

lényegesen - Mindenütt megállapítható, hogy államapparátusunk létszáma nagyobb a szükségesnél és ezért a felszabaduló munkaerőt a gazdasági élet más területére kell átirányítani.

és a szakszervezeteknek
- Az állami szerveknek kötelességük elősegíteni, hogy az elbocsátásra kerülő dolgozók a termelő munkában minél gyorsabban elhelyezkedhessenek. Az iparban és a mezőgazdaságban ma is körülbelül százezer új munkáskézre van szükség. Biztosítani kell azt, hogy a munkaerő átcsoportosítása a lehető leggyorsabban bonyolódjék le. Ennek érdekében fel kell tárni mindazokat a területeket, ahol munkaerő szükséges.

- Gondoskodni kell arról is, hogy a legjobb munkaerőket mindenhol megtartsák. Elsősorban a vállalatnál, intézménynél végzett munkájukat kell figyelembe venni és egyenlő feltételek esetén elsősorban azokat a dolgozókat kell elbocsátani, akik más munkaterületen könnyebben tudnak elhelyezkedni. Figyelembe kell venni az elbocsátásoknál a dolgozók szociális helyzetét, előnyben kell részesíteni a nagycsaládos dolgozókat, az egyedülálló anyákat, vagy családfenntartókat.

- Tisztelt Országgyűlés! Négy évvel ezelőtt, 1950 őszén a Magyar Dolgozók Pártja kezdeményezésére megválasztottuk helyi tanácsainkat. A helyi tanácsok létrehozása dolgozó népünknek, népi demokratikus államunknak kiemelkedő eseménye, történelmi jelentőségű lépése volt.

- A helyi tanácsok létrehozásával a régi nagybirtokos, tőkés államgépezet maradványait számoltuk fel és megteremtettük az előfeltételét annak, hogy munkásosztályunk, dolgozó parasztságunk, értelmiségünk legjobbjai bekapcsolódjanak az államépítő munkába, a közügyek, a hatalom gyakorlásába.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XXVIII. kiadás 1954 szeptember 21 17 óra 40 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése...27.folyt./ § Hné Li Bn 56

Ez volt az első eset a magyar történelemben, amikor az új államhatalom százezrével emelte ki és állította felelős vezető helyre városokban és a községek ezreiben azokat, akik az új közigazgatásban, a tanácsokban és a közügyekben való tevékenységüket becsületbeli ügynek, hazafias kötelességnek tekintették.

- Pártunk helyes politikája, a demokratikus erők összefogása, a dolgozó parasztsággal szövetséges munkáscsapaty hatalomrajutása tette mindenekelőtt lehetővé, hogy olyan új típusú államapparátust hozzunk létre, amely a dolgozó nép széleskörű ellenőrzése alatt áll és a legkisebb községben is biztosítja alkotmányunk legfőbb elvét, hogy "a Magyar Népköztársaság a munkások és dolgozó parasztok állama" és "a dolgozó nép a hatalmat választott küldöttjei útján gyakorolja."

- Csaknem négy év tapasztalata ismeretében tárgyalja most az Országgyűlés a tanácsok munkájának eddigi eredményeit, hiányosságait és új feladatait. Felmerül a kérdés: tudtak-e élni fiatal tanácsszervezeteink a népi demokrácia adta lehetőségekkel? E kérdésre meggyőződésem szerint egyértelműen és igazságosan úgy válaszolhatunk, ha megállapítjuk, hogy tanácsaink maradandó sikereket értek el a gazdasági építés, a kulturális nevelés, a népjólét emelése területén, szervezetenként, politikailag egyaránt meg erősödtek, tekintéllyel bíró vezető szervekké váltak és mindjobban összeforrtak a néppel és egyre inkább betöltik hivatásukat.

- Azért kell ezt világosan és egyértelműen le- szögeznünk, mert vannak, akik a tanácsok munkájában csak a kétségkívül meglévő hiányosságokat látják és közben nem veszik figyelembe, hogy helyi tanácsaink létrehozásánál voltak és ma is vannak eredendő hibák, amelyek mint objektív okok akadályozták eddig a tanácsokat abban, hogy a nép részvételével tevékeny szervezeteivé váljanak az államhatalom gyakorlásának./folyt.köv./

Kp

- Pártunk III. kongresszusa mélyrehatóan elemezte a tanácsok munkáját és világosan rámutatott arra, hogy "a tanácsok tevékenységén keresztül valósultak meg, ha hibákkal is, hol tulkapásokkal, hol lazaságokkal azok az állami intézkedések, amelyek a szocialista iparosítással, a mezőgazdaság szocialista átszervezésével, a kulturális forradalom vívmányaival messzemenően előmozdítják a szocializmus alapjainak lerakását."

- Emellett a kongresszus feltárta azokat az okokat is, amelyek akadályozták a tanácsok és a tömegek közötti kapcsolat kiszélesedését. Már a tanácsok létrehozásánál nem sikerült az új tanácsi szervezetekbe átvinni azokat a sokoldalú és hasznos tapasztalatokat, melyeket a népi bizottságok, a tömegek mozgósítása terén szereztek. Gyengítette a tanácsok tömegkapcsolatát az az egyoldalú szemlélet, hogy gazdasági téren, a tervek teljesítésénél komoly követelményeket támasztottunk velük szemben, ugyanakkor nem követtünk el mindent, hogy elősegítsük a dolgozók napi gazdasági, kulturális és szociális szükségleteinek kielégítését a tanácsokon keresztül.

- Természetesen azt is figyelembe kell venni, hogy tanácsaink, mint új népihatalmi szervek, munkájuk kezdetén még nem rendelkeztek kellő tapasztalattal, harcedzettséggel, belső szilárdsággal és a tanácsok munkájában részvevő dolgozók százezreinek is a tanács új terület, az első iskola volt a közügyek intézésében. A tanácsok 4 éves fejlődésének sikerei nem kevesebbet, hanem sokszorosan többet érnek azáltal, hogy az elért eredményeket a nehézségekkel vívott szakadatlan harcban érték el.

- A tanácsok 4 esztendő munkájának politikai, gazdasági, szociális, kulturális eredményeiről megcáfolhatatlan tények tanuszkodnak. Különösen áll ez a kormányprogram óta eltelt időre. A tanácsok aktivitásának és a tanácsulások színvonalának emelkedése a kormányprogram óta igen jellemzően mutatkozik meg a számok tükrében is. 1954. első félévében mintegy nyolcezerrel több hozzászólás és mintegy 5600-zal több javaslat hangzott el a községi tanácsulásokon, mint 1953 első félévében. Általában meg lehet állapítani, hogy egész népünk öntudatának, politikai érettségének és érdeklődésének fejlődésében nagy szerep jutott tanácsaink munkájának.

/Folyt.köv./

R

- Jóllehet a tömegkapcsolat elmélyítése terén az elmúlt években - mint említettem - jelentős hiányosságok voltak, mégis számottevő az a siker, amelyet a széles néptömegeknek az állami munkába való bevonása, a tanácsok és a nép összefogása területén értünk. A tanácsok tagjai többet mennek a nép közé, gyakrabban beszélnek meg a dolgozókkal a közös gondokat, a tennivalókat: így segítik elő a párt, a kormány és a nép mind szorosabb összefogását, az ország előtt álló feladatok megoldását.

- Tanácsaink a lakosság mind szélesebb tömegeire támogatva végzik munkájukat, mind hatalmasabb iskoláivá válnak az állam-építő és államszervező tevékenységnek, amelyet sok tízezer munkás, dolgozó paraszt és értelmiségi ismer meg és sajátít el. Ez a fejlődés szinte kézzelfoghatóan mutatkozik meg az állandó bizottságok statisztikájában. 1954 I. negyedévében 16.405 megyei, járási, városi és községi állandó bizottság működött, csaknem ötezerrel több, mint 1951 IV. évnegyedében. Az állandó bizottságok mellett dolgozó önkéntes társadalmi aktivisták száma 1954. I. negyedében kerekén 288.000 volt, vagyis négyszer akkora, mint 1951 IV. negyedében.

- A felsorolt statisztikai adatok belső tartalmát, értékét természetesen a szocialista építőmunkánk, a mezőgazdasági és az ipari termelésnek, a terménybegyűjtésnek mindezek az eredményei adják meg, amelyeket négy esztendő alatt a helyi tanácsok részvételével való-
sítottunk meg. A tanácsok politikai és szervezeti erősödése, a választókkal való fokozott összeforrás ott él és hat az egyénileg dolgozó parasztság és a termelőszövetkezeti tagság megnövekedett munkakedvében, termelési lendületében. Tanácsainknak le nem becsülhető részük van termelőszövetkezeteink fokozatos megszilárdulásában, a tartalékföldek művelés alá vételében, a növénytermelés és az állattenyésztés jó módszereinek terjesztésében, a mezőgazdasági munkakampányok időbeni s egyre jobb elvégzésében.

- Tanácsaink javuló munkájának köszönhető, hogy a helyi állami és szövetkezeti ipar fellendülésben van, valamint az, hogy a magánkisipar szükséges mértékben fejlődött. A helyi állami ipar termelésének értéke 1954-ben hétszer akkora lesz, mint 1951-ben volt. A kisipari szövetkezetek ebben az évben 1951-hez képest három és fél-szeresére emelik termelésüket.

/Folyt.köv./

G

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XXXI. kiadás

1954. szeptember 21.

17óra 45perc

/Az Országgyűlés keddi ülése, 30. folyt./ § Gy Bn 59-60

- Itt alá kell húzni az új tanácsörvénynek azt a paragrafusát, amely a tanácsok önállóságát nem továbbfejleszti. Ez a törvénytervezet messzemenően kiszélesíti a tanács jogait, gazdasági önállóságát, érdekeltségét a helyi gazdálkodásban, a helyes községpolitika kialakításában, de ez csak akkor valósul meg, ha gondoskodunk arról, hogy mindez ne csak írott törvény maradjon, ha mindazokat az üzemeket, vállalatokat, intézményeket, kereskedelmi szervezeteket, amelyek elsősorban a lakosság helyi szükségleteit elégítik ki, a minisztériumok minél gyorsabban átadják a helyi tanácsoknak. Itt nemcsak azokról a vállalatokról, vagy üzemekről van szó, amelyeknek könnyen adnak tul, mert deficitesek - a hasznothajtó üzemeket is át kell adni.

- A helyi ipar kifejlesztéséhez nagy lehetőségeket nyújt a népgazdaság erőinek átcsoportosítása, a mezőgazdaság fejlesztésének programja, amely ösztönzi a helyi kezdeményezéseket, a községpolitika, a községgazdálkodás kifejlesztését ezen az uton a falu gazdasági és politikai életének nagyarányú fellendítését.

- Az előbb felsorolt számok jelzik a helyi iparral kapcsolatos tanácsmunka fontosságát, de egyszersmind kifejezik a munka jelentőségének jövőbeni megsokszorozódását is, a helyes községpolitika kibontakoztatásának szükségességét és azt, hogy itt az ideje annak, hogy határozottabb intézkedéseket tegyünk a lakosság szükségleteit kielégítő iparágaknak a tanácsok kezébe való átadását illetően.

- Jelentős sikereket értek el a helyi tanácsok a lakosság kulturális, szociális és egészségügyi szükségleteinek kielégítésében is. Ezek a sikerek annál becsesebbek, minthogy nehéz anyagi, pénzügyi gondok leküzdése árán, a lakosság széles tömegeinek társadalmi uton való mozgósításával, sok ötletből, helyi kezdeményezésből, öntevékenységből születtek meg.

- Az állami költségvetésben biztosított pénzügyi segítség mellett messzemenően ennek is köszönhető, hogy az országban az 1954/55-ös évben 242-vel több, teljesen osztott általános iskola működik, mint az 1950/51-es iskolai évben. Körzeti iskolák száma az elmúlt évben több mint megkétszereződött, 326-ról 680-ra emelkedett. Jelentős vívmánynak tekinthetjük, hogy az általános iskolák VIII. osztályába 1953/54-ben 30.000-rel többen tanultak, mint az 1950/51-es iskolai évben. Budapesten a tanácsok hatáskörébe tartozó általános iskoláknak jelenleg 410-nél több tanterem van, mint négy évvel ezelőtt.

/Folyt.köv./

/Az Országgyűlés keddi ülése, 31. folyt./ § Gy Bn 60-61

- Helyi tanácsaink büszkén vallhatják a maguk eredményének is azt, hogy ma már 1616 kulturotthon működik a községekben, csaknem nyolcszorannyi, mint 1950-ben. A városi kulturotthonok száma négy év alatt több mint megkétszereződött. A tanácsok fennállása idején a falusi, járási, városi és megyei könyvtárak száma több mint megkétszereződött; 1705-ről 3964-re emelkedett.

- Eredményesen dolgoztak tanácsaink az anya- és gyermekvédelem, a dolgozók egészségének általános védelme érdekében is. Míg 1950-ben a tanácsok hatáskörében mintegy 546 szülőotthon működött, addig ma már e szülőotthonok száma 784-re emelkedett. Az idén nyáron már 2339 területi óvoda működött, csaknem egyharmaddal több, mint 1950-ben. Ezekben az óvodákban az idén 144.000 gyermeket gondoznak, csaknem 40.000-rel többet, mint négy évvel ezelőtt.

- A felsorolt tények, tisztelt Országgyűlés, a napnál is világosabban bizonyítják, hogy tanácsaink mind eredményesebben segítik elő és védik választóiknak, a dolgozók széles rétegeinek érdekeit. Az emberek ma már a mindennapos élet sok apró eseményén keresztül győződnek meg tanácsaink munkájának jelentőségéről. Tanácsaink sokoldalú tevékenysége jelentős mértékben segíti elő a termelést az iparban és a mezőgazdaságban. A tanácsok jó munkája hozzájárul a társadalom növekvő anyagi és kulturális szükségleteinek kielégítéséhez. Ez a politika erősíti a tanácsoknak a néppel való eleven kapcsolatát, ez a politika segíti elő új sikereinket a szocializmus építésében.

/Folyt.köv./

2

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XXXIII. kiadás

1954 szeptember 21

18 óra 05 perc

/Az Országgyűlés keddi ülése...32.folyt/ § Hné Li Bn 61-62

- Az Országgyűlés előtt lévő új törvényjavaslat elvi alapjaiban a III. pártkongresszusnak az államigazgatás és a tanácsok feladataira vonatkozó határozataira épül. A pártkongresszus azt a feladatot állította elének, hogy az új tanács törvényben szélesítsük, erősítsük tovább az új néphatalom alapjait, a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségét, a dolgozó nép hatalmát.

- Véleményem szerint a törvénytervezet ezt a célt eredményesen segíti elő. A törvényjavaslat nemcsak egyszerűen a tanácsok munkájának továbbfejlesztését biztosítja, hanem azáltal, hogy erősítjük és demokratikussá tesszük az államhatalmi és államigazgatási szerveinketm egyben széles lehetőségeket biztosítunk a dolgozó népnek a falvakban és a városokban, hogy választott képviselőin keresztül fokozottabban bekapcsolódják a hatalom tényleges gyakorlásába.

- A törvénytervezeten - minden túlzás nélkül megállapíthatjuk - meglátszik, hogy az életben, a helyi tanácsaink munkájában szerzett gazdag tapasztalatokat, a nép véleményét, a nép javaslatait gyűjtötték össze, foglalták törvénybe és nemcsak egyszerű módosítása a régi törvénynek, hanem alapjaiban új törvény, amely az új szakasz politikájának, gazdasági követelményeinek megfelelően a tanácsok és a dolgozó nép megnövekedett szerepét, jogait, új kötelességeit foglalja törvénybe. A törvény minden egyes pontja pártunk politikáját, a dolgozó népről való fokozott gondoskodást, a dolgozók védelmét, a szocialista törvényességet tükrözi vissza.

↳ Igaza van Veres Péter képviselőtársunknak, aki az új tanács törvényről többek között azt írta, olyan legyen, hogy: "ne történhessen meg az, hogy a dolgozó és szorgalmas ember megkapálja a kukoricát és megpermetezi a szőlőt, a naplopó meg elhordja. És ne mondhassa a megfogott tolvaj a csősznek: eredj a fenébe, semmi közöd hozzám! De a hanyag csősz se mondhassa a meglopott gazdának, hogy: nem parancsol magam nekem! Menjen a tanácshoz, vagy ha ott nem tesznek róla, menjen az uristenhez panaszkodni, mit bánom én!"

S. - A tanácsok jogainak kiszélesítésében, munkájuk megjavításával véget akarunk vetni a számos helyes megmutató lazaságnak, a "mit bánom én" szellemnek, amelyet Veres Péter jogosan bírál, /folyt.köv./

↳ A tanácsok feladata, hogy éljenek ezzel az új törvényadta joggal, ugyanakkor, amikor védik a helyi érdekeket, őrködjék az országos érdekű állami utasítások, törvények betartása felett. Erősítsék az állami fegyelmet és határozottan lépjenek fel ott, ahol megsértik a szocialista törvényességet.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XXXIV. kiadás

1954 szeptember 21

18 óra — perc

/Az Országgyűlés keddi ülése...33.folyt/ § Hné Li Bn 63

- A Hazafias Népfront Előkészítő Bizottsága nagy szolgálatot tett az országnak azáltal, hogy széles dolgozó tömegek bevonásával vitára bocsátotta a falvakban és a városokban a tanácstörvény-tervezetet. Az Országgyűlés előtt lévő törvénytervezetet megvitatta a dolgozó nép, elmondta róla a véleményét. A Hazafias Népfront a vita megszervezésével lényegében az Országgyűlés hatáskörét a tanácstörvény megalkotásánál az egész dolgozó népre terjesztette ki, bevonta a dolgozókat a törvény előkészítésébe és ez helyes politikai kezdeményezés volt. Kikérni a nép véleményét országos jelentőségű kérdésekben, mielőtt törvényt csinálunk: ez számunkra a jövőben is követendő politika.

- A tanácstörvény vitája sokhelyen felélénkítette a várak, üzemek, de különösen a községek politikai életét, növelte a dolgozók, a tanácsszervek politikai aktivitását. Egyetérttek Szabó Pál képviselőtársammal, aki az Irodalmi Újságban a tanácstörvény-tervezetéhez hozzászólva azt írta: "hadd zengjenek a politizálástól a kiskapuk, sőt a dűlőutak. Ez egyáltalán nem árt, hanem használ, mert így tudja meg a tanács és a falu népe, hogy ez a rendelet miért olyan, amilyen."

- A tanácstörvény vitája, amelyet viszonylag rövid idő alatt folytattunk le, világosan bizonyítja, hogy a magyar nép, a munkások, parasztok, dolgozó értelmiség nagy érdeklődést tanúsítanak a közügyek, a politikai kérdések, az ország sorsa iránt és nagy felelősséggel tettek hasznos javaslatokat a törvény új szövegéhez, amelyeket a Népfront összefoglaló javaslata alapján a minisztertanács megtárgyalt.

- A vita méreteire jellemző, hogy több mint 16.000 kisgyűlésen, 3200 üzemi gyűlésen, a tanácsülések ezerein tárgyalták meg a dolgozók a törvényjavaslatot. A felszólalások, az elhangzott javaslatok tizezrei, a tanácsok munkájában meglévő hiányosságok bírálata nagy segítség és útmutatás számunkra ahhoz, hogy megjavítsuk az államapparátus munkáját.

/folyt.köv./

2

/Az Országgyűlés keddi ülése....34.folyt/ § Hné Li Bn 64

- Az előttünk fekvő törvény szövegében nemcsak a törvény szerkesztőinek lelkes, jó munkája, hanem a magyar dolgozó milliőnek véleménye is kifejezésre jut, ezért a törvényjavaslatot, mint népi demokratikus fejlődésünk új vívmányát, mint a széles dolgozó tömegek által megvitatott új törvényt, jónak tartom.

- A tanácstörvény-tervezet vitája során kibontakozott széleskörű érdeklődést tovább kell fejleszteni. Ezt az előttünk álló feladatok messzemenően lehetségessé és szükségessé teszik.

- Nagy erővel folyik az országban mindenütt pártunk III. kongresszusa kezdeményezése nyomán a Hazafias Népfront helyi bizottságainak létrehozása. A városokban, a községek ezreiben szervezetileg is formát ölt és megkezdí munkáját az új népfront, amelynek jelentős szerepe lesz abban, hogy a lakosság legszélesebb rétegeit egy táborba tömörítse és olyan széles hazafias tömegmozgalmat bontakoztasson ki, amely a pártonkívüli hazafias népi tömegeket bevonja a politikai életbe, népi demokratikus államunk ügyeinek intézésébe, abba a harcba, amelyet pártunk vezetésével folytat a magyar nép a béke megszilárdításáért, hazánk függetlenségéért, a népjólét emeléséért.

- A Hazafias Népfrontnak, mint széles tömegmozgalomnak, ki kell terjesztenie befolyását politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életünk minden területére. Be kell vonni a soraiba a munkások, dolgozó parasztok, az értelmiség, a városi kispolgárság tömegeit, amelyek hajlandók harcolni azokért a nagy és lelkesítő célokért, amelyek hazánk további felemelkedését, népünk békés, alkotó munkáját, a magyar mezőgazdaság felvirágoztatását, a jómódu életet, a szocializmus nagy ügyét szolgálják.

- A magyar történelem arra tanít bennünket, hogy mindig olyankor oldottuk meg sikeresen a nagy nemzeti feladatokat, amikor erős volt a nemzeti egység, amikor minden becsületese magyar kivette a részét és saját ügyének tekintette a közös ügyet, a nép boldogulását, a nép szabadságát.

/folyt.köv./

G

/Az Országgyűlés keddi ülése....35.folyt/ § Hné L1 Bn 65

- Azt akarjuk, hogy a népfront-mozgalom ilyen hazafias, nagy mozgalom legyen, amelyben társadalmi helyzetükre vagy foglalkozásukra való tekintet nélkül résztvesznek mindazok, akik legjobb nemzeti hagyományunk szellemében a haza, a nép ügyét mindenképp fölé helyezik.

- A pártkongresszus határozataiban világosan megjelölte, hogy a mi államhatalmunknak a munkás-paraszt szövetségen nyugvó szélesebb osztályszövetség az alapja, amelynek a munkásosztályon és a dolgozó parasztságon kívül, a szocializmus építésében közreműködő értelmiségi, kispolgári, nem proletár rétegek is tevékeny részesei.

- Ezt a szilárd és tartós társadalmi és politikai alapot az új népfront létrehozásával, a népfront-politika bátor kibontakoztatásával most tovább kell erősíteni. Azt akarjuk, hogy az új népfront mély gyökereket eresszen a magyar néptömegekben, hirdesse, védje és tudatosítsa a függetlenség és a szabadság eszméjét, gondosan ápolja sokszázados nemzeti hagyományainkat, amelyeknek hatalmas tömegmozgósító erejük van. Kulturális, nevelő munkájában a népfront fejlessze a népek közötti barátság, testvériség gondolatát, a hazafiság eszméjét, amely a dolgozó tömegek egyik legrégebbi és legszebb érzése.

- Pártunk és kormányunk minden támogatást megad az új Hazafias Népfrontnak, hogy e redményesen töltse be hivatását és már most aktívan közreműködjék népi államhatalmunk helyi szervei megválasztásánál.

- Tisztelt Országgyűlés, képviselőtársaim, kedves elvtársak!

- A tanácsok tagjainak megbízatása az Alkotmány értelmében 1954. október 22-én lejár. A minisztertanács olyan értelmű előterjesztéssel fordult a Népköztársaság Elnöki Tanácsához, hogy az új tanácsválasztásokat november 28-ra tűzze ki.

/folyt.köv./

/Az Országgyűlés keddi ülése, 36. folyt./ § Gy Bn 66

- A tanácsválasztáson a Hazafias Néppront állit jelöl-
teket, a választás néppront-választás lesz. A helyi tanácsokba azokat
a dolgozókat fogják jelölni, akik jó munkájukkal, állampolgári köte-
lezettségük teljesítésével, példás életükkel kiérdemelték a dolgozók
megbecsülését és tiszteletét, akik a párt és a kormány politikájának
megvalósításában, a közügyek iránti önzetlen érdeklődésükkel a dolgozó
nép bizalmát élvezik, akik ismerik a dolgozók gondolkodását, kíván-
ságait, lelkesíteni tudják őket az új szakasz nagyszerű politikai, gaz-
dasági célkitűzéseinek megvalósításában, az előttünk álló feladatok
megoldásában.

- Az új tanács törvény bevezetése, a választásoknak az új
választási törvény alapján való megtartása, tovább fogja erősíteni
a demokratikus, a hazafias erők összefogását.

- Munkásosztályunk azzal készül legmúltóbban a tanács-
választásokra, ha az ipar minden területén harcol a tervek teljesi-
téséért, a munkatermelékenység fokozásáért, a nagyobb munkafegyelemért,
mert minden megtakarított fillér a népjólét emelését, hazánk további
felvirágzását segíti elő. Több, jobb, olcsóbb iparcikkek termelésével,
a mezőgazdaságnak adott fokozottabb segítséggel tudjuk tovább-
emelni a dolgozók életszínvonalát.

- Dolgozó parasztságunk nagy szolgálatot tesz egész népünk-
nek azzal, ha az őszi betakarítások munkáját, a szántást, vetést
jó minőségben, a nagyobb termelési eredmények elérése érdekében időben
elvégzi. Így segíti elő a mezőgazdasági termelés fejlesztését, így tud
több gabonát, húst, tejet biztosítani egész dolgozó népünknek.

- A magyar értelmiségi dolgozók, tudósok, mérnökök,
miszaki értelmiség, agronómusok harcoljanak a munkásokkal és a
parasztsággal vállvetve népgazdaságunk továbbfejlesztéséért, új
gazdasági sikerek eléréséért.

- A mi gazdaságunkban, az iparban és a mezőgazdaságban
megvan minden előfeltétel ahhoz, hogy az egyes helyeken megmutatkozó
átmeneti nehézségeket legyűrjünk. Ennek biztosítéka nagyszerű munkás-
osztályunk, kiváló parasztságunk, munkaszerező értelmiségünk.

- Az előttünk álló nagy történelmi feladatok megoldását,
népünk harcát az új szakasz gazdasági és politikai célki-
tűzéséért a magyar dolgozó nép, a magyar munkásosztály harcokban meg-
edzett pártja, a Magyar Dolgozók Pártja irányítja, amely az elmúlt
évtized alatt bebizonyította, népi demokratikus rendszerünk építésében
hogy nemcsak harcolni, de kormányozni is tud.

- Most ezzel az új törvényjavaslattal, amit elfogadunk,
tovább fog erősödni a párt, a kormány, a nép egysége, amely alapja,
fundamentuma további fejlődésünknek.

- Az új tanács törvényt, amely tovább erősíti hazánkban
a dolgozó nép hatalmát, pártom és a magam nevében elfogadom.

/Folyt. köv./

XXXVIII. M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. kiadás 1954. szeptember 21. /P óra 35 perc

/Az Országgyűlés... 37. folyt./ He IIk D.1-2

Ezután Beresztóczy Miklós protonotárius kanonok szólalt fel.

- Amikor a tanácsokra vonatkozó törvényjavaslatról szólok, arra a kérdésre szeretnék választ adni, hogy miképpen gondolkodunk mi, katolikus papok és hívek a tanácsokról - kezdte beszédét, majd így folytatta:

- Annak a világnézethez felfogása szerint, amelynek papi ruháját öntudattal viselem és amelynek viselésében megnyilvánuló hitvallásomért népi demokráciánkban még soha senkitől gátlás, vagy bánat nem ért, - az én hívő világnézetem szerint minden hatalom az Istentől van azért, hogy az emberek földi sorsát mindig tökéletesebbé, emberhez méltóbbá rendezze be és fejleszteni segítse. S amikor alkotmányunk szavaival mi, hívő katolikusok: papok és hívek is valljuk, hogy államunkban minden hatalom a dolgozó népé, népünk iránti becsülésünket és szeretetünket emeljük vallási felfogásunk fényében soha nem vallott magasra. A tanácsokban, mint népünk mindnyájunk hatalmának kifejezőjében és gyakorlójában nem egy tőlünk idegen társulást és jószándékaink elgáncsolóját látjuk, hanem a mi akaratunkból, a mi törekvéseinkből, a mi építő munkánkból is forrászó, nagy elszántsokat és délkitűzéseket irányító, terveink végrehajtásán serénykedő és a nehézségeket elhengerlő akarat hordozóit. A tanács mi is vagyunk választásunk, ellenőrzésünk, engedelmességünk és hasznos kritikánk által.

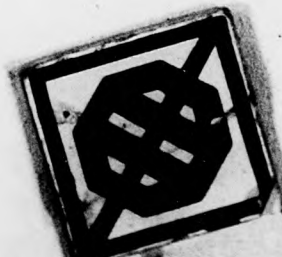
- És itt hadd pendítsem meg, hogy a törvénytervezethez való hozzászólások között örömmel olvastam annak sürgetését, hogy a helyi tanácsok ne csak feladatok, kötelességek kiszabói, ellenőrei, és ebben a szerepükben az élet inkább árnyas oldalán hujjantó szerepek legyenek, hanem el tudják intézni saját hatáskörükben a kedvező, megnyugtató és örömszerző ügyek jórészét is, mint milyen valamely helyi döntés felülvizsgálata a sérelmező panaszra, a helyszíni ismeretek közvetlen felhasználásával orvosolható fellebbezések, stb. A tanácsoknak ez a jellege a második hatalmas erkölcsi és gyakorlati érték, amely miatt a legnagyobb becsüléssel segítjük munkájukat mi, papok és hívek: hogy tudniillik a tanács egy mivelünk, egy a mi életünkkel, egy a mi problémáinkkal és egy a mi örömeinkkel. A tanácselnök nem fejünket szorító vaskalap, hanem értünk gondolkodó józan agy, a tanács bármely funkcionáriusa a helyi közösségért dolgozó kar: a tanácsnak nemesek szava van, de esze, szíve, keze is, amelynek gondolata, szándéka és mozdulása a mi elgondolásunk, a mi jószándékunk és a mi munkalendületünk is.

/Folyt.köv./

Ezért sürgetjük katolikus egyházi vonalon is a tanácsokkal való legharmonikusabb, legmagyaribb és legköszségebb együttműködést. Ha igaz az, amit vallunk és igazunk tudatában ezt öntudattal valljuk: hogy mi a nép papjai vagyunk, akkor ezzel velejár, hogy a népet kifejező tanácssal is együttműködő papság legyen a népből sarjadt és a népért élő papok serege. Ezért például az esztergomi szemináriumban kispapjaink pontos tájékoztatást kapnak a tanácsok működéséről és e munkában a papság közreműködéséről. Főként papjainkat azzal bocsátjuk szolgálatra, hogy állomáshelyükre érkező első útjuk egyike a tanácsházba vezessen. Eszpereskerületi tavaszi, vagy őszi gyűléseinken szántalanszor hangzott el és hangzik az egyházi hatóság képviselőinek buzdítása: keresni az együttműködés, a segítség, a béke dolgos találkozásait a tanácssal. Papi békemozgalomunk pedig mindig aktuális programként adja tagjai számára: szoros együttműködés a helyi, járási és megyei tanácsokkal.

Minden községben több hely van, ahol a nép ügyes-bajos dolgával foglalkoznak: pártház, kulturház, egészségház, tsz--roda, stb, stb. Ezek közé tartoznak a tanácsháza és a plébánia is. A plébániák immár évezredek működése - és pedig nem kéros, hanem hivatásszerűen az atyai ház otthonosságát sugárzó légköre, - a hívők vérébe itatta, hogy papjuk magatartásában irányítást keressenek. És pedig nemcsak természetfölötti céljaik elérésére, de világi problémák közt való eligazodásban is. Ezért a pap, főként vidéken, nemcsak lelkipásztor, de képletesen szólva a hívők szemében íródeák, ügyvéd, bíró, tanító, még néha orvos is volt, nem is szólva arról, hogy a falu politikája legtöbbször a pap magatartása szerint igazodott. A plébánosnak ezt a központi szerepét a faluban megrothatták anyagi perpatvarok, gazdasszonycsaták, elburjánzott papi gőg, vagy félr-sikerült kánterválasztás, vagy politikai orientációk. De ezek ellenére ma is a tanácsháza mellett a plébánia ajtaját is sűrűn nyitják meg tanácsért, eligazításért, segítségért, igazságért a hívők, a magyarok. Lehetne-e és szabadna-e engednünk, hogy amikor oly fontos minden magyar szív együttérzése és minden magyar kar és szedolgozása, a plébánia és a tanácsháza ne a legteljesebb együttműködéssel irányítsák és áltassák ezt az életet: népünk szebb jövőjét építő hatalmas erőfeszítését? Mi, katolikus papok azon vagyunk, hogy ebben a magyar életben ne halált hozó alvadt vérrögök, hanem /léltető

/Folyt.köv./

/Az Országgyűlés keddi ülése...39.folyt./ § Gy Bn B 3/a-4

- A Hazafias Népfront egyik előkészítő ülésén került szó azokról, akiket sem párt, sem gazdasági, sem kulturális, vagy más társadalmi egyesület, vagy szervezet nem kapcsol a közösséghez, vagy ha be is kapcsolódtak odasodródva valamilyen alakulathoz, abban csak a létszám, a tagsági bélyeg néma, inaktív szerepét töltik be. Ezeket atomizált embereknek nevezte az akkori felszólaló; az egyházi hasonlat a magányos verebek ritka fajtájába sorolja őket. Nem lehet azt mondani, hogy ezek a magyar társadalom számára értéktelen, jelentéktelen emberek. S amikor a magyar élet minden erőjét egyesíteni akarjuk, hogy a Hazafias Népfrontban többek között a tanács munkájához is szilárd támasztékot építsünk, oly természetes, hogy a pap ezen a területen is készséggel tevékenykedve felajánlja minden segítségét ahhoz, hogy a ezek a magányos erőket a magyar élet termő munkájába, a magyar nép, a mi szocialista közösségünk egységébe irányítsa és ott mindnyájunk számára hasznos munkatársá alakítsa.

- A tanácsok munkája a magyar nép békemunkája. Minden elért eredmény, amely a magyar nép életét teszi szebbé, ezt az elszánást erősíti, hogy ezeket az eredményeket, alkotásainkat és a mi egyre boldogabb életre törő népünket nem engedjük örültek háborujában elpusztulni. A magyar nép békeakarata már nem jelszó, vagy páthosz, vagy irott malaszt, hanem maga a magyar élet, a férfiak munkája, a nők szorgoskodása, a gyermekek mosolya; az, amit szépségnek, jóságunk, igazságunk, boldogságunk, lelkesedésnek, erőnek, hazafiasságnak, értelmességnek, jelennek, jövőnek: összefoglalva minden jót - életnek nevezhetünk. A tanács ezt az életet, ezt a békét szolgálja. Szebbé, eredményesebbé, egészségesebbé, gazdagabbá, surlódástól mentesebbé, igazabbá, okosabbá akarja tenni a község és minden magyar község életét közigazgatási, szociális, gazdasági, kulturális munkájával. Életet, szebb életet, a béke életét szolgálja evvel. És ahol a béke épül, ott van, ott kell lennie a papnak, a Békesség apostolának. A magyar katolikus papok országos békemozgalmának 3400 papja nevében, de merem kimondani, nagyon csekély kivétellel az egész magyar katolikus papság nevében: a béke építő munkájában maga mellett érezheti a község papját a tanács és a község minden lakója, ebben a munkában számíthat ráunk.

/Folyt.köv./

/Az Országgyűlés keddi ülése... 40. folyt/ § Hné L1 Bn B 5

-Amikor tegnap gyűlésünk megnyitására a Kossuth La'os téren várakoztam, egy Tolna megyei földművespár elegyedt velem szóba. Amikor tisztáztuk, hogy kiféle-miféle volnék, azt mondja a férfi: "Ürülök, hogy megismertem, mert szavát már a Keresztből és a rádióból ismertem, pedig én református vagyok."

- Ember lévén - bevallom - jól estek e szavak, hallani, hogy szavaimra felfigyelnek messze vidéken élő társaim, velem egy célért küzdő derék magyarok. Régi törekvésünk ez nekünk, békemozgalmi papoknak., hogy világnézeti felfogását velünk együtt vallókkal, vagy más életképet alakítókkal találkozzunk azoknak a nagy és magasztos célok szolgálatába, amelyeknek megvalósulásáért együtt, egymást segítve és egymásért tudunk küzdeni mindenkor. Országépítő nagy munkában valóban sikerült is mindenkor megtalálni és együtt járni az utat a különféle világnézeti, de egy hazát és egy népet szolgáló magyar társainkkal.

- Most, a magyar államélet és társadalmunk építésének egy nagyon jelentős mérföldkővénél: a tanácsokról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál szeretném, ha megint meghallanék hangomat széles ez országban. Elsősorban válsághelyi katolikus plébánián a plébánia papjai és hívei egyaránt,

- Szeretném üzenni és üzenetemben hitet tenni arról papjaink és híveink előtt, hogy a tanácsok életében egész odaadással résztvenni, azt segíteni nemcsak nem ütközik semmi hitbéli vagy kánonjogi akadályba, hanem lévén ez az élet az egész magyar nép jobb sorsának, szebb jövőjének alakítása minden becsületes magyar közreműködésével, benne munkát vállalunk és vele közreműködünk alkotmányos kötelességünk gyakorlása, de egyben lelkipásztori küldetésünk és a hívőnek felebarátjával szemben tanusítandó áldozatos és gyakorlati szeretetének megvalósítása is. R

- Mi, katolikus hívek és papok, részt kívánva népünk és hazánk fejlődését szolgáló további szent munkából, ígérjük, hogy a tanácsok bizalmát kiérdemeljük és együttdőlgozva velük a törvényjavaslat indokolása szerint azokat új társadalmi életünk építésében harcos, sikerekben gazdag szervekké tenni segítjük.

- Ezzel az ígérettel a törvényjavaslatot elfogadom,
Dr. Beresztóczy Miklós beszéde után szünet következett.
/folyt. köv. /

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. XLII kiadás

1954. szeptember 21.

18 óra 45 perc

/Az Országgyűlés.....41. folyt./ KC Bn B M.1.5.

Szünet után Rónai Sándor elnök Meki József^{nek} a Politikai Bizottság póttagja^{nak} a SZOT elnökének a íta meg a szót.

- Joggal beszélhetünk most vitatott törvénytervezet meszt szeható jelentőségéről népi demokratikus rendszerünk életében, további fejlődésében - mondotta. - Különösen világossá válik rendszerünk demokratikus alapjainak tervszerű szélesítése a Hazafias Népfront tervezett megalkulásából és magából abból a tényből, hogy az új tanács törvényt a Hazafias Népfront előkészítő bizottsága tette közzé és az. javasolta az országgyűlésnek is a törvénytervezet megvitatását és elfogadását.

A törvénytervezet vitája során egy hónap alatt is kétségbevonhatatlanul meg lehetett állapítani, hogy a népi közvélemény a tervezet minden lényeges vonásával egyetért. Ez az egyetértés máris rokonszenvezés és ígéret tanácsaink növekvő támogatására a jövőben.

A munkásosztály és a szakszervezetek szempontjából külön is kiemelkedőnek tartom a tervezet néhány pontját. Ezekkel kívánok most foglalkozni.

Nagy szükség volt a választott államhatalmi szervek és az államigazgatási, szakigazgatási szervek egymáshoz való viszonyának pontos, félreérthetetlen megállapítására. Ennek a viszonynak a tisztázatlanságában, az igazgatási szervek gyakori önkényében - és nem ritkán a néptől való elidegenedésében - gyökerezett nem utolsósorban a sokat emlegetett bürokrácia, minden jónak, elevennek ez a megfojtója, a szocialista építés egyik legveszedelmesebb ellensége. Eppen ezért nem lehet tulbecsülni a tanács törvénynek azt a törekvését, hogy a legmesszebbmenően érvényesítse a Magyar Dolgozók Pártja III. kongresszusának utmutatásait a választott szervek jogkörének szélesítésére, tekintélyének emelésére a végrehajtó apparátussal szemben. A választott helyi népképviseleti szervek nem csorbitják a szükséges szakmai irányítást és ellenőrzést, hanem ellenkezőleg: megfelelő helyi alkalmazással még hatásosabbá teszik azt. Állandó ellenőrzésük alatt akarják tartani a végrehajtó szerveket, közvetlenül és személyesen is részt akarnak venni a hatalom gyakorlásában.

Ezért híve a munkásosztály a tanácsok rendszerének, amely a nagy Lenin dolgozott ki és amely messze fölötté áll a legdemokratikusabb polgári állam legdemokratikusabb hatalmi apparátusának is. Ezért fogadja munkásosztályunk bizalommal és lelkesedéssel az új tanács törvényt.

Vannak, akik vitatják és csorbitani akarják a centralizmus elvének érvényesítését a tanácsok rendszerében. Ezzel a véleményemmel nem lehet egyetérteni.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. XLIII kiadás

1954. szeptember 21.

18 óra 45 perc

/Az Országgyűlés...⁴²...folyt./ KO Bn Ee

M.6.-7-8

A tanácsra az jellemző, hogy helyi hatalmi szerv. Ennek pedig szükségyszerűen nemcsak előnyös, hanem hátrányos következményei is lehetnek. A helyi elfogultság - a legjobb szándék mellett is - kárára lehet a járási, megyei vagy országos érdekeknek. A sokféle, egymással is ellentétes és egymást keresztező elképzelés anarchiát szülhet, s ampedig a proletárdiktatura hatalmának erősödését. A helyi hatalom, a helyi eredmények és a helyi hibák demagógiára, a helyi sovénizmus felszítására adhatnak alkalmat öntudatlan és ellenséges elemeknek. A vitának és a meggyőzésnek helyes és szükséges kiegészítője tehát a magasabb fokú államhatalmi szerv ellenőrző funkciója és vétőjoga. Ha a centralizmus, az erős, központositott hatalom elvéből engednénk, népi demokratikus hatalmunk alapjait ásnánk alá.

A tervezet 6.§-ának 2. pontja ismerteti a tanácsok "helyi gazdasági, társadalmi és kulturális tevékenységét." Örömmel látjuk ebben a felsorolásban a tanácsok jogainak és kötelességeinek kiszélesítését, önálló kezdeményezési lehetőségének/növekedését. A helyi források és tartalékok feltárása és felhasználása, mégpedig elsősorban a helyi lakosság szükségleteinek kielégítésére: éppen ennek a feladatnak a végrehajtása erősítheti meg a legjobban tanácsaink tömegkapcsolatát, ez az a mindenki számára kézzelfogható cél, amelynek elérésére sok embert lehet mozgósítani, mert az egyéni érdekek és a közérdek ezen a ponton szembeeső módon találkozik. R / meg

A tanácsoknak termelési, szociális és kulturális funkcióik teljesítésében igen nagy segítségére lehetnek szakszervezeti szerveink és a szakszervezetben tömörült dolgozók. A Szakszervezetek Országos Tanácsa és a szakszervezetek elnökségei készek mindent megtenni azért, hogy a helyi ipar fejlesztését, az oktatás, az egészségügy, a kereskedelem, a szállítás javítását a tanácsok el tudják érni. Helyi szerveink készen állnak arra, hogy az eddiginél nagyobb mértékben és szervezettebben vegyenek részt az állandó bizottságok munkájában, tanácskozzanak és együttműködjenek a tanácsai apparátus osztályaival, szakigazgatási szerveivel. A tanács és a szakszervezet is, tehát munkásosztályunk és dolgozó népünk is csak nyer azzal, ha megtaláljuk az alkotó és állandó együttműködés útját a kétféle feladatot teljesítő szervezet: a tanács és a szakszervezet között. Tehát bizunk abban is, hogy a Hazafias Népfrent és annak helyi bizottságai serkentőleg fognak hatni minden hazafias erő összefogására a népi hatalom erősítőse, jólétünk állandó növelése érdekében.

/Folyt.köv./

M T I B E L F O L D I H I R E K

B. XLIV kiadás

1954. szeptember 21.

19 óra 45 perc

/Az Országgyűlés... 43. folyt./ KO Bn Hc

M.Ö-10-11-12

Számos hozzászólóval együtt én is örömmel üdvözlöm azt, hogy többé nem lista alapján, hanem személy szerint választja meg minden körzet a maga tanács - képviselőjét, ettől rendszeresen beszámolókat követel, elvárja tőle a közérdekű és a személyes ügyek lelkiismeretes intézését, és a hanyag tanácstagtól a választók bármikor visszavonhatják megtisztelő bizalmukat. Lehet, hogy lesznek jelöltek és tanácstagok, akiket a tömegellenőrzés ilyen közvetlen formája elriaszt a funkció vállalásától, mert soknak és nehéznek tartják ezt. Könnyebbé kell tehát adnunk a tanácstagoknak, olyanokat, amelyeket eddig tudatosan vagy nem, de - megtagadtunk tőlük. Először is fel kell mentenünk őket a legtöbb másfajta társadalmi munka végzése alól, hogy szabadidejüket és képességüket elsősorban ilyenfajta munkára fordíthassák. Másodsorban úgy is kell növelnünk a tanácstagok tevékenység megerősítését, hogy nagyobb nyilvánosságot szenteljünk neki, kitüntetjük a legjobban működő tanácstagokat, sokkal nagyobb erkölcsi és hatósági védelmet, támogatást nyújtunk a tanácstagoknak vállalt feladataik elvégzéséhez.

A tanácsok tömegkapcsolatainak a törvénytervezetben foglalt formáit eleven tartalommal lehet és kell is megtölteni. Vonatkozik ez az állami bizottságokra éppúgy, mint az osztályokra, sőt a végrehajtó bizottság tanácskozásaira is. Példának veszem azt a máris sok eredménnyel járt együttműködést, amely kialakult a szakszervezeti és a tanácsszervek között a kereskedelem és a közellátás társadalmi ellenőrzésében, például Ozdon és más ipari, bányászati központokban. Újabb együttműködési lehetőséget tár fel az a javaslat, hogy a Végrehajtó Bizottságok kívülálló szervek javaslatait is tárgyalják meg és az ilyen javaslatok tárgyalására hívják meg az érdekelteket.

A szétküldött törvényjavaslat 29.§-a így szól: "Minden politikai, gazdasági vagy egyéb tevékenység, illetőleg magatartás, amely ellentétben áll a dolgozók érdekeivel, összeférhetetlen a tanácstagossággal. Az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályokat a Népköztársaság Elnöki Tanácsa állapítja meg."

Valóban jogos az a tömeges kívánság, hogy az összeférhetetlenség néhány jellemző esetét könnyebb eligazodás végett foglaljuk írásba. A népi demokrácia ne nyisson ajtót-kaput saját ellenségeinek. Ezért javaslom, hogy kötelezzük az Elnöki Tanácsot részletes összeférhetetlenségi szabályok megállapítására.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. XLV. kiadás

1954. szeptember 21.

18 óra 50 perc

/Az Országgyűlés...⁴⁴:folyt./

Bn B M¹²M 13-14.a.

Befejezésül még nyomatékosabban kívánom hangsúlyozni a munkásosztály szerepét és felelős ségét a tanácstörvény végrehajtásában és azt a meggyőződésemet fejezem ki, hogy munkásosztályunk habozás nélkül, szívesen vállalja ezt a felelősséget. Vállalja, mert erősíteni kívánja saját hatalmát és a legmesszebbmenően egyetért pártunk politikájával, amely a munkás-paraszt szövetség erősítésében és minden dolgozó réteg összefogásában jelöli ki a szocializmus építésének egyetlen járható útját.

A benyújtott törvénytervezetet - az elmondottak alapján - elfogadom. /Élénk taps./

Ezután Bódi Jánosné nógrádnegyei képviselő szólalt fel. Elmondotta, hogy a kormányprogram óta válsztói körzetében is egyre jobban kibontakoznak az alulról jövő kezdeményezések és egyre több eredmény mutatkozik a tanácsok munkájában is. Számos példát sorolt fel arra, hogy a nép milyen bizalommal fordul képviselőihez. A kéréses jelentős részét sikerül gyorsan elintézni. Vannak azonban még mindig ügyek, amelyek hónapok hosszú során át vita tárgyai és nehezen intéznek el. Példának említette a nógrádsipekiek kérését. Az elmúlt év decemberében tartott Nógrádsipeken fogadóórát s ott 13 család nevében kérték egy ut megnyitását, amely a múltban megvolt és amelyet valamilyen oknál fogva lezártak. - Meg kell mondanom - hangsúlyozta - hogy ennek az ügynek az elintézése pénzbe se kerül, csupán azon múlik, hogy a megyei szervek "ülnek rajta" intézkedés helyett. Amikor később a járási tanácsnál az egyik szakembert megkérdeztem, hogy mi van már a sipeki ügyvel, azt mondotta: "Elvtársnő, ez az ügy elméletben már el van intézve." /Derültség/.

- Nem mentesek az ilyen hibától tanácsai szerveink, nem mentesek egyes üzenek, sőt egyes minisztériumok sem. Pedig a dolgozó nép, amikor felveti előttünk jogos kéréseit, természetesen abból a tudatból teszi ezt, hogy el is intéződnék - hangsúlyozta, majd példaként említette a kohó és gépipari minisztériumot, ahová az egyik hozzája forduló dolgozó ügyében öt és fél hónapja írt levelet és azóta még választ sem kapott. Az utóbbi időben már javulás tapasztalható ezen a téren is, de még mindig előfordulnak hiányosságok.

- Kérem a tisztelt Országgyűlést, a minisztériumokat és az egyes minisztériumokat, hogy amikor hozzájuk fordulunk problémákkal, gyorsan, bürokrácia mentesen intézkedjenek.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. XLVI kiadás

1954. szeptember 21.

18 óra 50 perc

/Az Országgyűlés.....45...folyt./

Bn B M 14-b.

A továbbiakban elmondotta, milyen gyönyörű jelenségeit látjuk az új szakaszban az alulról jövő kezdeményezéseknek. Jellemző példaként említette Varsány községet, amely korábban mindig az utolsó között kullogott s mióta olyan tanácselnök került a községbe, aki figyelmen kívül veszi a dolgozók megjegyzéseit, javaslatait, azóta példás munkát végeznek. Ez a község 35 ezer forint értékű társadalmi munkát végzett már az idén.

- Ha minden községben ehhez hasonló kezdeményezések alakulnának ki - hangsúlyozta - felmérhetetlen lenne az az összeg, amivel hozzájárulhatnánk népünk jólétének emeléséhez. Az ellenség egyes területeken azt próbálja bizonygatni, hogy az új szakaszban az eredmények a hibák mögött maradnak. A gyakorlatban ez nem így van. Az eredmények hatalmas mértékben túlszárnyalják a fogyatékosságokat és hárni a dolgozók javaslatait és a Varsány községhez hasonló kezdeményezéseket felkaroljuk, s ezeket az eredményeket még tovább fejlesztjük, akkor még magasabbra növeljük dolgozó népünk életszínvonalát.

Végül módosító javaslatot terjesztett elő a 40.§-hoz, amely a végrehajtóbizottság tagjainak számát határozza meg s amely szerint a községi tanácsnál legalább 3, legfeljebb 9 a tagok száma. Javaslata szerint a községi tanácsoknál 5 a legfeljebb 9, kivételes esetben - a kislétszámú községi tanácsoknál - 3 lehet a végrehajtóbizottság tagjainak száma.

Ezután Czéh József képviselő szólalt fel.

/Folyt.köv./

2

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. XLVII kiadás

1954. szeptember 21.

18 óra 50 perc

/Az Országgyűlés... 46. folyt./ Li Bn He M. 15-16

A Baranya megyei tanácsok munkájáról beszélt. Elmondotta, hogy ahol a tanácsok a nép megelégedésére végzik munkájukat, ott a dolgozó nép szereti és megbecsüli a tanács dolgozóit, a vb elnököt és tagjait. Az olyan községekben, - mint például Bükksöd, Görcsöny, Pócsudvard, Farkasboda, Somberek - ahol a tanácsok nem szakadtak el a dolgozó néptől, s ahol megszivelték a nép egészséges kritikáját, ott a nép bizik bennük, s a következő tanács választásoknál is az ilyen tanács tagokra adják le szavazatukat. Ezután elmondta, hogy ha nem is nagy számban, de vannak rosszul dolgozó tanácsok, illetve rosszul dolgozó végrehajtó bizottságok. Nagyárpádon például Horváth Károly elnök kiskirály módra "uralkodik" a község dolgozóin felett s még az is előfordul, hogy a dolgozó parasztokat kiutasítja a tanács házáról. Az ilyen és az ehhez hasonló tanácselnökökre a dolgozó népnek nincsen szüksége és helyettük, amikor az új választásokra kerül sor, oda megfellelő, a néphez hű elnököket kell választani. A továbbiakban rámutatott arra, hogy a járási tanácsoknak is nagyobb körültekintéssel kell végezni munkájukat és minden esetben meg kell hallgatni ok a dolgozó népet. Végül Pécs város kérdésével foglalkozott. Számos olyan problémát sorolt fel, amely Pécsen megoldásra vár, illetve amelyet a pécsi dolgozók sérelmesnek tartanak, s ezzel kapcsolatban kijelentette: a Pécs városával kapcsolatos problémák megoldása indokoltá tenné a Népköztársaság Elnöki Tanácsa 9. számú törvényerejű rendeletének Pécsre való alkalmazását.

A következő hozzászóló... Klujber László Fejér megyei képviselő volt. Elsősorban a móri járás problémáiról beszélt. Elmondotta, milyen nagy érdeklődéssel vitatták meg a járásban is a tanács törvénytervezetét és milyen sokat várnak az új törvénytől a dolgozók - elsősorban a tanácsok önállóságának fokozása terén. Végül azzal a meggyőződéssel fogadta el a törvényjavaslatot, hogy az új törvények alapján tanácsaink sokkal önállóbban fognak dolgozni, s a Hazafias Népfreontra támaszkodva sokkal jobban be tudják vonni a dolgozókat a tanácsok munkájába.

Ezután Kiss Imre, a Veszprém megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke szólalt fel. Bevezetőben elmondotta, milyen komoly eredményeket értek el a tanácsok az elmúlt években, majd az elkövetett hibákról szólt. Ezután így folytatta:

- Megyénk dolgozói is örömmel üdvözlik az új törvénytervezetnek a területi alapon történő, szembély szerinti, választási rendszerét, mert ebben látják biztosítékát a választók és a tanács

/Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

XLVIII. kiadás 1954. szeptember 21. 19 óra 10 perc

/Az Országgyűlés... 47. Folyt./ Li Bn Ho M. 16-17. -18

tagok közötti állandó szoros kapcsolat kiépítésének, a tanácsok tömegkapcsolata elmélyítésének. A tanács törvény-tervezet az államhatelmi és államigazgatási szervek hatáskörének pontosabb meghatározásával biztosítja a keretet ahhoz, hogy a gazdasági és pénzügyi vonatkozású megkötöttségek feloldása után a tanácsok kellő önállósággal rendelkezzenek feladataik ellátásához.

- Megyénk lakossága helyesli az új törvénytervezetnek a tanács és a tanács alá nem tartozó szervek kapcsolatára vonatkozó szakaszait is - mondotta, majd hangsúlyozta: rendezni kell a tanácsok és a földművelésszövetkezetek egymás közötti viszonyát is.

Végül elmondta, hogy Veszprém megyében is számos módosító javaslat hangzott el a viták során a tanács törvény-tervezethez, s ennek alapján néhány módosító javaslatot tett. A törvényjavaslatot elfogadta.

Wirth Ádám Pest megyei képviselőszóltal fel ezután.

Elmondotta, hogy a nagykénti járás dolgos parasztjai, a tanácsok tagjai, nagy érdeklődéssel kísérték a tanács törvény-tervezet vitáját, a Hazafias Népfront bizottságának megalakítását. Ugyanakkor még mindig mutatkoznak olyan jelenségek, amelyek meggátolják, vagy legalább is megnehezítik, hogy a népfrontpolitika még szélesebb alapokon érvényesüljön és a tanácsdemokrácia egész valójában mutatkozzék meg. A legnagyobb nehézség a bürokrácia, a tanácsok önállóságának eddig megnyilvánult csökkentése. "Sokszor bántóan hat parasztjaink önérzetére, ha a túlzott központosítás a legkisebb dolgokban is szinte gyámkodik felettük" - mondotta Wirth Ádám. Éppen ebből kiindulva szeretnék rámutatni, hogy mennyire érvendős a törvényjavaslatnak az a része, amely módot és lehetőséget ad arra, hogy a községek maguk intézzék ügyeiket.

Wirth Ádám a továbbiakban rámutatott arra, hogy a képviselőknek fokozott feladatuk van a helyes, észszerű tervezés, gazdálkodás ellenőrzésében. Befejezésül a törvényjavaslatot elfogadta.

A keddi ülés utolsó felszólalója Fodor Imre Veszprém megyei főagronómus volt. Felszólalásában elsősorban azokkal a feladatokkal foglalkozott, amelyeket a törvényjavaslat a mezőgazdaság törén a tanácsok elé állít.

/Folyt. köv./

X LIX.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. .kiadás

1954.szeptember 21.

119 óra 10 perc

/Az Országgyűlés.....48.folyt./ Li Bn Ho M 19-20

- Az ez év tavaszán létrehozott termelési bizottságok eredményesen járultak hozzá a községi tanácsok munkájához, elősegítették a vetéstervek határidőre történő teljesítését s ezen túlmenően népszerűsítették a fejlett agro- és zootechnikai módszereket is, - mondogta. - A termelési bizottságok nagy erője abban van, hogy tagjaik a legeredményesebben dolgozó parasztokból, illetőleg a legjobb termelőszövetkezetek tagjaiból kerülnek ki. Szükséges, hogy a jövőben az újonnan megválasztandó tanácsok fokozottabban támaszkodjanak ezekre. Nagy lendületet adtak az állandó bizottságok és termelési bizottságok munkájához a kormányprogram utáni helyes gazdasági intézkedések, így elsősorban a begyűjtés többéves rendszere. A megnövekedett termelési kedvet mutatja, hogy míg tavaly 3.000 katasztrális hold maradt parlagon a megyében, idén minden tartalék területet hasznosítottak.

Fodor Imre örömmel fogadta, hogy az új tanács törvény világosan meghatározza az állandó bizottságok viszonyát a tanácshoz, a végrehajtó bizottsághoz, illetve a szakigazgatási szervekhez. Különösen fontosnak tartotta, hogy a helyi problémák elintézésében, egyes engedélyek megadásában megnő a tanácsok önállósága. Befelezésül elfogadta a tanács törvény-tervezetet.

Ezután Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke bezárta a keddi ülést. A szerdai ülésen az országgyűlés folytatja a tanácsokról szóló törvényjavaslat tárgyalását, s megvitatja a tanácsok tagjainak választásáról szóló törvényjavaslatot. /MTI/

9